

Medlemmer i Bodø kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Fredag, 25. august 2023, kl 09.00

Møtested: Møterom Formannskapssalen, Bodø rådhus.

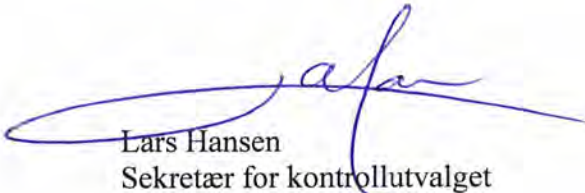
SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
36/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2023
37/23	Nummerert brev nr 1 / Etterlevelseskonsroll finans- og gjeldsforvaltning
38/23	Redegjørelse fra administrasjonen: Gjennomføring av anskaffelse av vaskeritjenester
39/23	Dialog med revisor: Fremdrift undersøkelse Tvistesaker
40/23	Revisors vurdering av egen uavhengighet
41/23	Innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027
42/23	Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden
43/23	Budsjett for kontroll og tilsyn 2024
44/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
45/23	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Bodø, 16. august 2023

Espen Rokkan (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, kommunedirektør, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (eventuell innkalling skjer særskilt).

SAK 36/23

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2023

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
25.08.2023

Vedlegg:

- a) Protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2023

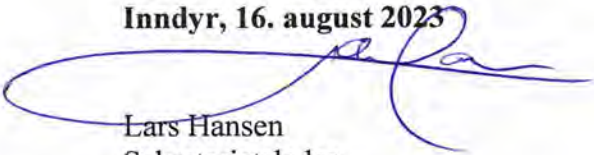
Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2023 godkjennes.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Torsdag, 01. juni 2023, 09.00 – 12.00

Møtested: Salten Brann IKS, Albertmyra og Formannskapssalen, Bodø rådhus

Saksnr.: 29/23 – 35/23

Deltagere:

Espen Rokkan, leder
Lars Christensen, medlem
Arild Mentzoni, medlem
Åshild Opøyen, medlem

Forfall:

Charlotte Ringkjøb, nestleder

Varamedlemmer:

Ingvild Aarøe møtte for Charlotte Ringkjøb

Øvrige:

Fra administrasjonen:

- Avdelingsdirektør Teknisk avd. Knut A. Hernes, sak 30/23
- Leder Økonomi og driftsanalyse, Teknisk avd Inge F. Frantzen, sak 30/23
- Rådgiver Rohnny Mollan-Andersen, sak 30/23
- Avdelingsdirektør økonomi og finans Kornelija Rasic, sak 30/23
- Regnskapsleder Linda Johnsen, sak 30/23
- Avdelingsdirektør Oppvekst og kultur Elin Eidsvik, sak 31/23

Salten kommunerevisjon IKS:

- Ansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst

Salten kontrollutvalgsservice KO:

- Seniorrådgiver Ronny Seljeseth

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader: Møtet startet med virksomhetsbesøk hos Salten Brann IKS på Albertmyra. Møtet ble deretter flyttet til Formannskapssalen, Bodø Rådhus der behandling av saker startet kl 10.30.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
29/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 25. april 2023
30/23	Redegjørelse fra administrasjonen: Om kommunens feieavgift
31/23	Oppfølging av bystyrets vedtak - Forvaltningsrevisjon barnevern (2. gangs behandling)
32/23	Bestilling av forvaltningsrevisjon / undersøkelse Tvistesaker
33/23	Oppstart risiko- og vesentlighetsvurderinger, planarbeid forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
34/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
35/23	Eventuelt

29/23 **Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 25. april 2023**

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 25. april 2023 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 25. april 2023 godkjennes.

30/23 **Redegjørelse fra administrasjonen: Om kommunens feieavgift**

Administrasjonen var representert for å redegjøre for saken og svare på spørsmål fra utvalget. Fra Teknisk avdeling møtte avdelingsdirektør Knut A. Hernes, leder Økonomi og driftsanalyse, Inge F. Frantzen, og rådgiver Rohmy Mollan-Andersen. Fra avdeling Økonomi og finans møtte avdelingsdirektør Kornelija Rasic og regnskapsleder Linda Johnsen.

I forkant av behandlingen fikk utvalget oversendt epost fra kommunedirektøren datert 31.05.2023 med oppdatert skriftlig vurdering av hjemmelsgrunnlaget for feieavgift og selvkostberegning.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Saken tas til orientering. Kontrollutvalget sier seg tilfreds med redegjørelsen og registrerer følgende:

- Bodø kommune har med virkning fra 01.01.2023 vedtatt lokal forskrift om gebyr for feiing. Forskriften tilfredsstiller forvaltningslovens krav til utredningsplikt, formkrav og kunngjøring.
- Bodø kommune har nå utarbeidet selvkostregnskap for feiing i samsvar med kravene i Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Selvkostregnskapet vil inngå i fremtidige årsregnskaper og danne grunnlag for gebyrberegning.

Votering:

Omførent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering. Kontrollutvalget sier seg tilfreds med redegjørelsen og registrerer følgende:

- Bodø kommune har med virkning fra 01.01.2023 vedtatt lokal forskrift om gebyr for feiing. Forskriften tilfredsstiller forvaltningslovens krav til utredningsplikt, formkrav og kunngjøring.
- Bodø kommune har nå utarbeidet selvkostregnskap for feiing i samsvar med kravene i Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Selvkostregnskapet vil inngå i fremtidige årsregnskaper og danne grunnlag for gebyrberegning.

31/23 Oppfølging av bystyrets vedtak - Forvaltningsrevisjon barnevern (2. gangs behandling)

Avdelingsdirektør Elin Eidsvik møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål. I forkant av behandlingen fikk utvalget oversendt epost fra kommunedirektøren datert 31.05.2023 med skriftlig redegjørelse om saken.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 046/21 Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll barnevern.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering, vedlagt notat fra administrasjonen om oppfølging av bystyrets vedtak.

Omførent forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 046/21 Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll barnevern.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer at vertskommuneavtalene er under revidering og at disse

ventes ferdig i løpet av sommeren. Utvalget bes om en orientering når disse er ferdigstilt. Kontrollutvalget registrerer videre at det fremmes egen sak for bystyret høsten 2023 som blant annet vil omhandle forvaltningsrevisjonsrapportens anbefalinger og oppfølging av disse.

3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering, vedlagt notat fra administrasjonen om oppfølging av bystyrets vedtak.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 046/21 Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll barnevern.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer at vertskommuneavtalene er under revidering og at disse ventes ferdig i løpet av sommeren. Utvalget bes om en orientering når disse er ferdigstilt. Kontrollutvalget registrerer videre at det fremmes egen sak for bystyret høsten 2023 som blant annet vil omhandle forvaltningsrevisjonsrapportens anbefalinger og oppfølging av disse.
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering, vedlagt notat fra administrasjonen om oppfølging av bystyrets vedtak.

32/23 Bestilling av forvaltningsrevisjon / undersøkelse Tvistesaker

Forslag til vedtak:

Saken legges frem for drøfting.

Omforent forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller undersøkelse med formål å avdekke om Bodø kommune har systemer og rutiner som ivaretar saksutredning som kan gi tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for avgjørelser om håndtering av tvistesaker, jfr revisors prosjektplan av 24.05.2023. Undersøkelsen skal ende i et notat som forelegges kontrollutvalget.
2. Undersøkelsen skal ha prioritet foran eierskapskontroll.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller undersøkelse med formål å avdekke om Bodø kommune har systemer og rutiner som ivaretar saksutredning som kan gi tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for avgjørelser om håndtering av tvistesaker, jfr revisors prosjektplan av 24.05.2023. Undersøkelsen skal ende i et notat som forelegges kontrollutvalget.

2. Undersøkelsen skal ha prioritet foran eierskapskontroll.

33/23 Oppstart risiko- og vesentlighetsvurderinger, planarbeid forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.
2. Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.
2. Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.

34/23 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Sekretariatet viste til dokumenter vedlagt saken. I tillegg ble det i forkant av møtet sendt ut epostutveksling, ref protokoll fra forrige møte: epost 17.4.2023 fra Andreas Tymi: «Alvorlig hastesak om manglende oppfølging på Grønnåsen skole av vedtak fra Statsforvalteren og Ligestillings- og diskrimineringsombudet.» Utvalget tar henvendelsen til orientering med henvisning til at kontrollutvalget ikke behandler enkeltsaker. Dersom det kommer ytterligere informasjon som indikerer generell systemsvikt vil utvalget eventuelt kunne ta saken til ny vurdering.

Ang epost 13.4.2023 fra NFU Bodø v/ Alan Hutchinson vedr spørsmål om forvaltningsrevisjon i Miljøtjenesten. Notat fra samtale er fremdeles under utarbeidelse av sekretariatet. Legges frem i neste møte.

35/23 Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Bodø, den 01. juni 2023

Ronny Seljeseth
Seniorrådgiver
Salten Kontrollutvalgsservice

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Bodø kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Salten kommunerevisjon IKS

SAK 37/23**Nummerert brev nr 1 / Etterlevelseskontroll finans- og gjeldsforvaltning****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, 26.06.2023: Nummerert brev nr 1
- Salten kommunerevisjon IKS, 26.06.2023: Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Bakgrunn for saken:

I kontrollutvalgets sak 53/22 *Dialog med revisor etterlevelseskontroll regnskapsåret 2022*, ble utvalget informert om at revisor hadde valg ut Finansforvaltning som tema for etterlevelseskontroll.

Kommuneloven § 24-9 stiller krav til kontroll med kommunens økonomiforvaltning, ut over den kontroll som skjer ved ordinær regnskapsrevisjon:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Revisors undersøkelser foretas med grunnlag i revisjonsstandarden RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Punkt 17 i denne standarden krever at *«Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.»*

Kontrollutvalget skal i henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 *«påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.»* (24-7: Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor (nummererte brev), 24-8: Revisjonsberetning, og 24-9: Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen)

Kontrollen blir gjort gjeldende fra regnskapsåret 2022, og revisor skal rapportere resultatet fra sin etterlevelseskontroll innen 30. juni 2023.

Formålet med kontrollen er å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak innen økonomiforvaltningen.

Vedlagt saken er revisors uttalelse datert 26. juni 2023 etter gjennomført etterlevelseskontroll.

Revisors undersøkelser:

Følgende problemstillinger er undersøkt og besvart:

Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020?

2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?

3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Revisor har ifølge vedlagte uttalelse undersøkt følgende:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet. Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres det 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.
- Om det i finansrapporteringene rapporteres om:
 - Sammensetningen og verdien av de finansielle forpliktelsene
 - det opplyses om de finansielle forpliktelsenes løpetid og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
 - det opplyses om markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser og renterisiko som ligger i endring av markedsrente

Revisors konklusjon etterlevelsesk kontroll:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme at Bodø kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i Kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og §14-2 bokstav e. Dette begrunnes med følgende funn.

- 1. Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020.*
- 2. Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift*
- 3. Finansrapporteringer er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8*

Nummerert brev til kontrollutvalget:

Avvik som revisor oppdager ved gjennomføring av etterlevelsesk kontroll skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev. Nevnte brev er vedlagt saken.

Som et ledd i kontrollutvalgets behandling er det i brev 29. juni 2023 til kommunedirektøren bedt om en skriftlig uttalelse med kommunedirektørens kommentar til det nummererte brevet. Videre er det bedt om at kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, møter i utvalget kl 09.00, for å redegjøre

- om hvilke tiltak som er iverksatt, og / eller planlegges iverksatt for å lukke de nevnte avvikene.
- kort om bakgrunnen for at finansreglementet ikke er oppdatert i samsvar med krav gjeldende fra 01.01.2020.
- om når avvikene beregnes lukket

Det er i tillegg gjort oppmerksom på at utvalgets medlemmer kan ha spørsmål i tilknytning til saken.

I nevnte brev med innkalling ble det bedt om at en skriftlig versjon skriftlig versjon av redegjørelsen utarbeides og oversendes innen torsdag 10. august, slik at den kunne sendes til utvalgets medlemmer på forhånd. Skriftlig redegjørelse er ikke mottatt, og denne er derfor etterlyst i epost 11. august 2023. Den ettersendes så snart den eventuelt foreligger.

Vurdering:

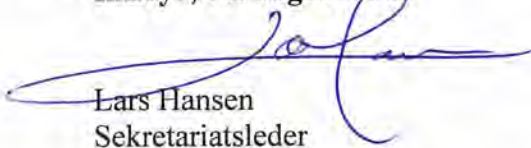
Revisor har gjennomført undersøkelser i samsvar med det tema som kontrollutvalget fikk opplyst i sin sak 53/22 – Dialog med revisor. Revisor har levert sin uttalelse 26. juni 2023, som er innenfor gjeldende frist som er 30. juni.

Forslag til vedtak:

1. Bodø kontrollutvalg har mottatt uttalelse datert 26. juni 2023 fra revisor etter at denne i samsvar med kommunelovens § 24-9 har gjennomført en forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen når det gjelder Finans- og gjeldsforvaltning.

2. Kontrollutvalget har videre mottatt nummerert brev nr 1 fra revisor datert 26. juni 2023. Bakgrunnen for brevet er avviket som er nevnt i revisors uttalelse om etterlevelse av økonomiforvaltning: Finans- og gjeldsforvaltning. Utvalget registrerer at revisor rapporterer følgende avvik per 31.12.2022:
 - Kommunens finansreglement er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldende fra 01.01.2020.
 - Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift.
 - Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene finansforskriften § 8.
3. Kontrollutvalget registrerer følgende om administrasjonens oppfølging av forhold revisor har tatt opp i nummerert brev nr 1:.....
4. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Saltens kontrollutvalgsservice	
Dato	28.6.2023
Jnr.	23 / 743
Arkiv nr.	412 7.2
Hjemmel u off:	

Til kontrollutvalget i
Bodø kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 5010.9.E6.23/LAK

Sted/dato: Bodø, 26.06.2023

NUMMERERT BREV NR. 1

Vi har utført et attestasjonsoppdrag, som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Bodø kommunes etterlevelse av bestemmelser om finans- og gjeldsforvaltning i kommuneloven med tilhørende forskrift. Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.

Vi har funnet at kommunen pr 31.12.2022 hadde følgende avvik:

- Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020
- Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift
- Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8

liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
oppdragsansvarlig revisor

Saltens kontrollutvalgsservice	
Dato	28.6.2023
Jnr.	23/744
Arkiv nr.	41263
Hjemmel u off:	

Til kontrollutvalget i
Bodø kommune

Deres ref.:

Vår ref.: 5010.9.E6.23/LAK

Dato: 26.06.2023

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Bodø kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

I vår risiko- og vesentlighetsanalyse har vi definert finans- og gjeldsforvaltning med størst risiko for manglende etterlevelse. Kontroll av etterlevelse av reglene for finans- og gjeldsforvaltning er derfor gjennomført

Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020?
2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?
3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Følgende er undersøkt av revisor:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet.
- Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Revisors oppsummering og konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på at Bodø kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og § 14-2 bokstav e. Dette bekreftes med følgende funn:

1. Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020
2. Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift
3. Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse-ansvar med økonomiforvaltningen og til Bodø kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
oppdragsansvarlig revisor

Synne Skoglund

Synne Skoglund
utførende revisor

SAK 38/23**Redegjørelse fra administrasjonen: Gjennomføring av anskaffelse av vaskeritjenester****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- a) Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) 3. juli 2023: Klagenemndas avgjørelse i sak 2023/0313 (Utlyst anbud rammeavtale vaskeritjeneste)
- b) Bodø kommune v/ Mercell (konkurransgjennomføringsverktøy) Vaskeritjenester Ny utlysning – kunngjøring
- c) Bodø kommune, udatert: Kravspesifikasjon i forbindelse med anbud med frist 30.01.2023

Bakgrunn for saken:

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

Anbudskonkurranse for vaskeritjenester var lyst ut med tilbudsfrist 30.01.2023. Kommunen mottok tilbud fra Breeze AS og Nor Tekstil AS. I kommunens tildelingsbrev 11.4.2023 kommer det frem at førstnevnte ville bli tildelt kontrakten. Videre kommer det frem at begge leverandørene var kvalifisert til å delta i konkurransen, og at begge tilbudene oppfylte kravene i kravspesifikasjonen. Sist nevnte tilbyder klaget på tildelingsbeslutningen 18. april 2023, bl.a med den begrunnelse at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist som følge av at valgte leverandør ikke oppfylte det absolutte kravet til bransjestandard (Kravspesifikasjonens krav 3 – vedlegg c)).

Kommunen avviste klagen 1. mai 2023, og klagen ble bragt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) 19. mai 2023. Kontraktssinngåelse ble utsatt i påvente av KOFAs avgjørelse som deretter forelå 3. juli 2023 (vedlegg a)). KOFA kom frem til at kravspesifikasjonens absolutte krav om oppfyllelse av bransjestandarden måtte være oppfylt innen utløpet av tilbudsfristen. Videre at valgte leverandør ikke har dokumentert at kravene i bransjestandarden var oppfylt på tilbudstidspunktet, og det er klart at manglende oppfyllelse av kravet er å anse som et avvik. Nemnda kommer videre frem til at dette må regnes som et vesentlig avvik, bl.a begrunnet med at kravet tydelig er angitt som et absolutt krav, og at manglende oppfyllelse av kravet kan virke konkurransevridende. Nemndas konklusjon er at kommunen har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud fra konkurransen.

I vedlagte dokument (vedlegg b) publisert av kommunen 17. juli 2023 (konkurransgjennomføringsverktøyet Merzell) kommer følgende informasjon frem under overskriften Versjonsendringer:

Bodø kommune har besluttet å avlyse konkurransen. I KOFA-sak 2023/313, ble kommunen innklaget av Nor Tekstil AS. Klagenemnda konkluderte med at valgte leverandør skulle vært avvist, idet et krav i kravspesifikasjonen ikke var oppfylt. Kommunen står da igjen med ett tilbud i konkurransen, hvilket gir rettslig grunnlag for å avlyse konkurransen. Det vises i den forbindelse til EU-domstolens dom i sak C-27/98, og blant annet KOFA-sakene 2010/7, 2010/259 og 2010/261. I tillegg mener kommunen at konkurransegrunnlaget i dette tilfellet ikke var formulert tilstrekkelig klart når det gjelder kravspesifikasjonen. Det er derfor ønskelig med en generell gjennomgang av konkurransegrunnlaget, for å gjøre det mer presist og tydelig. Ny konkurranse vil bli kunngjort så snart som mulig.

KOFA har oppsummert rettstilstanden angående manglende konkurranse i sak 2019/329: Nevnte sak gjaldt en åpen anbuds konkurranse, og KOFA formulerte utgangspunktet med at «det foreligger saklig grunn til avlysning dersom det bare er ett gjenstående tilbud, ut fra den betraktning at det har vært manglende konkurranse om anskaffelsen». I nevnte sak skyldtes den mangelfulle konkurransesituasjonen «ene og alene at deler av det [andre tilbudet] ble levert for sent». KOFA fant derfor at «Innklagede hadde dermed et tilstrekkelig sammenligningsgrunnlag for å vurdere klagers tilbud». Med henvisning til Høyesterettspraksis og praksis fra EU-domstolen, var KOFA «av den oppfatning at det normalt ikke er tilstrekkelig å begrunne en avlysning av konkurransen med en enkel henvisning til at man står igjen med bare ett tilbud etter å ha måttet avvise de øvrige ... det kreves en konkret begrunnelse som viser hvorfor den aktuelle konkurransen må karakteriseres som mislykket, og hvorfor oppdragsgiver finner det riktig å avlyse»

KOFA tar videre for seg avlysning med begrunnelse i manglende konkurranse i sak 2014/94: De grunnleggende saklighetskrav for avlysning «beror på en helhetsvurdering, hvor det blant annet skal legges vekt på tidspunktet for når avlysningen skjer, hvilke omstendigheter som utløste avlysningen og hva oppdragsgiver ønsket å oppnå med den». KOFA fant i den nevnte saken at avlysningen skjedde «etter at kontrakt var tildelt, og på dette tidspunkt stilles det strengere krav til oppdragsgivers saksbehandling for at avlysningen skal kunne anses som forsvarlig». Nemnda konkluderte med at det ikke forelå saklig grunn til avlysning, selv om mangelfull konkurranse vanligvis er å anse som et forhold som gir saklig grunn til avlysning.

Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiget, bedt om å møte i kontrollutvalget kl 09.20 for å redegjøre om følgende:

- Har kommunen gitt de to tilbyderne en skriftlig begrunnelse for avlysningen ut over det som er sitert fra Merzell over? Hva var i tilfelle innholdet i denne begrunnelsen?
- Har tilbyderne etter kommunens vurdering fått en konkret og utfyllende begrunnelse slik at de kan vurdere om avlysningen er i tråd med regelverket?
- I nevnte informasjon under overskriften Versjonsendring, nevner kommunen at konkurransegrunnlaget «ikke var formulert tilstrekkelig klart når det gjelder kravspesifikasjonen. Det er derfor ønskelig med en generell gjennomgang av konkurransegrunnlaget, for å gjøre det mer presist og tydelig».
 - Hvilke konkrete formuleringer i kravspesifikasjonen var ikke formulert tilstrekkelig klart?
 - Har en eller flere av tilbyderne innen anbudsfristens utløp gitt innspill om utilstrekkelig klart formulerte punkter i kravspesifikasjonen? Hvilke punkter gjelder dette i tilfelle?
- Har kommunen gjort vurderinger av saklig grunn til avlysning, jfr momentene som nevnes i KOFA-sakene 2019/329 og 2014/94? Hvilke momenter la kommunen vekt på når den kom frem til at det foreligger saklig grunn til avlysning?

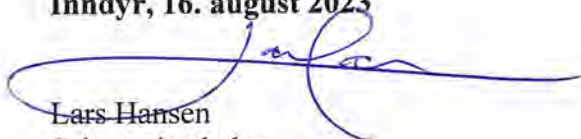
Det er i tillegg gjort oppmerksom på at kontrollutvalget kan ønske å stille spørsmål i tilknytning til saken.

Videre er det bedt om at det utarbeides en skriftlig versjon av redegjørelsen som kan deles ut til utvalgets medlemmer i møte 25. august 2023.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 4.8.23
Jnr. 23/779
Arkiv nr. 412 6.1
Hjemmel u off:

Saken gjelder: Avvisning av tilbud, tildelingsevaluering

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale for leie og vask av tøy. Klagenemnda kom til at innklagede hadde brutt regelverket ved å ikke avvise valgte leverandørs tilbud. På bakgrunn av nemndas resultat var det ikke nødvendig å ta stilling til klagers øvrige anførsler.

Klagenemndas avgjørelse 3. juli 2023 i sak 2023/0313

Klager: Nor Tekstil AS

Innklaget: Bodø kommune

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Kjersti Holum Karlstrøm og Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Bodø kommune (heretter *innklagede*) kunngjorde 8. desember 2022 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av rammeavtale for leie og vask av tøy. Anskaffelsens verdi ble estimert til 40 millioner kroner. Tilbudsfrist var 23. januar 2023.
- (2) Kravspesifikasjonen inneholdt 18 absolutte krav. For enkelte av kravene ble leverandøren kun bedt om å bekrefte oppfyllelse, mens leverandøren for andre krav også ble bedt om å vedlegge dokumentasjon. Relevant for denne saken er krav nummer tre, som var et av de kravene der leverandøren skulle bekrefte oppfyllelse og vedlegge dokumentasjon. Kravet var utformet slik:

3. Bransjestandard	A	Det kreves at vaskeriet oppfyller krav satt av Norske vaskeriers kvalitetstilsyn (NVK) som følger av den til enhver tid gjeldende bransjestandard "Smittevern for vaskerier som behandler tekstiler til helseinstitusjoner", og at tekstiler vaskes etter denne standarden. (se vedlegg). Kjemikalier skal ikke være klassifisert som giftige, meget giftige, kreftfremkallende, arvestoffskadelige eller reproduksjonsskadelige i henhold til forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Stoffer som utgjør en alvorlig miljø- og helsefare, eller som står på Klima- og forurensningsdirektoratets	Bekreft: Vedlegg nr:
-------------------------------	----------	---	---

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (3) Estimert oppstart av rammeavtalen var satt til 1. mai 2023.
- (4) Innklagede mottok tilbud fra Nor Tekstil AS (heretter *klager*) og Breeze AS (heretter *valgte leverandør*). I tildelingsbrev 11. april 2023 informerte innklagede om at valgte leverandør ble tildelt kontrakten. Det ble samtidig opplyst at begge leverandørene var kvalifisert til å delta i konkurransen, og at begge tilbudene oppfylte kravene i kravspesifikasjonen.
- (5) Ved besvarelsen av kravspesifikasjonen bekreftet valgte leverandør at de oppfylte krav om bransjestandard, gjengitt i avsnitt 2. Som dokumentasjon vedla valgte leverandør en bekreftelse fra Norske Vaskeriers Kvalitetstilsyn (heretter *NVK*) på at valgte leverandør hadde satt i gang tiltak for å tilfredsstille bransjestandarden, og at godkjenning var planlagt gjennomført i løpet av 1. kvartal 2023.
- (6) Klager påklaget tildelingsbeslutningen i klage 18. april 2023. I klagen ble det blant annet anført at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist som følge av at valgte leverandør ikke oppfylte det absolutte kravet til bransjestandard. Det ble også påpekt at det forelå forhold som ga foranledning til kontroll ettersom en nærmere undersøkelse ville vist at valgte leverandør ikke var, eller ville være, i stand til å oppfylle krav om bransjestandard til kontraktsoppstart.
- (7) Innklagede avviste klagen 1. mai 2023.
- (8) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 19. mai 2023. Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse utsettes til klagenemndas avgjørelse foreligger, og saken har derfor vært prioritert av nemnda.
- (9) Nemndsmøte i saken ble avholdt 28. juni 2023.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (10) Valgte leverandørs tilbud oppfyller ikke det absolutte kravet om bransjestandard. Manglende oppfyllelse av kravet utgjør et vesentlig avvik, og innklagede hadde dermed avvisningsplikt etter forskriften § 24-8 (1) bokstav b.
- (11) Subsidiært anføres at tilbudsevalueringen er foretatt i strid med de rammene en offentlig oppdragsgiver må rette seg etter. De tilbudte løsningene er evaluert på feil faktisk grunnlag og poenggivningene reflekterer ikke at klagers løsning dekker det samme behovet som valgte leverandørs løsning. Det er heller ikke hensyntatt at klagers løsning ikke vil innebære risiko for manglende tilgang til tøy eller driftsstans.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (12) Valgte leverandør oppfyller kravet om bransjestandard, og det foreligger ikke et brudd på regelverket.
- (13) Innklagedes tilbudsevaluering ligger innenfor det innkjøpsfaglige skjønn, og den er ikke basert på feil faktum, den er ikke vilkårlig, grovt urimelig eller i strid med anskaffelseslovens grunnprinsipper.

Klagenemndas vurdering:

- (14) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder en rammeavtale om leie og vask av tøy, som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 40 millioner kroner. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (15) Klagenemnda tar først stilling til klagers anførsel om at valgte leverandørs tilbud inneholder et vesentlig avvik, og dermed skal avvises.
- (16) Det følger av forskriften § 24-8 (1) bokstav b, at oppdragsgiver «skal» avvise et tilbud som inneholder «vesentlige avvik» fra anskaffelsesdokumentene. Avvik foreligger dersom oppdragsgiver, ved å akseptere tilbudet, ikke kan kreve oppfyllelse i henhold til kontrakten, inkludert kravspesifikasjonen, slik det blant annet er lagt til grunn i LB-2019-85112. Tilbudet tolkes objektivt i lys av konkurransegrunnlaget, for å avgjøre om det foreligger avvik. Konkurransegrunnlaget tolkes for å kartlegge hvilke krav som er stilt, og tilbudet tolkes for å undersøke om tilbudet tilfredsstiller disse kravene.
- (17) Klager har anført at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist fordi tilbudet ikke oppfylte det absolutte kravet om bransjestandard. I kravet fremgikk blant annet at «*[d]et kreves at vaskeriet oppfyller krav satt av Norske vaskeriers kvalitetstilsyn (NVK) som følger av den til enhver tid gjeldende bransjestandard «Smittevern for vaskerier som behandler tekstiler til helseinstitusjoner, og at tekstiler vaskes etter denne standarden (...)*».
- (18) Valgte leverandør har fremlagt et brev fra NVK der det fremgikk at valgte leverandør hadde satt i gang tiltak for å tilfredsstille bransjestandarden, og at godkjenning var planlagt gjennomført i løpet av 1. kvartal 2023. Denne dokumentasjonen viser at NVK har vært på konsulentbesøk, og at det er «*satt i gang tiltak for å tilfredsstille bransjestandarden (...)*». Slik klagenemnda leser dette, viser dokumentasjonen at kravene i bransjestandarden ikke var oppfylt på tilbudstidspunktet.
- (19) Innklagede har imidlertid anført at kravet gjelder en fremtidig oppfyllelse av kravspesifikasjon, og at kravet dermed ikke måtte være oppfylt ved tilbudsinnlevering.
- (20) Konkurransedokumentene inneholdt ikke klare føringer om når kravene i kravspesifikasjonen skulle være oppfylt. Kravspesifikasjonen inneholdt 18 krav, som alle var tydelig merket som absolutte krav. Fem av kravene, herunder kravet om bransjestandard, inneholdt i tillegg et dokumentasjonskrav.
- (21) Kravet til bransjestandard var altså et av fem krav som ikke bare skulle bekreftes oppfylt, men det var også stilt krav om at det skulle leveres dokumentasjon for oppfyllelse av kravet. Klagenemnda mener at det er naturlig å forstå dette som at leverandøren skulle dokumentere at de underliggende kravene i standarden var oppfylt på tilbudstidspunktet. I tillegg fremgår det klart at kravet er absolutt, og leverandøren risikerer dermed avvisning dersom kravet ikke er oppfylt. Etter nemndas oppfatning tilsier også dette at kravet skulle være oppfylt på tilbudstidspunktet, ettersom det er tilbudstidspunktet som er tidspunktet for innklagedes evaluering og vurdering av eventuell avvisning.

- (22) Klagenemnda vil også bemerke at denne løsningen synes å være mest i tråd med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4 og særlig hensynet til likebehandling. En godkjenningssprosess for oppfyllelse av krav om bransjestandarden kan være en kostnadskrevende prosess, og dermed prisdrivende. Dersom tidspunkt for oppfyllelse av absolutte krav settes senere enn tilbudsfrist kan dette virke konkurransevridende og dermed være i strid med hensynet til likebehandling.
- (23) Til støtte for klagenemndas syn er Hålogaland lagmannsretts dom og kjennelse i LH-2020-24313. Lagmannsretten kom til at et av kravspesifikasjonens minstekrav om ekomnettautorisasjon måtte være oppfylt innen utløpet av tilbudsfristen. I sin vurdering vektla retten blant annet at oppfyllelse på tilbudstidspunktet var mest i samsvar med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4.
- (24) Klagenemnda har etter dette kommet til at kravspesifikasjonens absolutte krav om oppfyllelse av bransjestandarden måtte være oppfylt innen utløpet av tilbudsfristen. Valgte leverandør har ikke dokumentert at kravene i bransjestandarden var oppfylt på tilbudstidspunktet, og det er klart at manglende oppfyllelse av kravet er å anse som et avvik. Spørsmålet blir om avviket er vesentlig.
- (25) Ved vurderingen av om et avvik er vesentlig, må det ses hen til blant annet hvor stort avviket er, hvor viktig forholdet det avvikes fra er, og i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen, jf. eksempelvis klagenemndas avgjørelse i sak 2020/355, avsnitt 48, med videre henvisninger.
- (26) I denne saken er kravet tydelig angitt som et absolutt krav. For potensielle leverandører er det naturlig å lese dette slik at tilbud som ikke oppfyller kravet, vil bli avvist uten noen nærmere vurdering av avvikets størrelse eller betydning. Klagenemnda vil i tillegg til dette bemerke at bransjestandarden blant annet inneholder krav til tekstilbehandling, smitteverntiltak og rengjøring og desinfeksjon av lokaler, maskiner og utstyr. Nemnda legger til grunn at oppfyllelse av kravene i denne standarden vil redusere risikoen for smittespredning ved å sikre at vaskeriet opptrer med tilfredsstillende hygiene, og kravet er dermed av stor betydning. Videre kan manglende oppfyllelse av kravet virke konkurransevridende, se avsnitt 22. Avviket er dermed å anse som vesentlig.
- (27) Valgte leverandørs tilbud inneholder dermed et vesentlig avvik fra anskaffelsesdokumentene, jf. forskriften § 24-8 (1) bokstav b. Innklagede har dermed brutt regelverket ved å ikke avvise valgte leverandørs tilbud.
- (28) På bakgrunn av klagenemndas resultat er det ikke nødvendig å ta stilling til klagers øvrige anførsler.
- (29) Bruddet som klagenemnda har konstatert har påvirket resultatet av konkurransen, og gir følgelig grunnlag for tilbakebetaling av klagegebyret, jf. klagenemnds forskriften § 13.

Konklusjon:

Bodø kommune har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved ikke å avvise valgte leverandørs tilbud fra konkurransen.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Kjersti Holum Karlstrøm

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vaskeritjenester-ny utlysning.

Generell Informasjon	
Versjon 5	Publisert i Mercell 17.07.2023 12.33
Url https://my.mercell.com/permalink/185894850.aspx	Tilbudsfrist 30.01.2023 12.00
Ekstern referanse ID 2022/1424	Endret dato 17.07.2023 12.33
Type kunngjøring Kansellerte	Åpningsdato 30.01.2023 12.00
Prosedyre Åpen anbudskonkurranse	Vedståelsesfrist 01.05.2023 00.00
Kontrakt Tjenesteytelse	Alternative tilbud Nei

Oppdragsgiver
Firma Bodø Kommune
Adresse Kongens gt. 23 Postboks 319
Postnr/By 8006 BODØ Norge

Versjonsendringer
<p>Bodø kommune har besluttet å avlyse konkurransen. I KOFA-sak 2023/313, ble kommunen innklaget av Nor Tekstil AS. Klagenemnda konkluderte med at valgte leverandør skulle vært avvist, idet et krav i kravspesifikasjonen ikke var oppfylt. Kommunen står da igjen med ett tilbud i konkurransen, hvilket gir rettslig grunnlag for å avlyse konkurransen. Det vises i den forbindelse til EU-domstolens dom i sak C-27/98, og blant annet KOFA-sakene 2010/7, 2010/259 og 2010/261. I tillegg mener kommunen at konkurransegrunnlaget i dette tilfellet ikke var formulert tilstrekkelig klart når det gjelder kravspesifikasjonen. Det er derfor ønskelig med en generell gjennomgang av konkurransegrunnlaget, for å gjøre det mer presist og tydelig. Ny konkurranse vil bli kunngjort så snart som mulig.</p>

Beskrivelse
<p>Oppdragsgiver vil med denne konkurransen inngå 3årig rammeavtale pluss 1 års ensidig opsjonsmulighet på levering av vaskeritjenester. Dette gjelder både leid og oppdragsgivers eget eid tøy. Statistikk over kjøp av tjenesten for 2021 viser nærmer kr. 10 000 000.- Kontraktens totalverdi er kr. 40 000 000.- NOK ex. mva. Basert på de siste års forbruk og vurdering av fremtidige behov settes maksimal verdi på kontrakten til kr. 50 000 000,00 Alle beløp oppgitt i NOK, ekskl. mva.</p> <p>Estimert kontraktsverdi medfører ingen forpliktelse for oppdragsgiver eller rettigheter for leverandør.</p> <p>Se konkurransegrunnlaget for nærmere beskrivelse av tjenesten.</p>

Utvidet beskrivelse

Formålet med anskaffelsen er å dekke behovet for leie og vask av arbeids- og institusjonstøy, samt tilgrenset materiell og tjeneste iht. kravspesifikasjon og prismatrisen som:

Flattøy

- Dynetrek, Laken, Stikkilaken, Silkelaken, Putevar, Frottehåndkle Vaskekluter, Kjøkkenhåndkle, Dyne, Puter, Helseteppe Pledd, duker, m.m

Arbeidstøy

- Forkle, hvit/kulørt, Kokkebukse, Kokkejette, Bukse polyester/dongeri, smittefrakker, pasientskjorter, stellefrakk, helsetøy, kittel, bukser, T-skjorter, gensere, fleecejakker, m.m

CPV koder

Kode	Beskrivelse
18100000	Yrkesklær, spesielle arbeidsklær og tilbehør
33199000	Klær til medisinsk personell
39518000	Sykehuslintøy
98310000	Vask og rensing

Dokument

Navn	Beskrivelse
Vaskeritjenester	

Tilleggsinformasjon

Dato	Navn	Beskrivelse
19.01.2023 20.41	vedr. prisskjema og betingelser for prisregulering	Se vedlagt dokument.
19.01.2023 09.36	Ny prislister	Hei Konkurransen er stengt, jeg må derfor legge ut ny prislister på denne måten. Den skal erstatte den som er lastet opp. Det var dessverre noen låste celler i fanen "arbeidstøy" kolonne R . det skal nå være i orden nå.
15.12.2022 14.36	vedr. pkt. 1.3 i konkurransegrunnlaget / Oppstart av kontrakt	vedr. manglende oppdaterte datoer i konkurransegrunnlaget pkt 1.3. se vedlegg. Planlagt oppstart av den nye kontrakten er satt til 1.05.2023.

Krav

Nivå	Beskrivelse	Type
1.0	Vurdering av krav	Informasjon
	<p>Oppdragsgiver vil gjennomføre vurdering av alle kravene hver for seg. Kravene gis ikke karakter eller vekt, men bedømmes "i henhold til krav"/"ikke i henhold til krav".</p> <p>For at et krav skal anses oppfylt, må tilbyderen sannsynliggjøre oppfyllelsen av krav som ikke er krevd dokumentert på annen måte, gjennom en tilfredsstillende beskrivelse.</p> <p>Hvert enkelt punkt skal besvares i henhold til våre dokumentasjonskrav. Dokumentasjon til bruk i evalueringskriteriet brukervennlighet skal merkes tydelig og lastes opp under kravet til hvert produktområde.</p>	

2.0	Tilbudsskjema	Svar er påkrevd
	Her skal tilbyder laste opp utfylt tilbudsskjema.	
3.0	Tildelingskriteriet 1. Pris	Svar er påkrevd
	Pris skal besvares ved at vedlagt prisskjema (vedlegg 3) utfylles og lastes opp her.	
4.0	Tildelingskriteriet 2. Kvalitet	Svar er påkrevd
	All dokumentasjon til evalueringskriteriet "Kvalitet" lastes opp her. Det er viktig at alle dokumenter som lastes opp gis et filnavn som gjør det enkelt for oppdragsgiver å identifisere hvilket produktområde dokumentet skal dokumentere. se eget vedlegg - tildelingskriterier	
5.0	Offentlighet og taushetsplikt	Informasjon
	<p>Allmennheten har som hovedregel innsynsrett i tilbud og protokoll etter at valg av leverandør er foretatt, jfr. lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentleglova) § 3.</p> <p>Ved eventuell begjæring om innsyn er Oppdragsgiver forpliktet til å gjøre en konkret og selvstendig vurdering av om det kan og eventuell skal nektes innsyn i dokumentet, jfr. Offentleglova § 29.</p> <p>Dersom Tilbyder anser opplysninger som fremkommer av tilbudet som taushetsbelagt bes Tilbyder om å legge ved en versjon av tilbudet hvor de opplysninger som Tilbyder anser som taushetsbelagt er sladdet. Dette utarbeides som et eget vedlegg og lastes opp under pkt 7.1</p>	
5.1	Sladdet versjon av tilbudet	Svar er påkrevd
	Det bes om at sladdet tilbud leveres i redigerbart format slik at Oppdragsgiver kan bearbeide dokumentet dersom det blir nødvendig. Det sladdede tilbudet vil bli omgjort til et låst dokument i PDF-format før det blir gitt innsyn.	
5.2	Begrunnelse for sladding	Svar er påkrevd
	Dersom det leveres et sladdet tilbud bes Tilbyder laste opp et vedlegg her, med begrunnelse for hvert punkt i tilbudet som ønskes sladdet. Begrunnelsen skal oppgi hvorfor de sladdede opplysninger kan være konkurransesensitive og bør unntas offentlighet.	
6.0	Innledning til kravspesifikasjonen/kravene til produktene	Informasjon
	<p>I kravspesifikasjonen er det lagt vekt på å beskrive de behov som skal dekkes.</p> <p>Tilbyder skal med utgangspunkt i kravspesifikasjonens rammer gi tilbud på forespurte produkter og beskrive hvordan de kravene som stilles her vil bli oppfylt.</p> <p>Tilbyder skal sannsynliggjøre for oppdragsgiver hvert punkt ved å besvare de krav i denne spesifikasjonen direkte til hvert enkelt punkt i Mercell, evt. med opplasting av vedlegg, da dette vil inngå som en del av avtalen mellom partene. De krav og forhold som beskrives her inkludert tilbyders besvarelse, vil være bindende.</p>	
7.0	Utfylt kravspesifikasjon	Svar er påkrevd
	Her skal tilbyder laste opp utfylt/besvart vedlagt kravspesifikasjon (2b). Kravspesifikasjonen skal leveres i Excel format.	
8.0	Dokumentasjonsbevis som oppgis på forespørsel	Svar er påkrevd

Dokumentasjonsbevis for kvalifikasjonskravene samt skatteattest skal oppgis på forespørsel fra Oppdragsgiver. Dokumenter dette gjelder er som følger:

- Firmaattest
- Årsregnskap
- Nøkkeltall
- Erfaringsoversikt
- Leverandørkjeden
- Underleverandører
- Kompetansebeskrivelse
- Miljøledelsessystem, kvalitetsstyringssystem
- Skatteattest for skatt og mva.

10. Kravspesifikasjon -vaskeritjenester.

Oppdragsgiver vil med denne konkurransen inngå rammeavtale om levering av vaskeritjenester. Formålet med anskaffelsen er å dekke behovet for leie og vask av arbeids- og institusjonstøy, samt tilgrenset materiell og tjeneste iht. kravspesifikasjon og prismatrisen. Anskaffelsen skal sikre alle aktuelle enheter i kommunen tilgang til vaskeritjenester til riktig kvalitet, pris og leveringstid i avtaleperioden. Oversikt over aktuelle leveringslokasjoner legges ved i vedlegg.

Type kontrakt, varighet og opsjoner

Rammeavtale, 3 år pluss 1 års ensidig opsjon for forlengelse av kontrakt.

KRAVSPESIFIKASJON	KRAV A-absolutte krav	BESKRIVELSE AV KRAV	Dokumentasjon/ bekreftelse av kravspesifikasjon
1. Generelle krav til tekstiler	A	<p>Tekstilene skal oppfylle krav i henhold til Oeko-Tex® Standard 100.</p> <p>Tekstilene som leveres oppdragsgiver skal være hele, uten hull og/eller uten synlig slitasje.</p> <p>Tekstilene skal være rene og uten synlige flekker</p> <p>Tekstilene som leveres skal være glatte og krøllfrie og klar til bruk ved levering.</p> <p>Håndklær, vaskekluter, kjøkkenhåndklær og helsetepper trenger ikke gattes.</p> <p>Det skal finnes alternativer for gravide, og for de som avviker fra normale størrelser (arbeidstøy), f.eks 5XL.</p> <p>Ved eventuell mangel på produkter hos leverandør skal det leveres erstatningsprodukter med tilsvarende eller bedre kvalitet, til samme eller lavere pris</p> <p>Leverandør skal levere nye tekstiler uten ekstra kostnad for oppdragsgiver i tilfeller hvor tekstiler har utilfredsstillende vaskeresultat, har synlig slitasje eller hull. Tekstiler som skal tas i retur vil legges i egne merkede leveranser (tralle/sekk levert av leverandør)</p> <p>Tøy skal leveres på traller, sortert etter farge og størrelse, og være klart til bruk.</p>	Bekreft: -----

2. NS- standard på produkter	A	Der det i prisskjemaet er stilt krav til NS-standard, skal disse være oppfylt. Disse produktene skal til enhver tid følge gjeldende NS-standard.	Bekreft: -----
3. Bransjestandard	A	Det kreves at vaskeriet oppfyller krav satt av Norske vaskeriers kvalitetstilsyn (NVK) som følger av den til enhver tid gjeldende bransjestandard "Smittevern for vaskerier som behandler tekstiler til helseinstitusjoner", og at tekstiler vaskes etter denne standarden. (se vedlegg). Kjemikalier skal ikke være klassifisert som giftige, meget giftige, kreftfremkallende, arvestoffskadelige eller reproduksjonsskadelige i henhold til forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Stoffer som utgjør en alvorlig miljø- og helsefare, eller som står på Klima- og forurensningsdirektoratets	Bekreft: ----- vedlegg nr: -----
4. Institusjons Utstyr – leie og vask	A	Flattøy diverse utvalg og størrelser Dynetrekk, Laken, Stikkklaken, Silkelaken, Putevar, Frottehåndkle Vaskekluter, Kjøkkenhåndkle, Dyne, Puter, Helseteppe Pledd, duker m.m.	Bekreft: -----
5. Arbeidstøy inne - leie og vask	A	Arbeidstøy fra XXS til XXXL. Forkle, hvit/kulørt, Kokkebukse, Kokkejakke, Bukse polyester/dongeri, smittefrakker, pasientskjorter, stellefrakk, helsetøy, kittel, bukser, T-skjorter, gensere, fleecejakker m.m	Bekreft: -----

<p>6. Arbeidstøy ute – leie og vask</p>	<p>A</p>	<p>Buksar: Buksene i stretch-kvalitet (helt eller delvis) for optimal bevegelsesfrihet og komfort. Tilgjengelig i dame- og herremodell. Leveres i størrelse 36-44 Må kunne reguleres i midje (f.eks. strikk, knyting, belte, borrelås mm) og nede på beinet (knapp, borrelås, strikk mm) for å kunne passe til ulike størrelser og beinlengder. Buksene skal brukes innendørs og utendørs. Buksene må kunne leveres i helårsutførelse. (utebukse assortert bruk) Fleecejakke Fleecejakker i tynn kvalitet med lommer som kan lukkes med glidelås.</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p>
<p>7. Øvrige leieprodukter</p>	<p>A</p>	<p>Utstyr assortert Mopper, sekker, sekkestativ, matter m.m.</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p>
<p>8. Oppdragsgivers eget tøy og pasienttøy</p>		<p>Leverandøren skal også utføre vask av tekstiler som eies av oppdragsgiver, samt privat pasienttøy ved behov.</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p>
<p>9. Miljø -tilførsel av nye tekstil i kontraktstiden.</p>	<p>A Evalueres</p>	<p>Ved introduisering av nye tekstiler/utstyr skal leverandør kunne dokumentere at varen tilfredsstillt kravene i konkurransedokumentet og godkjennes av oppdragsgiver før de gjøres tilgjengelig for bestilling. Tilbudte produkter skal kunne vises og testes hos kunde før bestilling. Ved første utskifting og innkjøp av/supplering av hvite arbeidsbukser og kitler tilknyttet rammeavtalen er det et krav om at nytt tøy er produsert i bærekraftige materialer dokumentert gjennom varemerke Tencel eller tilsvarende. Prissettingen skal følge kontraktens betingelser. Det er videre en målsetning for oppdragsgiver at, så snart som mulig, skal størst mulig andel av tekstiler i forbindelse med denne leveransen være fremstilt og produsert på en bærekraftig måte. Det vil derfor vektlegges at leverandør har fokus på miljø, etikk og bærekraft ved innkjøp av tekstiler som skal benyttes i denne leveransen.</p> <p>Se tildelingskriteriet «kvalitet»</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p> <p>vedlegg nr:</p> <p>-----</p>

10. Bestilling og lagerstyring	A Evalueres	<p>Tilbyderne må kunne tilby elektronisk bestilling og lagerstyringssystem.</p> <p>Gjør rede for i vedlegg hvordan bestilling og lagerstyring som tilbys fungerer i praksis, kostnader, fordeler/ulemper, hvilke rutiner som må iverksettes for oppdragsgiver, behovet for plass (areal) og eventuelle andre forutsetninger, samt mulige for rapporter og statistikk.</p> <p>I forbindelse med overstående bes tilbyder levere forslag til forbedringer hos oppdragsgiver som kan bidrag til reduserte kostnader og ressursbruk for oppdragsgiver og leverandør. Forslaget må inkludere økonomiske beregninger i forhold til eventuelle investeringer og krysningspunkt for gevinst.</p> <p>Om ønskelig kan det organiseres befarung.</p> <p>Se tildelingskriteriet «kvalitet»</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p> <p>vedlegg nr:</p> <p>-----</p>
11. Krav til prisnivå ved utskifting tøy	A	<p>Ved utskifting av tøy/utstyr skal pris på det nye følge tilbudte priser gitt i denne konkurransen, men justert for eventuelle løpende bestemmelser for prisregulering.</p> <p>Leverandør må være forberedt på å dokumentere priser/avvik for oppdragsgiver.</p> <p>Det presiseres at i denne konkurransen konkurreres det på de største volumproduktene og at andre produkter som er naturlig innenfor de enkelte segment i leie-vasketjenesten vil tilkomme.</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p>
12. Oppstart av leveransen	A	<p>Leverandør skal før oppstart av tjenesten besøke de ulike leveringsstedene som ønsker det, for å avklare forhold rundt leveransen (henting, levering, bestilling, type tekstiler etc).</p> <p>Leverandør skal kunne fremvise prøvetekstiler i henhold til prisskjema i alle størrelser, for å komme frem til riktig størrelse/passform for avdelingen. De som ønsker det skal få anledning til å prøve tekstiler.</p> <p>Det er leverandørens ansvar å samle inn og lagre nødvendig informasjon.</p> <p>For å sikre forutsigbarhet i leveransene, er leverandør ansvarlig for å lage en tidsplan for levering/henting av tekstiler på de ulike leveringsstedene før oppstart av leveranse til oppdragsgivers virksomheter</p>	<p>Bekreft:</p> <p>-----</p>

13. Tidspunkt for levering	A	<p>Levering og henting av tøy skal skje i utgangspunktet 1 gang pr. uke.</p> <p>Tidspunkt for levering skal avtales med den enkelte virksomhet. Normalt skal levering være ferdig utført mellom kl 08:00 - 15:00 alle virkedager.</p> <p>Levering til de ulike virksomheter skal fortrinnsvis være mandag og torsdag.</p> <p>Dersom fast levering faller på en helligdag kan leverandøren avtale alternativ leveringsdag. Avvikende leveringsdager må avtales minimum en uke før levering og skal være kostnadsfritt for oppdragsgiver</p>	Bekreft: -----
14. Haste Leveranser.	A	<p>Ved spesielle situasjoner, som et større smitteutbrudd eller lignende, hvor det oppstår et uforutsatt behov for hasteleveranser skal leverandør kunne håndtere dette. Oppdragsgiver anslår at slike akutte behov for leveranser vil være begrenset til ca. 10 ganger pr år.</p>	Bekreft: -----
15. Miljø -kjøretøy i tjenesten.	A	<p>Oppdragsgiver har nullutslipp som mål for egne biler og biler som går i tjeneste for kommunen. Frem til 1.01.2025 aksepteres det at kjøretøy som skal brukes i gjennomføring av tjenesten oppfyllelse europeiske utslipp standard:</p> <p>Kjøretøy under 3,5 tonn skal minimum ha euroklasse 6.</p> <p>Kjøretøy over 3,5 tonn skal minimum ha euroklasse VI.</p> <p>Oppdragsgiver er kjent med at det er forholdsvis lang leveringstid på nullutslippskjøretøy av denne størrelse. Tilbyder bes redegjøre for sine plan for å oppfylle kravet. Det bes legge ved en oversikt over kjøretøy (med spesifikasjoner) som skal brukes frem til 1.01.2025 samt tilsvarende som er planlagt etter denne dato. Ved mangelfull oppfyllelse av overstående krav om nullutslippskjøretøy vil leverandør bli ilagt døgnmulkt på kr. 1000.- per dag per kjøretøy.</p>	Bekreft: ----- vedlegg nr: -----
16. Emballasje	A	<p>Ved emballasje skal leverandøren fjerne all emballasje og bringe denne til returpunkt/gjenvinning. Leverandøren skal være medlem i Grønt Punkt eller tilsvarende ordning for retur av emballasje.</p>	Bekreft: ----- vedlegg nr: -----

17. Reklamasjon	A	<p>Tekstiler med utilfredsstillende vaskeresultat skal tas i retur av leverandør uten ekstra kostnader i egne merkede leveranser(tralle/sekk). Returtøy skal krediteres omgående.</p> <p>Skader påført tekstilene under vaskeprosessen er tilbyders ansvar og kostnad. (I tilfeller tekstilene eies av kunde, er det det kundens ansvar å påse at tekstilene tåler å vaskes etter de standarder som kreves i denne konkurransen.</p>	Bekreft: -----
18. Kontaktperson og oppfølgingsmøter	A	<p>Oppdragsgiver ber om en fast kontaktperson som er driftsansvarlig for avtalen og som også er ansvarlig for oppfølgingsmøter i avtaleperioden.</p> <p>Leverandøren skal utpeke en person som skal være avtaleansvarlig og ansvarlig for oppfølgingsmøter i avtaleperioden. Kontaktpersonen skal beherske norsk, skriftlig og muntlig.</p> <p>Det skal holdes oppfølgingsmøter mellom oppdragsgiver og leverandør ved behov.</p> <p>Det skal være minimum 2 oppfølgingsmøter i løpet av en 12 måneders periode. Møtene kan gjennomføres digitalt.</p>	Bekreft: -----

SAK 39/23**Dialog med revisor: Fremdrift undersøkelse Tvistesaker****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, 24. mai 2023: Prosjektplan Tvistesaker

Bakgrunn for saken

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

Kontrollutvalget har i møte 1. juni 2023, sak 32/23 bestilt fra revisor en undersøkelse med det formål å avdekke om Bodø kommune har systemer og rutiner som ivaretar saksutredning som kan gi tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for avgjørelser om håndtering av tvistesaker, jfr revisors prosjektplan datert 24. mai 2023 (se vedlegg). Utvalget var opptatt av at undersøkelsen skulle ha fremdrift som tilsa behandling av ferdig rapport i august, og ba derfor om at undersøkelsen ble prioritert foran bestilt eierskapskontroll.

Revisor arbeider fortsatt med å utarbeide notat som bestilt. Ved utsendelse av innkalling / sakspapirer er det ikke avklart om denne blir ferdig i tide til behandling i møte 25. august 2023. Notatet ettersendes så snart det foreligger.

Vedlagte prosjektplan er utarbeidet som grunnlag for at revisor innenfor rammen av 100-150 timer skal utarbeide et notat som besvarer følgende problemstilling:

I hvilken grad følger bodø kommune opp Rettsinstruksen?

Formålet med prosjektet er beskrevet som å *finne ut om Bodø kommune har systemer og rutiner som ivaretar saksutredning som kan gi tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for avgjørelser om håndtering av tvistesaker.*

Tema for undersøkelse av problemstillingen er ifølge prosjektplanen:

- Hvordan tolker kommunen rettsinstruksens bestemmelser
 - Utredningsplikten (tilstrekkelig utredet)
 - Alle vedtak?
 - Plikten til å benytte kommuneadvokaten (beslutningsgrunnlag)
 - Konsultasjon hos kommuneadvokaten
 - Skriftlig, dokumenterbart
 - Samtykke fra kommunedirektøren
 - Skriftlig, dokumenterbart
 - Kommuneadvokatens medvirkning ved anskaffelse av advokat
 - Kommuneadvokatens tillatelse til den enkelte avdeling til å prosedere saken selv
- Saksutredning til formannskapet
 - Ansvar
 - Kvalitetskrav
- Fullmakt til kommuneadvokaten fra formannskapet i hastesaker
 - Skriftlighet, dokumenterbart
- Fullmakt fra ordføreren om å møte som partsrepresentant
 - Skriftlighet

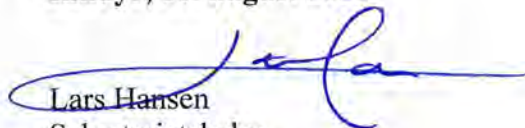
Revisjonskriterier utledes fra Forvaltningsloven, Rettsinstruks for Bodø kommune og andre eventuelle kilder.

Vurderinger:

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 24.05.23 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Tvistesaker	Bestilt KU dato:	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: På bakgrunn av sak 26/23 i Bodø kontrollutvalg 25.04.23 har revisor gjennomført undersøkelser for å igangsette et prosjekt omhandlende saksbehandling og håndtering av større tvistesaker i Bodø kommune. Prosjektet er ikke fra vedtatt plan for forvaltningsrevisjon.

Revisor har hatt utfordringer med å finne tilstrekkelige kilder til kriterier og kriterier for å gjennomføre prosjektet som en forvaltningsrevisjon.

Etter dette har revisor blitt enig med utvalget om å levere en plan for en undersøkelse som ender ut i et Notat.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å finne ut om Bodø kommune har systemer og rutiner som ivaretar saksutredning som kan gi tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for avgjørelser om håndtering av tvistesaker.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1?

I hvilken grad følger bodø kommune opp Rettsinstruksen?

Tema for undersøkelsen:

- Hvordan tolker kommunen rettsinstruksens bestemmelser
 - Utredningsplikten (tilstrekkelig utredet)
 - Alle vedtak?
 - Plikten til å benytte kommuneadvokaten (beslutningsgrunnlag)
 - Konsultasjon hos kommuneadvokaten
 - Skriftlig, dokumenterbart
 - Samtykke fra kommunedirektøren
 - Skriftlig, dokumenterbart
 - Kommuneadvokatens medvirkning ved anskaffelse av advokat
 - Kommuneadvokatens tillatelse til den enkelte avdeling til å prosedere saken selv
- Saksutredning til formannskapet
 - Ansvar

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 24.05.23 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Tvistesaker	Bestilt KU dato:	Side: 2 av 3

- Kvalitetskrav
- Fullmakt til kommuneadvokaten fra formannskapet i hastesaker
 - Skriftlighet, dokumenterbart
- Fullmakt fra ordføreren om å møte som partsrepresentant
 - Skriftlighet

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kommentar:

- Forvaltningsloven
- Rettsinstruks for Bodø kommune
- Andre eventuelle autoritative kilder

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

Dokumentanalyse: Gjennomgang av kommunale retningslinjer, saker til formannskapet, kommunedirektør, ordfører, kommuneadvokat og andre dokumenter.

Eventuelt intervjuer/samtaler med ansvarlige ledere i kommunen

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Bjørn Vegard Gamst

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – juni 2023

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 24.05.23 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Tvistesaker	Bestilt KU dato:	Side: 3 av 3

- Oppstartsbrev – vinter 2023
- Dokumentanalyse– vinter 23/24.
- Endelig utarbeidelse av notat – vinter 23/24.

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner § 15.

Sted/dato: Bodø / 24.05.2023

Utførende revisor: _____

Bjørn Vegard Gamst.

Ansvarlig revisor: _____

Bjørn Vegard Gamst.

8. Ressursbruk

Kommentar:

100- 150 timer

SAK 40/23**Revisors vurdering av egen uavhengighet****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2022**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, 22. juni 2023: Egenvurdering av uavhengighet

Bakgrunn for saken:

Kommuneloven stiller i § 24-4 krav om at revisor skal være uavhengig og ha godandel. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19 stiller nærmere krav til revisors uavhengighet, bl.a:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet. § 16

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet. § 17

Revisor kan ikke

- ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen*
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av*
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører*

- revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap*
- d) *delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren*
 - e) *utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet*
 - f) *yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver*
 - g) *opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.*

I henhold til forskriften skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Norges kommunerevisorforbund (NKRF) har utarbeidet mal for revisors egenvurdering av uavhengighet. Ved oversendelse av informasjon om malen skriver de at

Uavhengighetsreglene, herunder kravet til skriftlig egenvurdering, er de samme ved revisjon av kommunale foretak, kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd som ved revisjon av kommunen selv.

Komiteen legger imidlertid til grunn at den enkelte oppdragsansvarlige revisor som hovedregel kan avgi én skriftlig egenvurdering som dekker alle oppdrag innenfor kommunen som juridisk enhet. Eventuelle forhold som vurderes ulikt for de enkelte oppdrag, må imidlertid fremkomme.

Vedlagt saken er egenvurdering datert 22. juni 2023 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Liv Anne Kildal og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

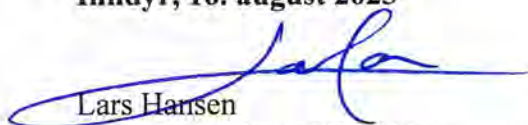
Vurdering

Vedlagte vurdering er utarbeidet i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds mal for egenvurdering av uavhengighet. Sekretariatet har ingen merknader til revisors egenvurdering av uavhengighet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 22. juni 2023 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Salten kontrollutvalgsservice	
Dato	4.8.2023
Jnr.	23/790
Arkiv nr.	412 3.1
Hjemmel u. offt:	

Kontrollutvalget i Bodø kommune

Deres ref.:

Vår ref.: 5010/A2/bvg/lak

Dato: 22. juni 2023

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Salten kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egen vurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egen vurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Salten kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap .

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Salten kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap .
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Bodø kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Bodø kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Bodø kommune.

Salten kommunerevisjon IKS

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Bjørn Vegard Gamst

Bjørn Vegard Gamst
oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

SAK 41/23**Innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- Bodø kontrollutvalg, 19.05.2020, Risiko- og vesentlighetsvurdering, plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 (sak 25/20)
- Salten Kontrollutvalgsservice KO, 25.08.2022. Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller med risiko og vesentlighetsvurderinger. Perioden 2022-2023 (sak 31/22)

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget vedtok i forrige møte (sak 33/23) fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. I samsvar med fremdriftsplan legges det frem sak for det avtroppende kontrollutvalget slik at dette kan gi innspill til ny plan.

Diskusjonen under møtet vil i utgangspunktet ta for seg fire områder: samfunnsperspektivet, kommunens tjenesteområder, kommunens forvaltning og organisering og eierskapsutøvelsen som utvalget kan gi tilbakemelding på.

Samfunnsperspektivet.

Hvordan jobber kommunen systematisk for å utvikle samfunnet i ønsket retning. I hvilken grad mener kontrollutvalget at det er risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Samfunnsplanlegging og næringsutvikling.
- Miljø, klima og energi
- Beredskapsplaner og ROS-analyser

Kommunenes tjenesteområder

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innen:

- Barnehagesektoren
- Skole, SFO og voksenopplæring
- Kultur, idrett, tros- og livssynssamfunn
- Flyktningtjenesten
- Barnevern
- Helsetjenester
- Rus og psykisk helsearbeid
- Hjemmetjenester
- Institusjonsomsorg
- Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester
- Bygg- og eiendomsforvaltning
- Vann og avløp
- Renovasjon
- Brann og feiing
- Byggesak, kart og oppmåling
- Veier, parker og idrettsanlegg
- Landbruk og natur-/viltforvaltning

Kommunens forvaltning og organisering

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innenfor:

- Organisering, styring og ledelse
- Internkontroll og kvalitetssikring
- Økonomistyring
- Offentlige anskaffelser
- Personalforvaltning
- Kompetanse/rekruttering
- IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling
- HMS: Helse, miljø og sikkerhet

Eierskapsutøvelsen

I hvilken grad er det risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Opplæring av folkevalgte eierrepresentanter
- Ansvars- og rollefordeling
- Utvikling av eierpolitikk / eierstrategi
- Oppfølging og rapportering til kommunestyret

Videre om de enkelte eierskapene:

- Har kommunen eierskap i interkommunale samarbeid (interkommunale selskap eller kommunale oppgavefelleskap) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?
- Har kommunen eierskap i aksjeselskap (evt samvirkeforetak, foreninger mv) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?

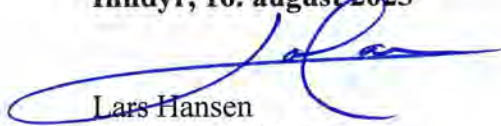
Utvalget står fritt til å trekke frem andre områder innen kommunens tjenester, forvaltning eller eierskap hvor det er risiko for lav måloppnåelse og / eller svekket omdømme. Eventuelle innspill legges frem for det nye utvalget. Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller vil vedtas av bystyret i 2024 etter innstilling fra det nye kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

1. Bodø kontrollutvalg har diskutert innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller i perioden 2024-2027 og vil trekke frem følgende aktuelle områder til vurdering for det kommende arbeidet med nye planer:

.....
.....
.....

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Risiko- og vesentlighetsvurdering, Kontrollutvalget, Bodø, 2020

Jnr 20/xxx Ark 412 9.1

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
INNLEDNING	2
Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå	3
Hva er risiko og vesentlighet?	5
Kommunens overordnede mål	7
Aldersfordeling og befolkningsutvikling	8
Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:	9
Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	16
Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre	16
Virksomhetsstyring	17
Eiendomsforvaltning og vern av verdier	20
Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet	21
Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	27

INNLEDNING

Forvaltningsrevisjon er et viktig redskap for de folkevalgte kontroll med kommunens administrasjon og beslutningsgrunnlag. Kommuneloven (2018) pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal sikre at det gjennomføres forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommuner, i et omfang som er i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekke den virksomheten som skjer i kommunen selv og den virksomheten som drives av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å sikre nyttig og målrettet forvaltningsrevisjon skal planen baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) for å finne ut på hvilke områder det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Vurderingen skal altså bidra til god og nyttig forvaltningsrevisjon av kommunenes virksomhet. Sekretariatet har i dette arbeidet lagt til grunn NKRF sin Veileder for utarbeidelse overordnet analyse:

https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

ROV og arbeidet med å utarbeide planen vil også bidra til at kontrollutvalget blir kjent med kommunens virksomhetsområder. Dette kan bidra til å gi utvalgsmedlemmene et styrket kunnskapsgrunnlaget for å ivareta sitt kontrollansvar.

Arbeidet med risiko og vesentlighetsvurderinger er viktig også utover det som gjelder valg av forvaltningsrevisjoner. ROV identifiserer langt flere risikoområder enn det kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre forvaltningsrevisjon av. ROV kan dermed brukes til å lage en helhetlig plan for kontroll og tilsyn i Bodø kommune, og oppsummerer et bredt spekter av kontrollaktiviteter.

Det kan være en utfordring å sikre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er tilstrekkelig overordnet slik at kontrollutvalget får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for å utarbeide kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon. Det er ikke sekretariatets intensjon at ROV skal være uttømmende eller altomfattende. Til det er den kommunale hverdag for kompleks og omskiftelig.

I arbeidet med ROV er det viktig at kontrollutvalget prioriterer tid og ressurser, slik at utvalget får et godt grunnlag til å velge hvilke prosjekter som skal gjennomføres i perioden. Samtidig må utvalget sørge for at analysene dekker de viktigste områdene i kommunens virksomhet og eierskap.

Det er et mål at kontrollutvalget skal være aktivt involvert i prosessen, ikke minst når det gjelder vurdering og prioritering av kontrollaktiviteter som skal gjennomføres i planperioden.

Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå

Kommunelovens formål inneholder en del overordnede mål og føringer, bl.a at kommuner yter tjenester og driver samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Videre at kommuner skal være effektive, tillitsskapende og bærekraftige. Med dette som utgangspunkt kan kommunens virksomhet fra et overordnet perspektiv deles inn i følgende sju kategorier:

- legge til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre
- yte tjenester til beste for innbyggerne
- drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne
- utøve offentlig myndighet
- være effektive
- være tillitsskapende
- være bærekraftige

Med dette som utgangspunkt kan vurdering av risiko og vesentlighet betraktes ut fra følgende sju perspektiver:

1. Fungerer det lokale folkestyret som forutsatt i kommuneloven?

Vurderingen kan her være knyttet til spørsmålet om: I hvilken grad realiserer administrasjonen vedtak fattet av folkevalgte organer? Er sakene som legges fram for folkevalgte organer tilfredsstillende utredet? Er krav til saksbehandling i forvaltningslov og offentleglov overholdt? Vurderingene kan også gjelde spørsmålet om sakene legges fram på en måte som er tilpasset de folkevalgte som målgruppe.

2. Produserer kommunen de tjenestene innbyggerne har krav på?

Dette punktet innbefatter den kommunale tjenesteproduksjonen og gjelder kommunens ytelser overfor innbyggerne. Kravet til de kommunale tjenestene finnes nedfelt i ulike lover og forskrifter. Her vil det innenfor rammen av en risiko- og vesentlighetsvurdering være aktuelt å vurdere om kommunens tjenestetilbud er forsvarlig, og om innbyggerne får de tjenestene de har krav på.

3. Driver kommunen samfunnsutvikling til beste for innbyggerne?

Dette punktet gjelder kommunens planverk som kommuneplan med samfunnsdel og arealdel og ulike delplaner. Bygger de ulike planene på et forsvarlig datagrunnlag og ser de langt nok fram? Blir innbyggerne involvert i planprosessene?

4. Utøver kommunen sin myndighet forsvarlig og i samsvar med loven?

Dette punktet går på hvordan kommunen utøver sin myndighet overfor tredje person. Forvalter kommunen sin myndighet på en god måte? Følges saksbehandlingsreglene og er saksbehandlingen forsvarlig?

5. Driver kommunen effektivt?

Dette punktet handler om å utnytte kommunens ressurser på best mulig måte med best mulig måloppnåelse.

6. Er kommunen tillitsskapende?

Her kan det være aktuelt å vurdere om kommunen har systemer for å sette i verk og følge opp tiltak for å sikre en høy etisk standard gjennom hele organisasjonen, både blant folkevalgte og ansatte for på den måten å skape tillit overfor kommunens innbyggere. Har kommunen etiske retningslinjer, er de kjent og blir de fulgt? Hvordan blir kommunens innbyggere møtt? Har kommunen satt i verk tiltak som skal motvirke misbruk av kommunens midler og korrupsjon?

7. Er kommunens drift bærekraftig?

Her vil risiko- og vesentlighetsvurderingen fokusere på kommunens virksomhet i et framtidrettet utviklingsperspektiv. Et sentralt spørsmål her er om kommunen har en beredskap i forhold til trender i befolkningsutviklingen og befolknings-sammensetningen. Et annet viktig spørsmål er om kommunen oppfyller de pliktene de er pålagt i regelverket på miljøområdet. Tar kommunen grep for å møte og motvirke konsekvenser av varslede miljø- og klimaendringer? Viktig er også antakelser om nærings- og konjunkturutvikling og utviklingen i andre forhold som antas å ha betydning for kommunen.

Med utgangspunkt i en slik inndeling av kommunens virksomhet kan det gjennomføres risiko- og vesentlighetsvurdering med ulik detaljeringsgrad. Vurderingen som sekretariatet gjennomfører er svært overordnet, områdene er trukket ned til en sektor og noen ganger på tjenestenivå. I hovedsak er risikoen identifisert i ulike kilder som f.eks.; kommunens egne plandokumenter, ROS-analyser, folkehelseprofilen, brukerundersøkelser der hvor dette er

publisert, tilsynsrapporter, forvaltningsrevisjonsrapporter, kommunens revisor, ordfører, representant fra opposisjonen og ikke minst rådmann / kommunedirektør.

Sekretariatet har også lagt til grunn egne erfaringer og kunnskap om kommunen.

Hva er risiko og vesentlighet?

Det er politisk og administrativ ledelse som har ansvaret for risikostyring i kommunen.

Kontrollutvalget bør ha et inntrykk av hvordan dette fungerer i egen kommune.

Kunnskapen om hvordan risikostyringen ivaretas, vil ha betydning for prioriteringen av tilsyn og revisjon, og er derfor relevant med tanke på risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon.

Vi ser på risiko i forhold til kommunens målsetting om å nå sine mål, ha en effektiv drift, god kvalitet og etterleve regelverket, og den styring og kontroll som foregår i kommunen for å sikre dette. I risikovurderingen skal det foretas en vurdering av hvilke **konsekvenser** det kan få, dersom den enkelte risikofaktor inntreffer, og **sannsynligheten** for at det vil skje. Når de ulike risikofaktorene, er identifisert og vurdert og vi kjenner hvilke risikoreducerende styrings- og kontrolltiltak som er iverksatt, må det foretas en vurdering av hvor vesentlig de ulike risikofaktorene er i forhold til kommunens målsettinger.

En risikomatrix kan benyttes som hjelpemiddel til vurdering av risiko, med gradering av **konsekvens** og **sannsynlighet**.

Sannsynlighet	Svært høy	Moderat	Høy	Høy	Svært høy
	Høy	Moderat	Moderat	Høy	Høy
	Moderat	Lav	Moderat	Moderat	Høy
	Lav	Lav	Lav	Moderat	Moderat
		Lav	Moderat	Høy	Svært høy
		Konsekvens			

Med **risiko** menes i denne sammenheng faren for at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommunen har satt for virksomheten. Risiko må vurderes innenfor alle kommunens tjenesteområder.

Formålet med analysen vil derfor være å avdekke mangler og svakheter som kan føre til avvik innenfor kommunens virksomhetsområder.

Med **vesentlighet** mener vi i denne sammenheng en samlet vurdering av alvorlighetsgraden i den trusselen som den enkelte risikofaktor representerer i forhold til kommunens måloppnåelse. Hvilken betydning vil det få dersom risikoen innen et gitt område blir en realitet i form av et faktisk avvik – hvor ille er det?

Dersom man har vurdert risikoen innen et gitt område til å være høy, samtidig som en vet at ledelsen ikke har iverksatt tiltak for å redusere risiko, og at det vil få stor negativ betydning dersom situasjonen blir en realitet, er det grunn til å vurdere området som vesentlig.

Vesentlighet, altså hva som har størst (negativ) påvirkning kan vurderes ut fra ulike perspektiver, og vesentlighetsgraden avhenger av hvilket perspektiv den som gjør vurderingen har. Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. Ulike aktører med ulike ståsteder kan ha svært ulike oppfatninger av hva som er vesentlig – for hvem er det ille?

Vesentlighet kan derfor vurderes fra ulike perspektiver:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra et politisk perspektiv, vurdert ut fra hvilke tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv. (Her vil oppfatningene av vesentlighet trolig variere mellom de politiske grupperingene.)
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra et medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva ulike medarbeidere innenfor et tjenesteområde anser som mest vesentlig.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er mest vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Det er ikke mulig på noe objektivt vis å måle ulike sektors og virksomhetsområders vesentlighet opp mot hverandre. Man måler ikke hva som er viktigst av f.eks. skole, eldreomsorg, vann og avløp, kultur osv. Men vurderingen er ment å bidra til at kontrollutvalget kan prioritere områder for forvaltningsrevisjon som er vesentlige, men altså ikke nødvendigvis den mest vesentlige. Over tid bør forvaltningsrevisjonen dekke en tilstrekkelig bred del av kommunens virksomhet.

Kommunens overordnede mål

(Kilde: Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030)

Bystyret har vedtatt tre hovedmål:

Bodø – mennesket i sentrum

Folk skaper byen. Trivsel, trygghet og inkludering skal ligge til grunn.

Bodø – smart og grønn

Utvikling av en kompakt by og lokalsamfunn der nye løsninger skaper attraktive bo- og levekår, innenfor rammen av klima og miljøhensyn.

Bodø – Motor i nord

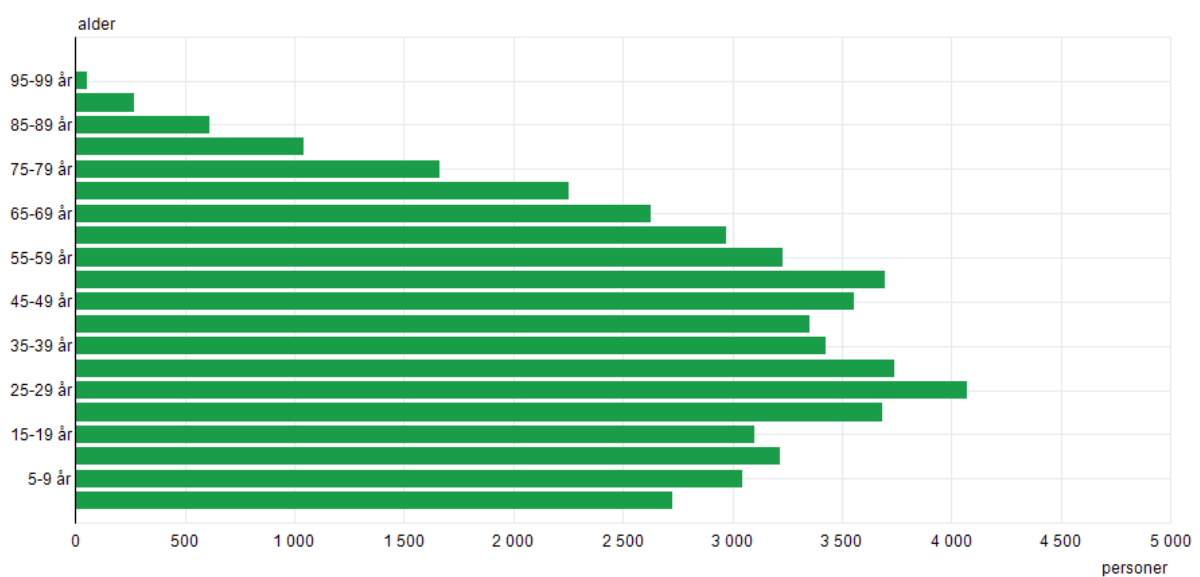
Bodø skal være i førersetet for relasjonsbygging, og nærings- og samfunnsutvikling i nordområdene.

Samfunnsplanen definerer 8 satsningsområder, hver med sine delmål. Områdene er:

1. Samskaping
2. Livsfaser
3. Folkehelse og mangfold
4. Bærekraftig byutvikling
5. Kulturbyen Bodø
6. Kompetanse og innovasjon
7. Vekstkraft og regional utvikling
8. Sikkerhet og beredskap

Aldersfordeling og befolkningsutvikling

07459: Befolkning, etter alder. Bodø, Personer, 2020.

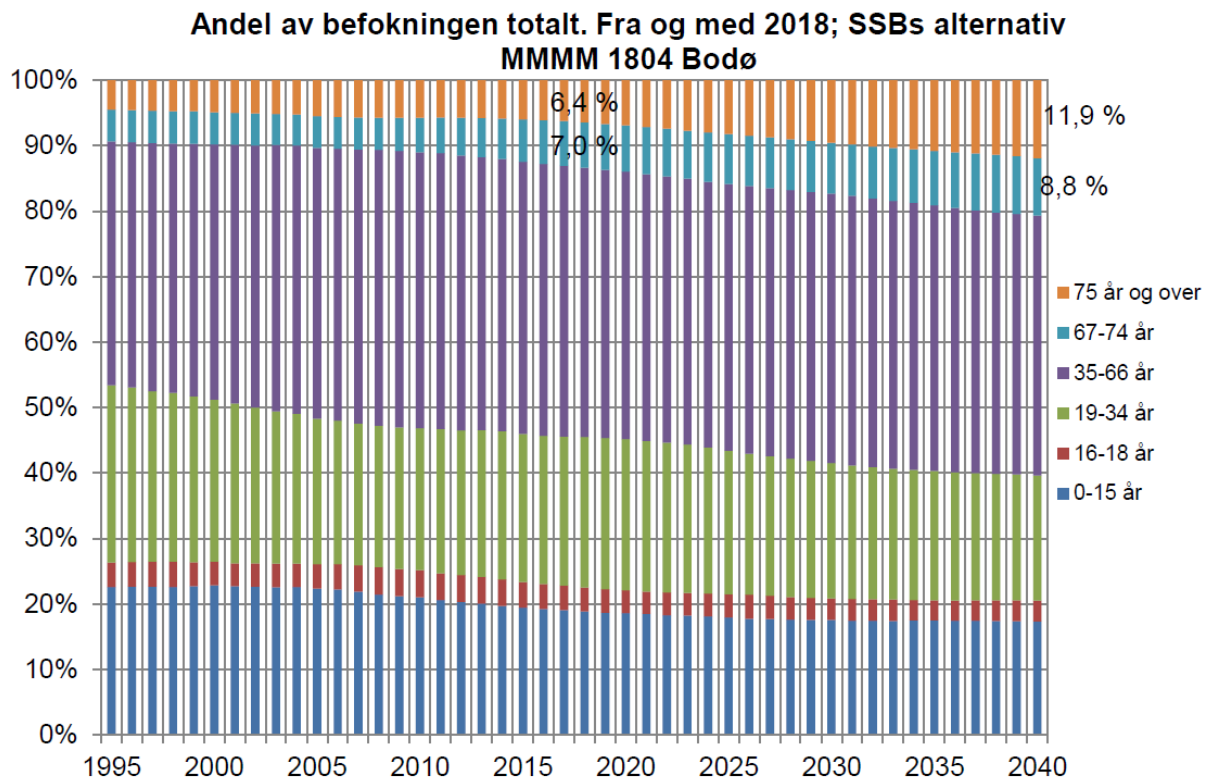
Kilde: Statistisk sentralbyrå

SSB Befolkningsprognose, MMMM-alternativet:

1.1.2019: 52 024

1.1.2029: 56 198

Forventet aldersfordeling til og med 2040

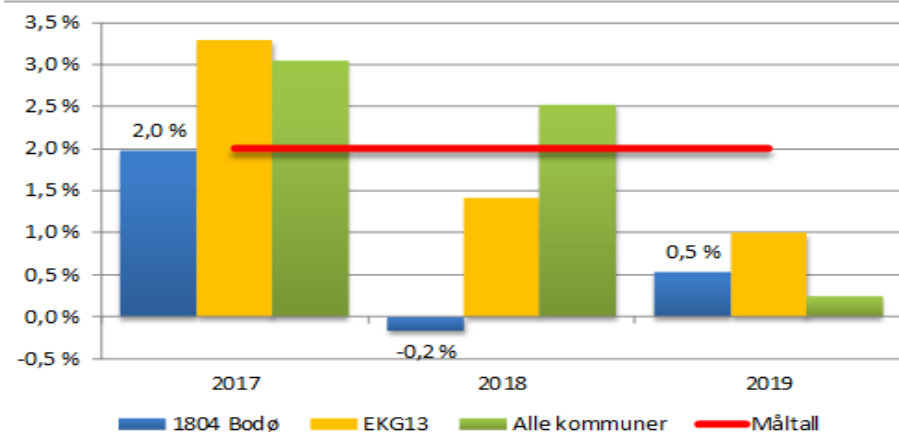
Kilde: Agenda Kaupang: Økonomianalyse Bodø kommune, 2019.

Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:

Økonomi:

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

Måltall: 2,0 %

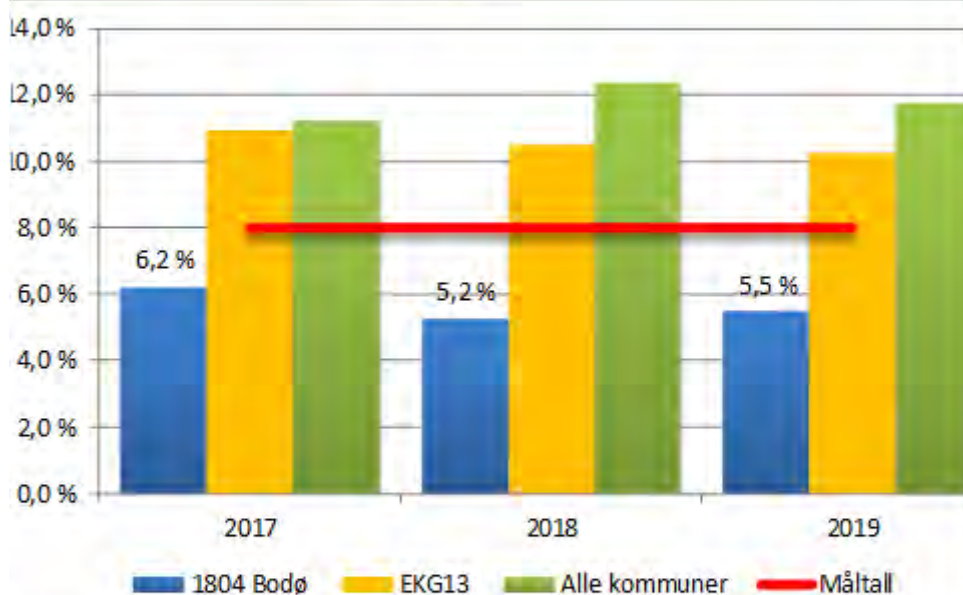

	2017	2018	2019
1804 Bodø	2,0 %	-0,2 %	0,5 %
EKG13	3,3 %	1,4 %	1,0 %
Alle kommuner	3,0 %	2,5 %	0,2 %
Måltall	2,0 %	2,0 %	2,0 %

DRI = driftsinntekter

Netto disp.fond i % av DRI

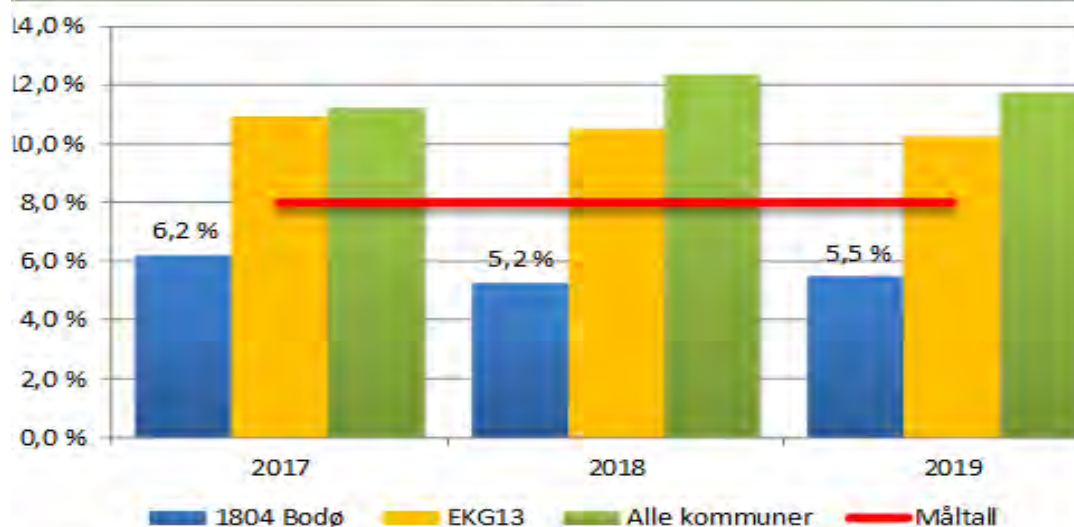
Måltall: 8,0 %

	2017	2018	2019
1804 Bodø	6,2 %	5,2 %	5,5 %
EKG13	10,9 %	10,5 %	10,2 %
Alle kommuner	11,2 %	12,4 %	11,7 %
Måltall	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Netto disp.fond i % av DRI

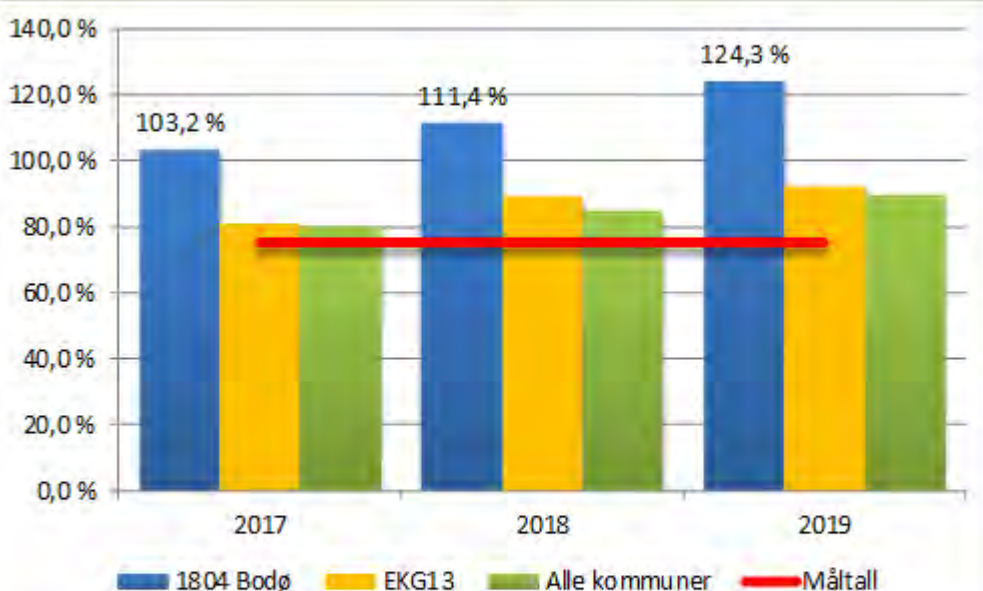
Måltall: 8,0 %

	2017	2018	2019
1804 Bodø	6,2 %	5,2 %	5,5 %
EKG13	10,9 %	10,5 %	10,2 %
Alle kommuner	11,2 %	12,4 %	11,7 %
Måltall	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Netto LG i % av DRI

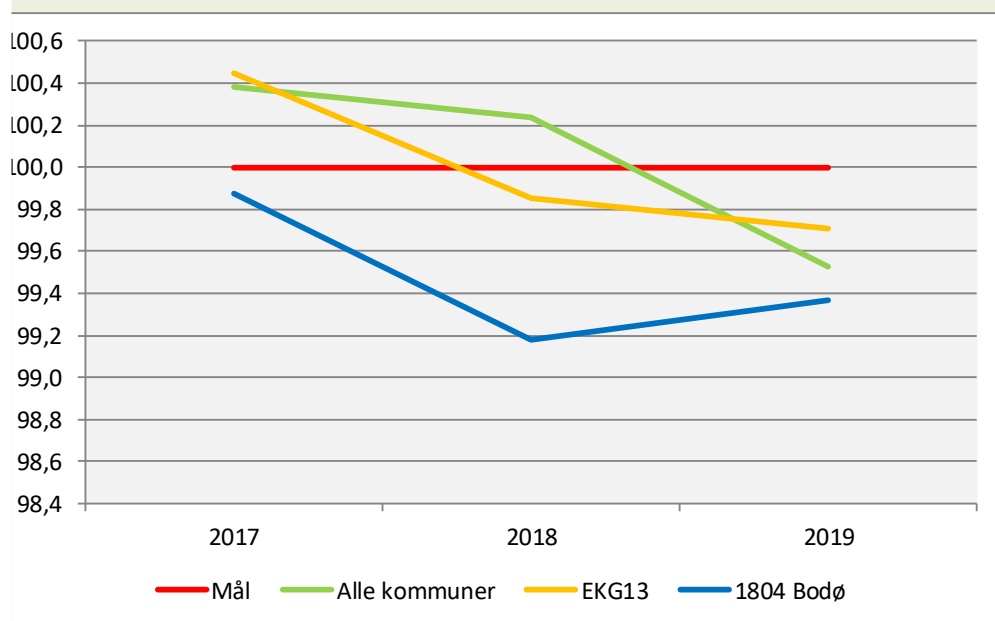
Måltall: 75,0 %

	2017	2018	2019
1804 Bodø	103,2 %	111,4 %	124,3 %
EKG13	80,9 %	89,1 %	92,4 %
Alle kommuner	79,9 %	84,7 %	89,6 %
Måltall	75,0 %	75,0 %	75,0 %

Indeks - kommunal økonomisk bærekraft

(Vektet nøkkeltall faktisk vs. mål)

Vekt

Netto driftsresultat

60 %

Langsiktig gjeld

20 %

Disposisjonsfond

20 %

Indeks

1804 Bodø

2017

2018

2019

EKG13

99,9

99,2

99,4

Alle kommuner

100,4

99,8

99,7

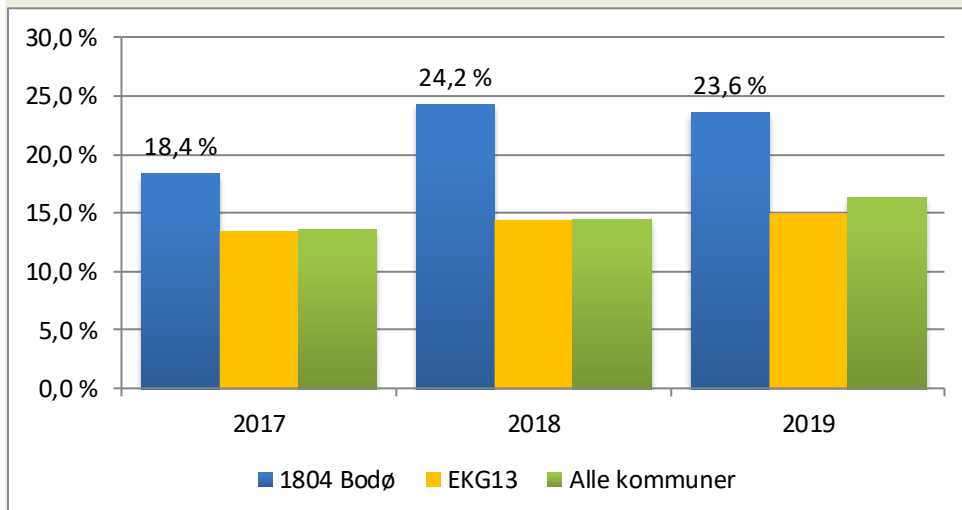
Mål

100,4

100,0

100,0

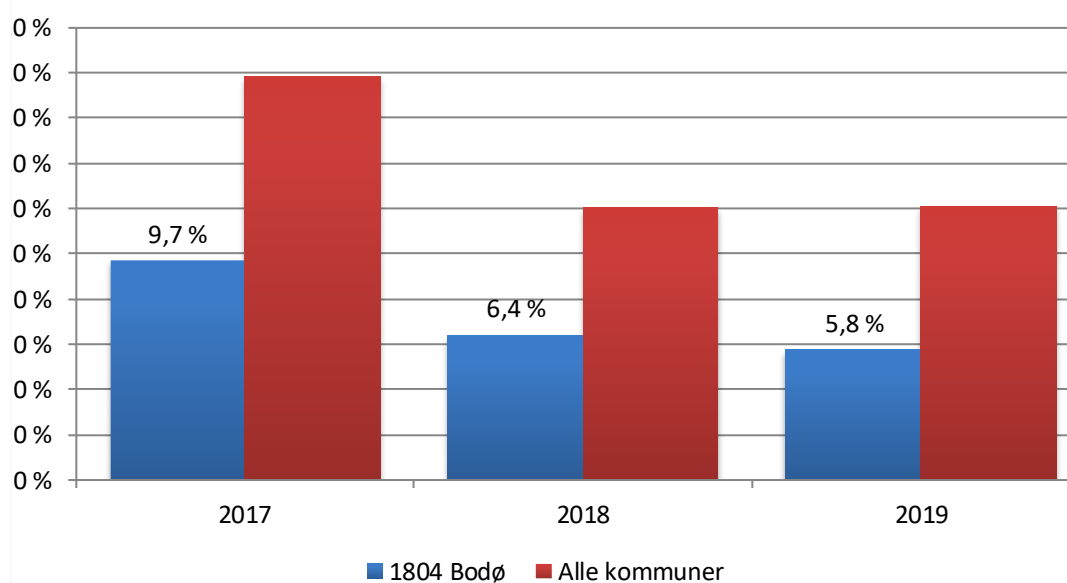
Investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter

	2017	2018	2019
1804 Bodø	18,4 %	24,2 %	23,6 %
EKG13	13,4 %	14,5 %	14,9 %
Alle kommuner	13,6 %	14,5 %	16,3 %

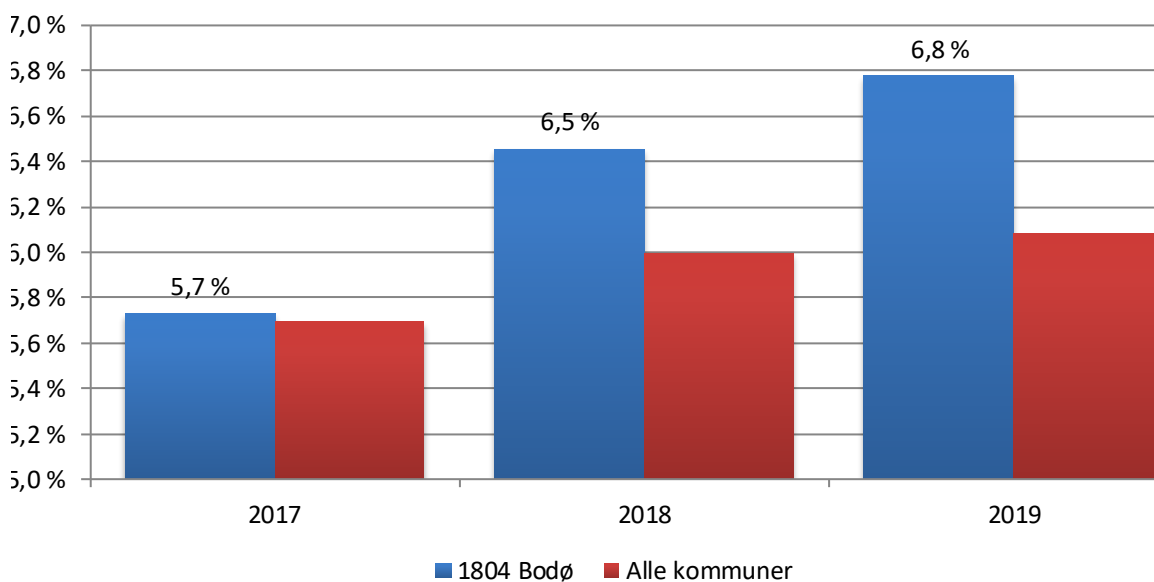
Nøkkeltall pensjon og premieavvik:

Netto pensjonsforpliktelse i % av driftsinntekter

	2017	2018	2019
1804 Bodø	9,7 %	6,4 %	5,8 %
Alle kommuner	17,8 %	12,0 %	12,1 %

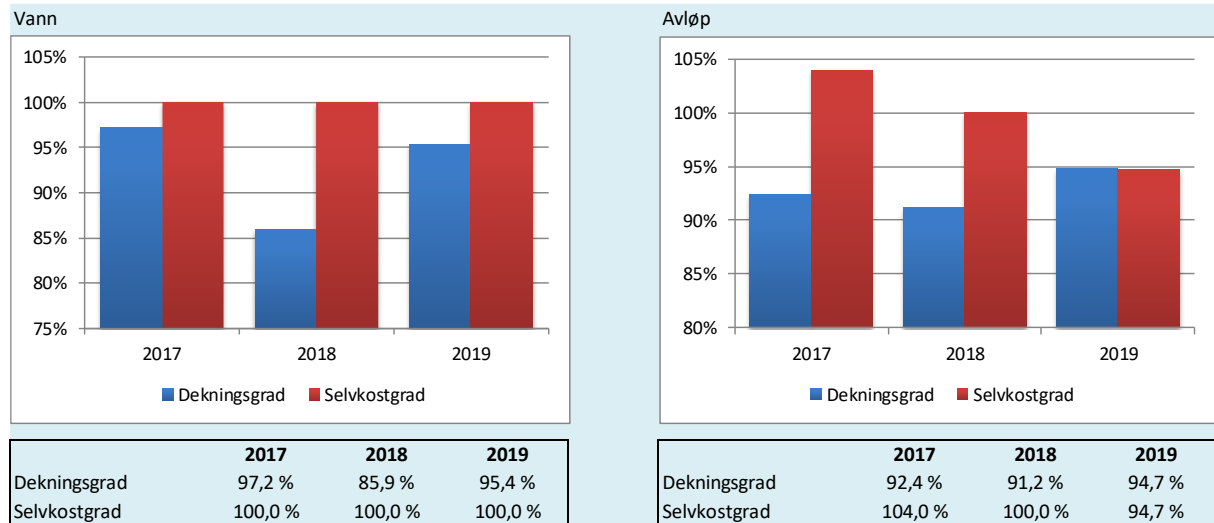
Akkumulert premieavvik i % av driftsinntekter

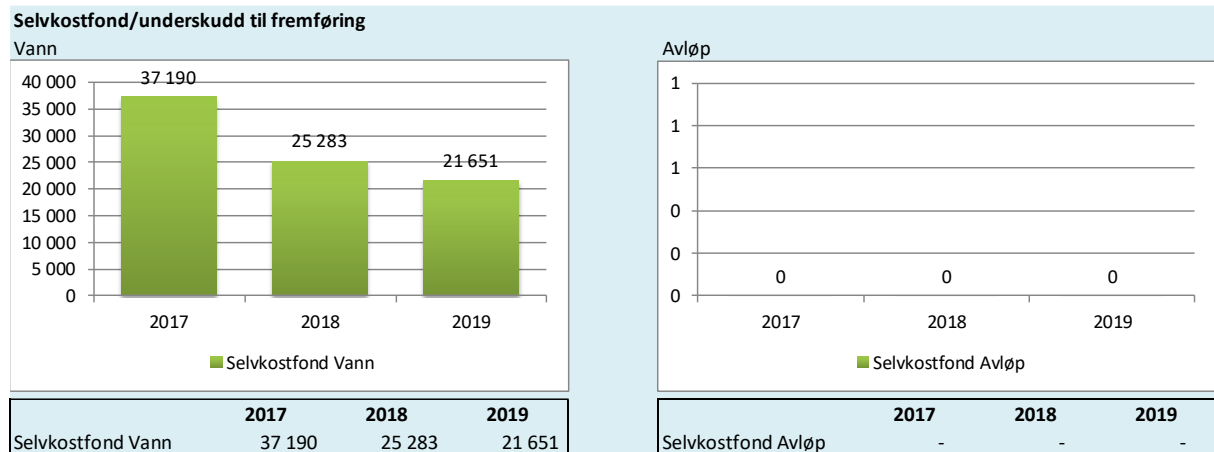
	2017	2018	2019
1804 Bodø	5,7 %	6,5 %	6,8 %
Alle kommuner	5,7 %	6,0 %	6,1 %

Nøkkeltall selvkost – vann og avløp

Dekningsgrad og selvkostgrad:

Selvkostfond:

Nøkkeltall tjenester:

Barn med barnehageplass 2019 95,1 prosent	Elever i SFO/AKS 2019 64,6 prosent
Elever som får særskilt norskopplæring 2019 4,9 prosent	Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole 2019 7,8 prosent
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon 2019 Kr 3 911 (Kostragruppe kr 3 895)	Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger 2019 288,7 (Kostragruppe 294,6)
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter 2019 32,1 % (Kostragruppe 31,9 %)	

Tidligere forvaltningsrevisjoner:

- Byteknikk (bestilt 2019)
- Forvaltning av kommunale bygg (2019)
- Selvkost vann og avløp (2019)
- Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg (2018)
- Internkontroll helse- og omsorgsavdelingen (2017)
- Bodø Havn KF (2015)
- Internkontroll og kvalitetssikring i NAV (2015)
- Kvalitet, bemanning, ressursbruk: Barnevernstjenesten (2014)
- Helsesøstertjenesten (2014)
- Oppfølging av feil og mangler i byggeprosjekter (2014)
- Kvalitet innen spesialundervisning / PPT (2013)

Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre

Åpenhet og innsyn

Et fungerende demokrati forutsetter åpenhet og innsyn. Offentleglova og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunens virksomhet er åpen og gjennomsiiktig. På denne måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, tilliten til kommunen og allmenhetens kontroll med forvaltningen.

Møteprinsippet er styrket i ny kommunelov ved at det er klargjort hva som skal anses som et folkevalgt organ og at det er en begrenset adgang til å opprette folkevalgte organ. Det skal nå fastsettes reglement for folkevalgte organers virkeområde, virksomhet og saksbehandling.

Bodø kommune har postlister som er tilgjengelig via sine hjemmesider, forutsatt at man klikker på Medvirkning slik at tilgangen til siden Offentlig journal / Postliste blir synlig. Her kan publikum se dokumenter som er kommet inn til eller sendt fra kommunen, inntil tre måneder bakover i tid. Hvert enkelt dokument i postlisten må bestilles. Dette kan skje via hjemmesiden.

På hjemmesidene er det i tillegg oversikt over datoer for møter i politiske utvalg, samt oversikter over: hvem som er valgt til de ulike utvalgene, deres partitilknytning og kontaktinformasjon. Møtedokumenter og protokoller fra møtene er også tilgjengelige.

Norsk Presseforbund offentliggjorde i 2018 en såkalt åpenhetsindeks. Indeksen bygger på tre innfallsvinkler der en sjekker hjemmesidene, kommunene svarer på spørsmål og det blir sendt et innsynskrav til kommunene. Maks poengsum er 30,5 mens minimum poengsum er minus 13. Bodø kommune fikk 20,0 poeng, og var nest beste kommune i Nordland. Beste kommune i fylket hadde 21 poeng, mens dårligste hadde 1,0 poeng.

Det er gjennomført folkevalgtopplæring i kommunen.

Saksutredning og gjennomføring av bystyrets vedtak

Kommunedirektøren har etter kommuneloven ansvar for at saker til folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir gjennomført uten ugrunnet opphold. Saksutredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal vedkommende si fra om det på en egnet måte.

Kommunen bruker sak/arkivsystemet ePhorte. Her journalføres dokumenter og lagres i saksmapper i saksarkiv og andre arkivdeler. I tillegg har kommunen en rekke spesialiserte fagsystemer som ligger utenfor sak/arkivsystemet.

I sin årsberetning for 2019 opplyser rådmannen at alle virksomhetsledere skal vurdere innkomne inntekter hver måned, og foreslå budsjettjusteringer for å få korrekte brutto driftsutgifter der rådmannen har fullmakter. I tilfelle nye inntekter vil budsjettjusteringer bli fremlagt bystyret for godkjenning.

Fortsatt i følge årsberetning 2019 er det for Administrasjonsavdelingen opplyst at de fikk redusert sitt budsjett med kr 3,6 mill ved budsjettbehandlingen for 2019, at dette kom på toppen av tidligere effektiviseringskrav, og at «*kravet ble således ikke effektivisert i 2019*».

Virksomhetsstyring

Internkontroll

Rådmannen skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, jf. kommuneloven § 31-3. I kommunens årsberetning skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten. Et nytt krav er at kommunedirektøren minst en gang i året skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn.

Det er krav om internkontroll på en rekke særlovsområder, både sektorovergripende og for de ulike tjenesteområdene i kommunen, f.eks. arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, opplæringsloven, barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Bodø kommune har et helhetlig digitalt kvalitetssystem i Kvalitetsloven. Dette inneholder bl.a et avviksystem for melding, registrering og behandling av avvik. I forvaltningsrevisjonen Internkontroll Helse og omsorgsavdelingen (2017) skriver revisor at «*Kommunen disponerer gode verktøy for dokumenthåndtering, risikovurderinger og avvikshåndtering.*» Rapporten ga imidlertid ikke svar på i hvor stor grad verktøyene blir benyttet.

Generelt sett er det en risiko for at ansatte ikke har fått tilstrekkelig opplæring til å ta i bruk denne type systemer. Svikt i opplæring og / eller bruk av internkontrollsystemer kan føre til lovbrudd og manglende måloppnåelse.

Sykefravær

Rådmannen rapporterer på sykefravær i årsberetningen. Kommunen hadde i 2019 et sykefravær på 8,59 %. I perioden 2014-2019 har sykefraværet hvert år lagt mellom 8,0 og 8,8%. For 2019 (og de to foregående årene) var fastsatt måltall å holde sykefraværet under 7%. Det er en generell risiko for at kommunen ikke forebygger og følger opp sykmeldte i tilstrekkelig grad og i tråd med gjeldende krav. Sykefraværsoppfølging har vært tema på tidligere planer for forvaltningsrevisjon, men ikke høyt nok prioritert til å bli gjennomført i løpet av valgperioden. Det anbefales å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på dette området.

Etikk og varsling

Et av formålene med kommuneloven er å bidra til at kommuner og fylkeskommuner er tillitskapende. KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner og kommunale foretak og selskap har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. I årsberetningen skal kommunen gjøre rede for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Arbeidstakere har rett, og til dels plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kommunen som arbeidsgiver plikt til å utarbeide rutiner for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kravene til rutiner og arbeidsgivers håndtering av varslingssaker ble vedtatt av Organisasjonsutvalget i 2018.

Kommunen har i tillegg etiske retningslinjer.

Arkiv og dokumentasjon

Kommuner og offentlige organ har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for åpenhet, demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta dette.

Alle kommuner skal utarbeide en arkivplan som skal innrettes slik at den kan brukes som et redskap i organets internkontroll med arkivarbeidet. Bodø kommunes arkivplan ble godkjent av rådmannen i mars 2016

En undersøkelse gjennomført av arkivverket i 2019, viser at mange kommuner ikke foretar overføringer av arkivverdig materiale fra sine elektroniske systemer til langtidslagring, og at mange kommuner opplever at det er knapphet på ressurser for å følge de lovkrav som gjelder.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet omfatter alle tiltak som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og IT-systemer, det vil si alt som sørger for å gi korrekt informasjon til de rette menneskene til rett tid.

Personopplysningsloven gjennomfører EUs personvernforordning (GDPR) i norsk rett og stiller krav om tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger. Det kreves dokumentert internkontroll. Kommunen skal ha en komplett oversikt over alle personopplysninger som kommunen behandler, både innenfor de ulike tjenesteområdene og internt med kommunens ansatte og politikere. Basert på disse oversiktene skal kommunen vurdere risiko og opprette rutiner og et aktivt system for avvikshåndtering.

Kommunen skal ha databehandleravtaler med alle som behandler personopplysninger på vegne av kommunen, f.eks. leverandører av IT-systemer. Kommuner skal gjennomføre og dokumentere opplæring av alle ansatte innenfor personvern og informasjonssikkerhet.

Bodø kommune har eget personvernombud. Det er utarbeidet en egen personvernerklæring.

Kontrollutvalget satte høsten 2017 temaet på dagsorden, etter medieoppslag om at sensitive personopplysninger var tilgjengelig på kommunens nettsider.

Det er et forholdsvis nytt og omfattende regelverk som berører alle virksomheter i kommunen. Generelt er det risiko for mangler ved system og etterlevelse, hvilket kan medføre risiko for tap av data, informasjon på avveie, at nødvendig informasjon ikke er tilgjengelig for de som trenger det, tap av tillit og omdømme. Datatilsynet kan utstede store bøter for alvorlige eller omfattende brudd på lovgivningen på området.

I og med at regelverket er såpass nytt og omfattende, er det en risiko for at kommunen ikke har tilfredsstillende system for etterlevelse på dette området. På denne bakgrunn anbefales gjennomføring av en forvaltningsrevisjon om dette temaet.

Anskaffelser

Reglene om offentlige anskaffelser skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, og at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Anskaffelser over en viss verdi skal kunngjøres og gjennomføres i samsvar med regulerte prosesser, og Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) kan ilegge gebyr for brudd på lov og forskrift innen sitt område.

Reglene om offentlige anskaffelser skal også bidra til å motvirke arbeidslivskriminalitet og ivareta miljøhensyn.

Kontrollutvalget har i nyere tid fått flere henvendelser om en stor anskaffelse av IKT-tjenester og -utstyr i regi av Bodø kommune. Denne ene anskaffelsen ble gjort gjeldende for en rekke kommuner gjennom innkjøpssamarbeidet Samordnet Innkjøp i Salten. Det har også et fåtall andre klagesaker de siste 3 årene. Brudd, eller påstander om brudd, får forholdsvis stor oppmerksomhet i media, og særlig IKT-anskaffelsen. Ut over omdømmetap og direkte økonomiske tap hvis klager får medhold, kan det også påløpe indirekte kostnader til konsulenter, advokater og annen bistand.

Årsberetningen for 2019 melder om et samlet budsjettavvik for Digitalisering og IKT på kr 7,1 mill. Ifølge beretningen skyldes en del av dette advokatutgifter til to KOFA-saker.

Bystyret har i egen sak i 2016 vedtatt tiltak mot sosial dumping. Det er ikke gjennomført undersøkelser tilknyttet etterlevelse av dette.

Offentlige anskaffelser vært tema i hver av de siste tre valgperiodenes planer for forvaltningsrevisjon. Eneste rapport på dette området ble levert for lenge siden: juni 2006.

Samlet sett anbefales gjennomføring av forvaltningsrevisjon på området anskaffelse.

Offentlig støtte

EØS-avtalen forbyr tildeling av offentlig støtte til foretak, dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Kommunen kan gi lovlig støtte innenfor de rammene og prosedyrekravene som følger av reglene om offentlig støtte.

En del kommuner tilbyr selv eller gjennom eierskap, varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder, f.eks. badeland, kafedrift, utleie av næringseiendom. Konkurranseutsatt aktivitet skal være tydelig atskilt fra annen offentlig virksomhet, slik at det ikke skjer en ulovlig kryssubsidiering. Investeringer i næringsvirksomhet og omsetning av offentlig eiendom kan også gi risiko for ulovlig støtte.

Risiko for kryssubsidiering kan oppstå når kommunen eller dens foretak opererer i konkurranseutsatte markeder. Håndtering av reglene om offentlig støtte er vesentlig for tillit og omdømme.

Eiendomsskatt

Bystyret bestemmer om kommunen skal innføre eiendomsskatt. Bodø kommune har eiendomsskatt. Fra og med 2020 kan maksimal skattesats for bolig og fritidseiendom være 5 promille. Med virkning fra 1.1.2020 har bystyret vedtatt en sats på 4,9 promille.

Spørsmål om kommunens saksbehandling i forbindelse med eiendomsskatt har vært satt på dagsorden i kontrollutvalget noen møter, men det har ikke vært vurdert gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området. I en periode like etter innføringen av eiendomsskatt var det mange klagesaker og medieoppslag, men etter justeringer av skattesats og fradrag (vedtatt 2016) er dette mer dempet.

Eiendomsforvaltning og vern av verdier

Eiendomsforvaltningen

Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi.

God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi ansatte og tjenestemottakere gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulig bygningsmessige rammer for tjenestene som leveres. Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser. Ansvaret for de ulike rollene bør derfor organiseres på en tydelig og hensiktsmessig måte.

Videre bør det foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag. Anbefalinger innen eiendomsforvaltning tilsier at

kommunen bør ha oversikt over teknisk, forskriftsmessig og funksjonell tilstand i kommunale bygg og boliger.

Kontrollutvalget har nylig (2019) gjennomført en forvaltningsrevisjon vedr byggforvaltning. Rapporten konkluderte med at kommunen i stor grad har en rasjonell byggforvaltning. Kostnaden pr kvadratmeter er forholdsvis lav, men arealutnyttelsen kunne vært bedre. Rapporten påpeker utfordringer med avvikling av gamle formålsbygg og lav utnyttelse av udisponerte deler av formålsbygg. Inntrykket bekreftes av KOSTRA-tall: Areal i kvadratmeter formålsbygg per innbygger er 4,45 i Kostragruppe 13, og nesten 20 % høyere i Bodø.

Eiendeler utenom bygg og anlegg

Utenom bygg og anlegg kan kommunen ha andre eiendeler av verdi. Dette kan f.eks gjelde kunst og utsmykning som kommuner eier. Ut over den økonomiske verdien, kan dette ha kulturell og historisk betydning. En rekke av landets større kommuner har betydelige verdier på dette området.

På samme måte som for bygg og anlegg bør kommunen ha en oppdatert oversikt over den kunsten som kommunen har ansvar for, og rutiner for å ta vare på og sikre disse verdiene. Ansvarsforhold for administrasjon og forvaltning av kunst i kommunen, herunder om kunstverk er tilstrekkelig forsikret bør være avklart og dokumentert.

Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Barnehage

Som eier og myndighetsutøver har kommunen mange oppgaver på barnehageområdet. Kommunen skal blant annet sørge for plass til alle barn med rett til barnehageplass, drifte egne barnehager i samsvar med gjeldende krav, godkjenne barnehager, yte tilskudd til private barnehager, samordne opptak, drive veiledning og føre tilsyn både etter barnehageloven og etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

I kommunens årsmelding for 2018 fremkommer det at kommunen fremdeles innfrir retten til barnehageplass. Udir sin foreldreundersøkelse for 2019 tar opp en rekke forhold knyttet til barn i barnehage, bl.a trivsel, utvikling, medvirkning, informasjon og tilfredshet. Barnehagene i Bodø fikk høye snittsvar på undersøkelsen. Ingen av tallene skiller seg særlig fra landsgjennomsnittet.

Grunnskole

Kommunen har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Kommunen skal sørge for at opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 1-3. Dette stiller store krav til planlegging og organisering. Kommunen skal ha et system som

gjør det mulig å vurdere om kommunen ivaretar sine forpliktelser etter opplæringsloven, jf. § 13-10.

Kompetanseheving for lærere i barne- og ungdomsskolen er fortsatt et nasjonalt satsingsområde. Det legges særlig vekt på videreføring og utvidelse av antall plasser på lederutdanning for rektorer, og videreføring og økte økonomiske intensiver til å gjennomføre etter- og videreutdanning for lærere.

Målsetting målt i grunnskolepoeng skal være mer enn 42. Dette målet ble nådd både i 2017 og 2018 (ifølge årsmelding 2018), og er høyere enn fylkes- og landsgjennomsnittet. Måltall i prosent for andel elever med spesialundervisning er satt til under 8%, men var noe høyere med 10,4 % ved sist rapportering i 2018. Når det gjelder lærertetthet var denne i 2018 11,2 elever pr pedagog i grunnskolen samlet. Tilsvarende tall nasjonalt for store kommuner (mer enn 20 000 innbyggere) var 17,6 for skoleåret 2018/2019. Det er relativt høy lærertetthet i Bodøskolen, men det er vedtatt en viss nedbemanning i skolen. Generelt sett kan en slik endring gi økt risiko i forhold til måloppnåelse

Fylkesmannen har i perioden 2017-2019 gjennomført en rekke tilsyn med kommunens skoler. Tema for tilsyn varierer en del: utbytte av opplæringen, spesialundervisning og særskilt tilrettelegging. Generelt sett har tilsynene hatt til formål å sjekke om skolen følger opplæringsloven med forskrifter, og å bidra til bedre regelforståelse og regeletterlevelse i kommuner og skoler. Gjennomgående har tilsynene avdekket regelbrudd som tilsa at praksis måtte endres.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon om Spesialundervisning, men dette ligger noe tilbake i tid (2013). Tallene som er nevnt over gir i seg selv ikke grunn til å peke ut grunnskole som et risikoområde. En forvaltningsrevisjon kan bidra til å gi kunnskap om effekten av nedbemanningen og om virkningene ble i tråd med vedtak og forutsetninger. På den annen side så har Fylkesmannen hatt relativt stor tilsynstetthet med kommunens skoler. Avhengig av mengden tilsyn fra fylkesmannen fremover anbefales det å vurdere gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

I en spørreundersøkelse blant kontrollutvalgets medlemmer pekes grunnskole på som et tjenesteområde med noe høyere risiko sammenlignet med andre områder.

Barnevern

Barnevernets oppgaver er regulert i lov om barnevernstjenester. Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og at de som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer, og skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer.

Det er gjort flere endringer i barnevernloven i 2018, og forslag til ny barnevernslov har vært på høring i 2019. Lovendringene vil ytterligere styrke barnets perspektiv og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats.

Kommunen har inngått avtaler om interkommunalt samarbeid med en rekke kommuner. Det offisielle navnet på tjenesten er Barnevernet Bodø, Gildeskål, Hamarøy, Steigen, Værøy og Røst.

Barnevernet rapporterer at grunnet høyt sykefravær var det stor andel fristbrudd vår / sommer 2019, men dette ble noe redusert igjen mot høsten / vinteren.

Det ble gjennomført omfattende forvaltningsrevisjon i 2014. Kontrollutvalget har deretter fulgt utviklingen i barnevernet tett. I forhold til snittet i Kostragruppe 13 brukte Bodø kr 350 mer per innbygger til barnevern i 2018. Ifølge Agenda Kaupangs rapport (2019) utgjør dette kr 17 mill. Også når det gjelder tiltak utenfor hjemmet er Bodø noe høyere enn snittet i gruppa. Tiltak utenfor hjem regnes som en kostnadsdriver sammenlignet med andre tiltak.

I en spørreundersøkelse blant kontrollutvalgets medlemmer pekes barnevern på som et tjenesteområde med noe høyere risiko sammenlignet med andre områder. Forrige forvaltningsrevisjon på området ligger en del år tilbake i tid. Det anbefales å vurdere gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Sosiale tjenester

Formålet med sosialtjenesteloven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Utsatte barn og unge og deres familier skal få et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal ha kunnskap om innbyggernes levekår, finne forebyggende tiltak og tilby tjenester som skal bidra til sosial trygghet og bedre levekår for økonomisk vanskeligstilte.

Det ble i 2015 gjennomført en forvaltningsrevisjon Internkontroll og kvalitetssikring i NAV. Kontrollutvalget gjennomførte en oppfølging av bystyrets vedtak i 2017 med følgende konklusjon: «Det er utarbeidet og iverksatt rutiner for oppfølging av saker med feilutbetalinger. Som en følge av krav til dokumentasjon er det et lavt antall saker hvor brukere urettmessig har mottatt sosialhjelp.»

Introduksjonsordningen

Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Introduksjonsprogrammet skal bidra til at deltakerne blir kvalifisert for arbeid eller videre utdanning.

Bare halvparten av de som hadde plikt og krav til norskopplæring i 2017 fikk det av landets kommuner innen fristen på 3 måneder. (Kilde IMDI) Det er risiko for at mange kommuner ikke sikrer god nok gjennomføring.

Det er vedtatt bosetting av 80 flyktninger pluss familiegjenforening i 2019. Dette er en betydelig nedgang fra 2016/ 2017, og skyldes lave ankomsttall av flyktninger til Norge.

Fylkesmannen gjennomførte et omfattende tilsyn med introduksjonsordningen i 2019, hvor det ble gitt pålegg i forhold til

- Utarbeidelse av individuell plan
- Planen skal være individuelt tilpasset og utarbeidet i samråd med deltaker
- Planen skal inneholde programmets start, tidsfaser og en angivelse av tiltakene i programmet
- Planen skal tas opp til vurdering med jevne mellomrom og ved vesentlig endring i deltakerens livssituasjon
- Vesentlige endringer i planen skal fastsettes ved enkeltvedtak
- Programmet skal være helårlig og på full tid

Kontrollutvalget behandlet resultatene av tilsynet i 2019, og fikk lagt frem kommunens plan for retting av avvikene.

Med bakgrunn i at det såpass nylig er gjennomført tilsyn, anbefales det ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Helse og omsorgstjenester

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Omfanget av pleie- og omsorgstjenestene har økt de siste årene. Det økende behovet skyldes både at tjenestetilbudet har blitt bygd ut i takt med at det blir stadig flere eldre, særlig i aldersgruppen over 90 år, og at det har vært en sterk økning i antall yngre mottakere (under 67 år).

Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn. Personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse har rett til å få slike tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, jf. pasient og brukerrettighetsloven § 2-1d.

Kommunen brukte omtrent 18.800 kroner per innbygger til pleie og omsorg i 2018 (Kilde Agenda Kaupang 2019). Det er cirka 2 500 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 13. Forskjellen utgjør 118 millioner kroner. Kostratallene for 2019 viser at kommunen har noe færre årsverk per innbygger enn kommunene i samme Kostragruppe.

Institusjonsdrift:

Per 2018 er det ifølge årsmeldingen 456 årsverk knyttet til institusjonsdriften.

Institusjonsandelen av utgiftene innen pleie og omsorg utgjorde 47% i 2018. Dette er ned fra 56% i 2016, altså en dreining i retning av mindre institusjonsomsorg. Snittet for kommunegruppen i 2018 var 42 % andel. Kommunen bruker 7.800 kroner per innbygger til

pleie i institusjon i 2018, hvilket er omtrent 2.000 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 13. Forskjellen utgjør 89 millioner kroner (Kilde Agenda Kaupang 2019).

Andel innbyggere over 80 på sykehjem er 12,1 % i 2019, som er noe høyere enn Kostragruppa (10,6%).

Fylkesmannen har i 2019 gjennomført tilsyn ved tre av kommunens sykehjem, hvor tema var bruk av tvang etter pasient- og brukerrettighetsloven. Tilsynene avdekket 0 eller 1 avvik hver.

Hjemmetjeneste:

Per 2018 er det ifølge årsmeldingen 460 årsverk i tjenesten, knyttet til 6 virksomheter. Andel innbyggere som er over 80 og som bruker hjemmetjenester er 23 % i Bodø i 2019, en del lavere enn i Kostragruppen (28,1%).

Det ble i 2016-2017 gjennomført en forvaltningsrevisjon med tema Internkontroll i Helse og omsorg. Revisors anbefalinger var bl.a å prioritere arbeidet med å utvikle mål, indikatorer og rapporteringsrutiner. Videre å prioritere arbeidet med å rutiner for brukermedvirkning og brukerundersøkelser, samt behov for fokus på kontroll og oppfølging.

I en spørreundersøkelse blant kontrollutvalgets medlemmer pekes institusjonsomsorg på som et tjenesteområde med noe høyere risiko sammenlignet med andre områder, f.eks hjemmetjeneste. Sist forvaltningsrevisjon var på et overordnet nivå. Helse- og omsorgstjenester er svært varierte og gjenstand for en rekke krav i lov og forskrift. Det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon som ser nærmere på utvalgte tjenester innen helse og omsorg.

Beregning av selvkost og fastsettelse av gebyr

Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Regler om beregning av selvkost er hjemlet i kommuneloven § 15-1 og forskrift om beregning av selvkost. Forskriften gir rettslig bindende regler for hvordan samlet selvkost for et tjenesteområde skal beregnes.

Det ble i 2019 gjennomført en forvaltningsrevisjon med tema selvkost for vann og avløp. Rapporten viste at kommunen har gode systemer for å sikre korrekte direkte og indirekte kostnader. Videre at kommunen følger regelverket for kapitalkostnader. Det ble imidlertid også pekt på forbedringsmuligheter, bl.a når det gjelder selvkostfond og anleggsregisteret.

Det anbefales ikke ytterligere forvaltningsrevisjon innen selvkost.

Vann og avløp

Kommunen skal sørge for en tilstrekkelig og sikker vannforsyning, og en miljømessig riktig avløpshåndtering. Alle kommuner skal ha beredskapsplaner for drikkevannsforsyning. I mange kommuner er vann- og avløpsnettene gamle og det er store kostnader knyttet til vedlikehold og fornying. Klimaendringer med hyppige og voldsomme nedbørmengder kan være en utfordring dersom lednings-nettet er gammelt og/eller underdimensjonert.

Drikkevannsforskriften §§ 6 og 7 setter krav om farekartlegging og farehåndtering og om internkontroll for alle vannverkseiere. Det er krav om internkontroll også på avløpsområdet, og kommunen skal blant annet ha en samlet oversikt over overløp, jf. forurensningsforskriften kapittel 13 og 14.

Kommunenes system for benchmarking av vannforsyning, bedreVANN, gir i 2019 Bodø kommunes vannforsyning en score på 3,2 (4.0 er best). Kommunen scorer GOD på: Hygienisk betryggende drikkevann Bruksmessig vannkvalitet, Leveringsstabilitet og Alternativ forsyning. Kommunen scorer DÅRLIG når det kommer til Ledningsnettets funksjon.

Feil eller uhell knyttet til vannforsyning kan ha store konsekvenser, både kostnadmessig og i verste fall helsemessig. Det anbefales gjennomføring av en forvaltningsrevisjon på området, med vinkling f.eks i forhold til internkontroll og beredskap.

Renovasjon

Økonomisk vekst og forbruk gjør at avfallsmengdene fortsetter å vokse i Norge. Målet er å produsere mindre avfall, samtidig som ressursene utnyttes bedre. Avfall kan påvirke miljøet direkte ved at dårlig avfallshåndtering eller forsøpling endrer økosystemene. Gode systemer for innsamling av avfall og oppfølging av forsøplingssaker er viktige tiltak for å hindre forsøpling, helse- eller luktproblemer eller andre forurensningsulempesom følge av avfall. Kommunen skal blant annet sørge for at det er etablert et system for innsamling av husholdningsavfall og at det gis nødvendig informasjon om avfallshåndtering til husstander og bedrifter.

I tillegg til den lovpålagte renovasjonsordningen, er det mange kommuner eller kommunale selskaper som driver næringsrettet renovasjonsvirksomhet. Kommunene i Salten har satt ut renovasjonstjenesten til Iris Salten IKS. Selskapet skal ivareta eierkommunenes behov knyttet til bestilling og forvaltning av renovasjonstjenester til husholdninger, hytter og kommunale virksomheter, og kjøper renovasjonstjenestene i markedet. Tjenestene for husholdningsrenovasjon skal leveres til selvkost.

Det var forvaltningsrevisjon av Iris Salten IKS i 2018/ 2019, med fokus på selvkost og offentlige anskaffelser. Bystyret behandlet rapporten i sin sak 27/19. Kontrollutvalget i Bodø har allerede bestilt en forvaltningsrevisjon som skal utgreie på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp av selskapet. Kontrollutvalg i de øvrige eierkommunene har gjort tilsvarende vedtak.

Kontrollutvalget har initiert egne undersøkelser av internprising mellom mor- og datterselskaper Iris Salten IKS. Avhengig av resultatet av denne undersøkelsen kan det være aktuelt å vurdere gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Oppfølging av politiske vedtak	Gjennomføring av vedtak som innebærer driftstilpasninger / besparelser	Høy	Forverret kommuneøkonomi dersom vedtatte endringer forsinkes eller ikke gjennomføres.
Sykefraværsoppfølging	Kommunens forebyggende tiltak/sykefraværsoppfølging	Høy	Vesentlig for å kunne ivareta kommunens oppgaver overfor brukerne
Offentlige anskaffelser	Flere mulige vinklinger, bl.a: <ul style="list-style-type: none"> - System og rutiner for etterlevelse av regelverk på området - Etterlevelse av kjøp i medhold av eller utenom inngåtte rammeavtaler - Kontraktoppfølging inngåtte avtaler. 	Høy	Vesentlig for å unngå ineffektive innkjøp, eller merkostnader som følge av feil eller lovbrudd
Renovasjon	Krysssubsidiert, sammenblanding av monopolvirksomhet og kommersielle tjenester, likebehandling	Høy	Vesentlig i forhold til å sikre effektiv drift av eget selskap og et fungerende marked.
Grunnskole	Måloppnåelse, etterlevelse av regelverk og vedtak	Høy	
Informasjonssikkerhet	GDPR, Generell internkontroll	Høy	Vesentlig for at personopplysninger ikke kommer på avveie og at ansatte har nødvendig informasjon
NAV / Sosial	Sosialtjenestens tilrettelegging for aktivitetsplikt og oppfølging av brudd på aktivitetsplikt	Høy	Vesentlig av hensyn til den enkeltes velferd og kommunens økonomi
Vann og avløp	Internkontroll og beredskap	Høy	Vesentlig i forhold til økonomi og velferd.
Helse og omsorg	Saksbehandling og etterlevelse av regelverk og vedtak for utvalgte tjenester.	Høy	Vesentlig for styring og tjenestekvalitet
Barnevern	Saksbehandling, etterlevelse, måloppnåelse	Høy/med.	Vesentlig i og med sårbar brukergruppe, og kommunal økonomi

Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller

med risiko- og vesentlighetsvurderinger

Perioden 2022 – 2023

Bodø kommune

Innhold

1.	Nærmere om eierskapskontroll	3
1.1	Lovgrunnlaget.....	3
1.2	Styring av utskilt kommunal virksomhet.....	4
1.3	Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen	6
1.4	Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen	7
2.	Bodø kommunes eierskap	9
2.1	Hva eier Bodø kommune.....	9
2.2	Hvordan forvaltes kommunens eierskap	10
2.3	Hvor vesentlig er det enkelte selskap	11
2.4	Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap.....	12
2.5	Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll.....	14
3	Oppsummering	16

1. Nærmere om eierskapskontroll

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organiseringen av den kommunale virksomheten og har i lang tid gjort bruk av fristilte organisasjonsmodeller. Organisering av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene. For å avhjelpe denne utfordringen har kommuneloven egne bestemmelser om kommunestyrets tilsyn og kontroll med slik utskilt virksomhet. Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsynet med kommunens forvaltning og én av oppgavene er å påse at kommunen fører tilsyn med sine interesser i selskaper – det vil si eierskapskontroll eller selskapskontroll. I dette dokumentet brukes disse begrepene om hverandre. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Plan for selskapskontroll skal være basert på en overordnet analyse av eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Analysen skal ta sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll i de ulike sektorer og med de ulike selskapene.

Denne analysen er utarbeidet av Salten Kontrollutvalgsservice sommeren 2022. Til grunn for dokumentet ligger «Veileder i selskapskontroll» utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund høsten 2018. Informasjon om kommunens eierskap er primært hentet fra kommunens siste eierskapsmelding og fra kommunens regnskap. Det er utover dette ikke gjort omfattende informasjonsinnhenting omkring de ulike eierskapene, og vurderinger av risiko og vesentligheter må således betraktes som en relativt enkel subjektiv betraktning.

1.1 Lovgrunnlaget

Kontrollansvaret for kommunens eierskap er fastslått i kommuneloven. Det heter blant annet i §23-2 at kontrollutvalget som en av sine oppgaver skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). Om eierskapskontroll i §23-4 står følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Det er verdt å merke seg at lovkravet om risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til eierskapene er nytt i kommuneloven av 2018. Loven gir ingen konkret definisjon av «risiko- og vesentlighetsvurderinger», men departementet har gitt en utdypning av begrepet sett i sammenheng med tidligere kommunelov: «en vurdering av på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten». Utover dette har sekretariatet basert analysearbeidet på NKRFs veileder.

Ansvarer for ajourføring av kommunens eierskap er også innskjerpet den i nye kommunelov ved at det nå ligger krav om utarbeidelse eierskapsmelding, jfr §26:

«Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a. kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b. en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c. kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.»*

Samlet sett viser de nye bestemmelsene at ansvaret for kommunenes eierstyring overfor kommunalt eide selskaper mv. er styrket i det nye lovverket.

1.2 Styring av utskilt kommunal virksomhet

At virksomheter eller tjenester skilles ut som egne foretak eller selskaper innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll, og til dels også politikerrollen, endres.

Dette medfører at styringen vil være av en annen art enn den politiske styringen av

kommunens øvrige virksomhet. De mest brukte argumentene for å skille ut virksomhet i selskaper og foretak er knyttet til kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktighet. Med en slik organisering får folkevalgte ansvar for å fastsette mål og å føre kontroll med måloppnåelse, mens selskapets styre og ledelse har ansvar for valg og bruk av virkemidler.

Styringsvirkemidlene i en utskilt virksomhet er ikke de samme som for kommunens egen virksomhet. Ved at virksomheten legges til en enhet fristilt fra kommunens administrasjon mister kommunestyret sin rett til direkte instruksjon. Kommunestyret kan kun instruere den eller de representantene som opptrer i eierorganet på kommunestyrets vegne, for eksempel i et representantskap. Organer eller ansatte i selskapene kan ikke instrueres direkte.

Kommunens egenkontroll består av administrasjonssjefens internkontroll og kontrollfunksjonene underlagt kontrollutvalget. Når virksomhet skilles ut i egne juridiske enheter er det ikke lenger administrasjonssjefen som har ansvaret for internkontrollen, men styret i den aktuelle virksomheten. Selskapsformer som bygger på annet lovverk enn kommuneloven, har ikke nødvendigvis de samme juridiske kravene til internkontroll som en kommune. For en offentlig eier er det likevel viktig å påse at styret har den nødvendige kontroll med virksomheten. Forvaltningsrevisjon med hjemmel i kommuneloven § 23-3 dekker heller ikke virksomhet som er organisert som egne rettssubjekter. Dette erstattes av eierskapskontroll, som ifølge kommuneloven §23-4 gir adgang til å kontrollere utøvelse av kommunens eierskap.

Kontrollmulighetene består med dette av to former: eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskaper. Eierskapskontrollen går ut på å undersøke om kommunen har en forsvarlig forvaltning av sine eierinteresser i selskaper. Dersom selskapskontrollen skal omfatte selskapets virksomhet – spørsmål som krever innsyn i selskapets drift - må dette gjøres i form av en forvaltningsrevisjon. Det kan være en glidende overgang mellom kontroll av eierskapsutøvelsen og revisjon av selskapet (forvaltningsrevisjon). Et typisk eksempel er samfunnsansvar (f.eks. etikk, varsling og anskaffelser). Andre eksempler på tema som må undersøkes gjennom forvaltningsrevisjon, er regelverksetterlevelse (f.eks. anskaffelser og offentlighet), selvkost og annen måloppnåelse/gjennomføring av virksomheten.

1.3 Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen

Eier har i utgangspunktet ikke innsyn i selskapets interne anliggender, selv om det er kommunen som er eier av selskapet. I aksjeselskaper har for eksempel ikke eiere alminnelig rett til innsyn i selskapet, men må forholde seg til rapportering fra selskapets styre. Kontrollutvalget og revisor har imidlertid rett til innsyn i kommunens selskaper for å kunne drive kontrollvirksomhet, jfr kommuneloven §23-6 (utdrag):

«Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a. interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b. interkommunale politiske råd*
- c. kommunale oppgavefellesskap*
- d. aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.»

Det er utvilsomt at alle aksjeselskaper og interkommunale selskaper (IKS-loven) er omfattet av bestemmelsen. Vertskommunesamarbeid etter § 20 faller ikke inn under selskapskontrollen, likeledes kommunale foretak. Disse er ikke egne rettssubjekter og vil omfattes av den ordinære forvaltningsrevisjonen av kommunens virksomhet. Det er kun de samarbeidene som kan anses som egne rettssubjekter som naturlig kan omfattes av selskapskontroll.

Det eksisterer noe ulike tolkninger hva angår andre selskapsformer. Det kan vurderes om enkelte samvirkeforetak og foreninger også bør anses for å være et eierskap i tilfeller der de bedriver økonomisk aktivitet og kan sees på som en alternativ organisasjonsform til

for eksempel aksjeselskap.

Stiftelser er ikke omfattet av selskapskontrollbegrepet. Stiftelser eies ikke av noen, og det er dermed ikke eierinteresser å føre kontroll med. Stiftelser er ment å være helt selvstendige fra stifterne, og stifterne kan ikke ha eierrådighet. Mange kommuner har opprettet stiftelser, alene eller sammen med andre, for å ivareta kommunale oppgaver. Disse stiftelsene har gjerne kommunalt oppnevnte styremedlemmer og/eller drives helt eller delvis ved hjelp av kommunale tilskudd. Kommunen kan ha et behov for kontroll med denne virksomheten, men kan ikke gjøre dette gjennom selskapskontroll. Kontrollutvalget kan eventuelt kontrollere kommunens egen oppfølging gjennom forvaltningsrevisjon.

Oppsummert kan man si det slik om hvilke selskaper som omfattes av selskapskontrollen:

Er omfattet av selskapskontroll: aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter

Kan være omfattet av selskapskontroll: Samvirkeforetak, foreninger

Ikke omfattet av selskapskontroll: Stiftelser, kommunale foretak, interkommunale samarbeid som *ikke* er organisert som egne rettssubjekter.

1.4 Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Det er opp til det enkelte kontrollutvalg å organisere arbeidet med overordnet analyse. Analysen bør som minimum inkludere en fullstendig oversikt over kommunens eierskap og en vurdering av behovet for kontroll med hvert av disse. Det er en fordel å samordne arbeidet med overordnet analyse og forslag til plan der selskaper eies av flere kommuner sammen.

Analysen bør inkludere en gjennomgang av kommunens styringssystem for eierskapsutøvelse og vurdere risiko på bakgrunn av kjente erfaringer med dette. Det bør legges mest innsats i risikovurdering for de selskapene med høyest vesentlighet. Det kan i tillegg vurderes om gjennomgående kontrolltemaer kan være aktuelle i tillegg til kontroller i enkeltselskaper.

Dette analysedokumentet og plan for selskapskontroll presenteres kontrollutvalg og kommunestyret i slutten av valgperioden. Etter loven skulle dette vært gjort innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kontrollutvalgsekretariatet har derfor valgt å gjøre en enkel risiko- og vesentlighetsvurdering, som tilfredsstillende minimumskravene i veilederen. Det er prioritert å gi en oppdatert oversikt over relevante eierskap, en enkel vurdering av vesentlighet spesielt, og i noen grad risiko. Til slutt presenteres en oppsummering som drøfter selskaper og/eller tema som er mest aktuelle for kontroll.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen benyttes matrise med fargeskala som trafikklyssystem. Grønn farge angir: lav risiko/vesentlighet. Gul farge: moderat risiko/vesentlighet. Rød farge: høy risiko/vesentlighet.

2. Bodø kommunes eierskap

I henhold til kommuneloven §26 skal kommunen vedta en eierskapsmelding som sier noe om kommunens prinsipper for eierstyring, gi en oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har (eier)interesser i og formål med sine eierinteresser.

I denne overordnede analysen belyses fem hovedspørsmål:

- Hva eier kommunen?
- Hvordan forvaltes kommunens eierskap?
- Hvor vesentlig er det enkelte eierskap?
- Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap?
- Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll?

2.1 Hva eier Bodø kommune.

Bodø bystyre behandlet sist sin eierskapsmelding i juni 2021, sak 21/85. I henhold til bestemmelsen om hvilke selskaper som er aktuelle for selskapskontroll, jfr kap 1.3, gjengis her kun eierinteresser i aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter, samvirkeforetak og foreninger.

Kommune	Selskap	Selskapsform	Kontrollert
Bodø	Bodø Sentrumsforum	Aksjeselskap	nei
Bodø	Kunnskapsparken Bodø	Aksjeselskap	nei
Bodø	Tusen hjemmet	Aksjeselskap	nei
Bodø	Sentrumsterminalen Bodø	Aksjeselskap	nei
Bodø	Landegode Handel	Aksjeselskap	nei
Bodø	Zahlfjøsen	Aksjeselskap	nei
Bodø	Saltens Bilruter	Aksjeselskap	nei
Bodø	Langstranda Næringseiendom	Aksjeselskap	nei
Bodø	Bodø Energi	Aksjeselskap	ja
Bodø	AS Industribygg	Aksjeselskap	nei
Bodø	Salten Kraftsamband	Aksjeselskap	nei
Bodø	Bodø Produksjonssenter	Aksjeselskap	nei
Bodø	Frem Bodø	Aksjeselskap	nei
Bodø	Arktisk Filharmoni	Aksjeselskap	nei
Bodø	Galvano Tia	Aksjeselskap	nei
Bodø	Nye Bodø Eiendom	Aksjeselskap	nei
Bodø	Bps nord - Veipakke Salten	Aksjeselskap	nei
Bodø	Bodø 2024	Interkommunalt selskap	nei
Bodø	Salten Kommunerevisjon	Interkommunalt selskap	nei
Bodø	Helse og miljøtilsyn Salten	Interkommunalt selskap	nei
Bodø	IRIS Salten	Interkommunalt selskap	ja
Bodø	Salten Brann	Interkommunalt selskap	nei
Bodø	Mørkvedhallen	Samvirke	nei
Bodø	Stadionparken Fellesanlegg	Delt ansvar	nei

I kolonnen lengst til høyre markeres hvorvidt selskapet har gjennomgått eierskapskontroll siste to valgperioder. Dette gjelder Iris Salten som både har hatt kontroller i 2019 og 2022. Den første kontrollen gjaldt selvkost og offentlige anskaffelser og den andre var en forvaltningsrevisjon med tema statsstøtte og konkurranse ved anskaffelser. I tillegg har det vært en eierskapskontroll i Bodø Energi i 2016.

2.2 Hvordan forvaltes kommunens eierskap

Hvordan kommunens eierskap forvaltes kan sies å være selve hovedproblemstillingen for selskapskontrollen, og det spørsmålet eierskapskontrollen er ment å gi svar på. I en overordnet analyse kan man prøve å danne seg en mening om hva vi allerede vet om dette. Som nevnt har Bodø kommune nylig vedtatt en egen eierskapsmelding. Hvorvidt og hvordan denne anvendes er vanskelig å gi en objektiv vurdering av, uten ytterligere analyse, dybdeintervjuer og kontroll. Det har imidlertid vært en egen forvaltningsrevisjon om temaet i 2018 der formålet var å få en forståelse av Bodø kommunes eierinnflytelse i AS og IKS, styrearbeidet i disse selskapene og hvordan kommunen følger opp sine interesser i stiftelser. Rapporten tok for seg følgende problemstillinger:

- På hvilken måte utøver Bodø kommune eierinnflytelse på kommunale AS og IKS?
- Hvordan gjennomføres styrearbeidet i praksis i kommunale AS og IKS?
- Hvordan følger Bodø kommune opp stiftelsene i kommunen?

Rapporten gir tre anbefalinger:

- *Bodø kommune må påse at det er realitet i Bodø kommunale Boligstiftelses selvstendighet*
- *Bodø kommune må sikre at selskapsstyrer innehar tilstrekkelig kompetanse og kapasitet*
- *Bodø kommune bør sørge for klarhet i bestillingen av selskapsspesifikke eierstrategier til AS og IKS*

Bystyret vedtok rapporten i sak 113/18 i juni 2018 med følgende vedtak:

- «1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eierinnflytelse i Bodø kommune er forelagt bystyret i Bodø og tas til etterretning.*
- 2. Bystyret ber administrasjon og eierutvalg merke seg rapportens anbefalinger.*
- 3. Bystyret vil trekke frem følgende forhold for oppfølging:*
 - a. Utarbeidelse av spesifikke eierstrategier for selskap»*

Med revidert eierskapsmelding som ble behandlet i juni 2021 har man redegjort for ulike motiv for kommunens eierskap. Motivene kan være av finansiell, politisk, samfunnsøkonomisk eller regionalpolitisk karakter, eller formålet kan være effektivisering av tjenesteproduksjonen. Revidert utgave vurderer også muligheten for aktiv eierstyring gjennom å sette fokus på resultatmål, utbytte og avkastningsmål. Meldingen setter ingen konkrete mål for disse indikatorene - men kan være fokusområder som formannskapet som eierorgan kan utvikle. Revidert utgave tydeliggjør også forventninger om samfunnsansvar.

Det varierer hvor systematisk kommunene jobber med eierstyring. Selv om en kommune har vedtatt en eierskapsmelding, eller andre styringsdokumenter, er det viktig å vurdere hvordan systemene for eierstyring fungerer i praksis. Veilederen peker på at dette i seg selv være et hovedfunn for selskapskontrollen og noe kontrollutvalgene kan ta tak i. Dersom dette er veldig tydelig kan det kanskje være noe kontrollutvalget kan påpeke allerede etter analyseprosessen.

2.3 Hvor vesentlig er det enkelte selskap

Det anbefales å begynne med vurderingen av vesentlighet. Dersom vi gjør dette kan vi styre ressursene til risikovurdering mot de selskapene vi oppfatter som vesentlige og gjøre analysen av risiko enklere for de som vurderes som mindre betydningsfulle og dermed uansett ikke vil være aktuelle til å tas med i planen for selskapskontroll.

I korte trekk kan man oppsummere vesentlighetsmomenter med hvor alvorlig det er for kommunen dersom dens mål for eierskapet ikke oppnås. Det finnes mange mulige kriterier for hva som gjør et eierskap vesentlig. Noen eierskap har et finansielt formål, altså at man ønsker økonomisk utbytte, mens andre har et politisk formål, for eksempel at man ser det som en hensiktsmessig måte å tilby en viktig tjeneste til innbyggerne, et bidrag til å utvikle arbeidsplasser i kommunen eller en måte å organisere andre kommunale oppgave på.

Kommunens mål med eierskapet er ikke alltid klart uttrykt. Dersom kommunens formål med å eie ikke fremstår som tydelig så er det også vanskelig å vurdere konsekvensene av at mål ikke oppnås. I slike tilfeller kan det være på sin plass at kontrollutvalget påpeker dette.

Uklare mål kan også gi dårlig styringsinformasjon til selskapet og være en risiko i seg selv. Det presiseres at dette ikke er vurdert i analysen, men kan være aktuell som tema som inngår i en eierskapskontroll.

I dette kan følgende vesentlighetsmomenter legges til grunn:

- Store økonomiske verdier
- Hvorvidt selskapet utfører viktige kommunale oppgaver
- Mottar vesentlige tilskudd fra kommunen
- Betydning for lokalsamfunn/arbeidsplasser
- Politisk interesse/prestisje

Det er gjort en enkel subjektiv vesentlighetsvurdering uten omfattende innhenting av dokumentasjon. Vesentlighetsmomenter som er vurdert er i særlig grad om eierskapet omfatter en sentral del av kommunes tjenesteyting og/eller om det utgjør en viktig del av kommunens økonomi.

Selskap	Selskapsform	Vesentlighet
Bodø Sentrumsforum	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (50%), men liten økonomi.
Kunnskapsparken Bodø	Aksjeselskap	Marginalt eierskap (2,5 %). Strategisk betydning, verdiskaping.
Tusen hjemmet	Aksjeselskap	Heleid, 100%, men liten økonomi. Betydning for lokalsamfunn.
Sentrumterminalen Bodø	Aksjeselskap	Vesentlig eierskap (50%), men mindre ansvarsområde og økonomi.
Landegode Handel	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (30%). Betydning for lokalsamfunn. Utfører ikke myndighetsoppgaver.
Zahlfjøsen	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (39%), men marginalt ansvarsområde og økonomi.
Salten Bilruiter	Aksjeselskap	Vesentlig eierskap (42%). Betydning for lokalsamfunn, arbeidsplasser.
Langstranda Næringseiendom	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (33%), begrenset ansvarsområde.
Bodø Energi	Aksjeselskap	Heleid, 100%. Betydelig økonomi. Betydning for lokalsamfunn. Politiske interesse. Arbeidsplasser.
AS Industribygg	Aksjeselskap	Heleid, 100%. Strategisk betydning, men marginal økonomi/ansvar.
Salten Kraftsamband	Aksjeselskap	Vesentlig eierskap (40%). Store verdier. Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Bodø Produksjonssenter	Aksjeselskap	Heleid, 100%. Betydning for lokalsamfunn. Politiske interesse. Arbeidsplasser.
Frem Bodø	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (49%). Betydning for lokalsamfunn. Politiske interesse. Arbeidsplasser.
Arktisk Filharmon	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (50%) men begrenset økonomi/ansvarsområde.
Galvano Tia	Aksjeselskap	Marginalt eierskap (0,2 %). Betydning for lokalsamfunn.
Nye Bodø Eiendom	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (51%) men foreløpig liten økonomi.
Bps nord - Veipakke Salten	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (50%) men begrenset økonomi/ansvarsområde.
Bodø 2024	Interkommunalt selskap	Vesentlige tilskudd. Betydning for lokalsamfunn. Politiske interesse/prestisje.
Salten Kommunererevisjon	Interkommunalt selskap	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
Helse og miljøtilsyn Salten	Interkommunalt selskap	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
IRIS Salten	Interkommunalt selskap	Vesentlige kommunale oppgaver. Selvfinsierende, gebyrer. Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Salten Brann	Interkommunalt selskap	Vesentlige kommunale oppgaver. Store økonomiske overføringer. Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Mørkvedhallen	Samvirke	Mindre ansvar og økonomi.
Stadionparken Fellesanlegg	Delt ansvar	Begrenset ansvar 10,9 %. Liten økonomi.

2.4 Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap

Risiko kan defineres som sannsynligheten for at kommunen ikke oppnår sine intensjoner med eierskapet eller at andre betydelige problemer oppstår. En slik analyse for hvert enkelt selskap vil vanligvis være en ressurskrevende prosess. Ved utarbeidelse av plan for selskapskontroll bør man derfor foreta en overordnet helhetsvurdering av risikonivået knyttet til kommunens eierskapsutøvelse, og risiko i det enkelte selskap, særlig knyttet til eiernes styring og kommunens målsetting med eierskapet.

Økonomien vil alltid være en viktig risikofaktor. Et selskap som går konkurs er naturlig nok ikke i stand til å oppnå noen mål. Momenter som kan være aktuelle å legge vekt på kan være fornuftig nivå på egenkapital, tilstrekkelig likviditet og avkastning i tråd med formålet. Negativ utvikling over tid er særlig et faresignal.

Selv om et selskap har god økonomi, betyr ikke det at det oppfyller de målene kommunen har med eierskapet. Dersom eierskapet ikke er rent finansielt motivert er det også nødvendig å vurdere andre former for måloppnåelse. En konkret vurdering av måloppnåelsen ligger imidlertid i større grad til selve selskapskontrollen enn til den overordnede analysen og er derfor i liten grad vurdert her.

Oppsummert kan eksempler på risikomomenter være:

- Negativ økonomisk utvikling (EK, likviditet, avkastning)
- Negativ medieoppmerksomhet
- Store endringer (organisasjon, lederskifter, målsettinger, marked)
- Komplisert/uklar organisering
- Rollekonflikter (for eksempel sentrale politikere i styret)
- Svak eierstyring
- Manglende etiske retningslinjer og anti-korrupsjonsarbeid
- Urealistiske eller uklare mål
- Politisk kritikk

En grundig risikovurdering krever innhenting av dokumentasjon fra selskap og eier, i tillegg til at det kan være nyttig med andre kilder, så som revisjon, media og andre interessenter. I likhet med vesentlighetsvurderingene har man her gjort enkle subjektive vurderinger. Det vi særlig har basert vår vurdering på er om selskapet er i en utsatt markeds- og konkurransesituasjon og tilgjengelig regnskapsinformasjon.

Selskap	Selskapsform	Risiko
Bodø Sentrumsforum	Aksjeselskap	Strategisk eierskap, lite eksponert.
Kunnskapsparken Bodø	Aksjeselskap	God økonomi. Konkurransetsatt.
Tusen hjemmet	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Sentrumsterminalen Bodø	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Landegode Handel	Aksjeselskap	Bystyret har vedtatt salg av aksjepost.
Zahlfjosen	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Saltens Bilruter	Aksjeselskap	God økonomi, stabil organisasjon. Varierende markedsområder.
Langstranda Næringseiendom	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Bodø Energi	Aksjeselskap	God økonomi. Konkurransetsatt.
AS Industribygg	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Salten Kraftsamband	Aksjeselskap	God økonomi, stabil organisasjon. Variende markedsvilkår.
Bodø Produksjonssenter	Aksjeselskap	Økt konkurranseutsetting. Skiftende rammevilkår.
Frem Bodø	Aksjeselskap	Økt konkurranseutsetting. Skiftende rammevilkår.
Arktisk Filharmon	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Galvano Tia	Aksjeselskap	Skiftende rammevilkår. Bystyret har vedtatt salg av aksjepost.
Nye Bodø Eiendom	Aksjeselskap	Nyetablering høst 2020.
Bps nord - Veipakke Salten	Aksjeselskap	Lite eksponert.
Bodø 2024	Interkommunalt selskap	Nyetablert. Stor eksponering. Betydelig økonomi.
Salten Kommunerevisjon	Interkommunalt selskap	Stabil organisasjon og økonomi.
Helse og miljøtilsyn Salten	Interkommunalt selskap	Stabil organisasjon og økonomi.
IRIS Salten	Interkommunalt selskap	God økonomi. En viss utskifting i ledelse. Noe kritikk (tidligere selskapkontroller).
Salten Brann	Interkommunalt selskap	Presset økonomi. Store potensielle driftsendringer, jfr politisk sak brannordning.
Mørkvedhallen	Samvirke	Lite eksponert.
Stadionparken Fellesanlegg	Delt ansvar	Stabile forutsetninger, lav risiko.

2.5 Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll

Formålet med denne analysen er å identifisere selskaper, bransjer og tema som kan være aktuelle for eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir en oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskaper som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskaper som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskaper som er vesentlig for kommunene og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Samtidig er dette en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som bør inngå i en kontroll.

Det er tidligere poengtert at ansvaret for kontroll av kommunens eierskap er skjerpet i den nye kommuneloven. I tillegg ble det etter forrige forvaltningsrevisjon innenfor eierstyringen presisert at kommunen bør sørge for klarhet i bestillingen av selskaps-spesifikke eierstrategier til AS og IKS. En naturlig oppfølging av dette kan derfor være å granske hvorvidt anbefalingen er fulgt opp i forlengelsen av revideringen av eierstrategiene i 2021.

Kontrollutvalget kan med dette anbefale en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens eierstyring fremfor selskaps-spesifikke kontroller. Dette understøttes også av veilederen som sier at systemet for eierstyring – både utformingen og praktiseringen av det – i

seg selv kan være aktuelle som prosjekt for selskapskontroll. Kunnskapen om en slik revisjon vil kunne ha verdi i fremtidig utpeking av eierskap som bør granskes nærmere.

Dersom kontrollutvalget og kommunestyret likevel finner det mer formålstjenlig å gjøre en spesifikk selskapskontroll, anbefales det at man peker på selskap med moderat/høy vesentlighet og som ikke har vært gjennom kontroll siste to valgperioder.

3 Oppsummering

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir her en grov og forenklet oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskap som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskap som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskap som er vesentlig for kommunen og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Matrisen gir en oppsummering av risiko og vesentlighet.

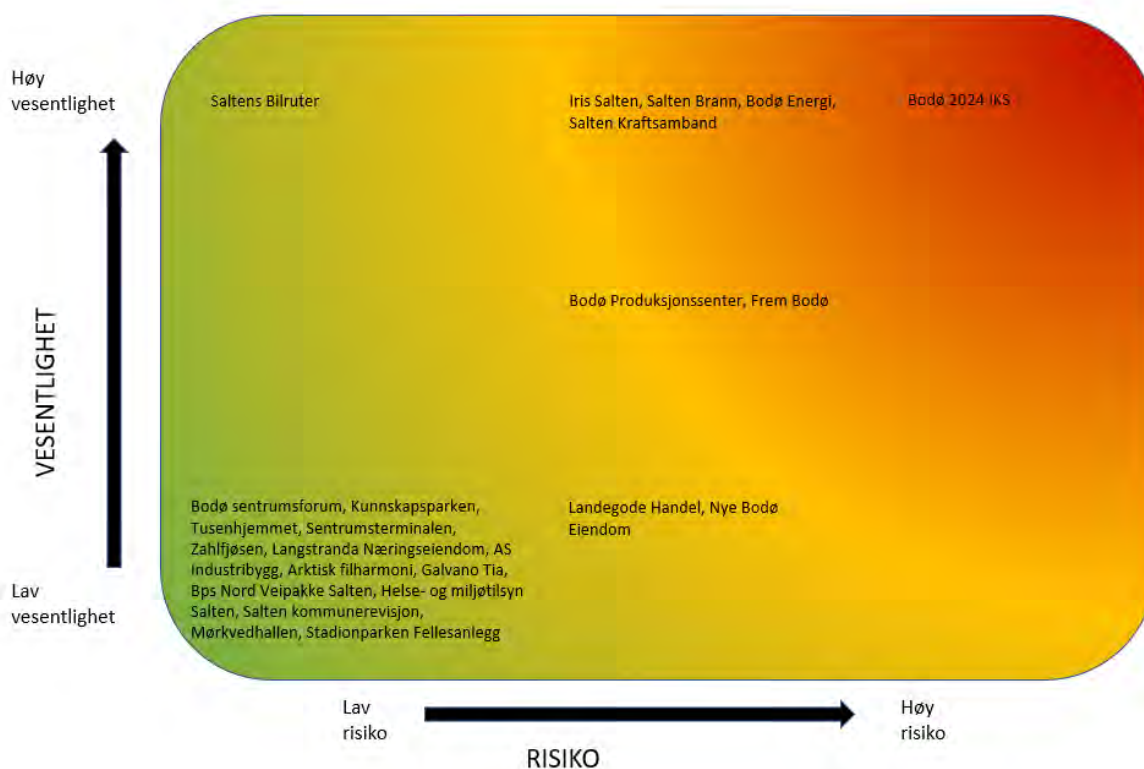

Fig.1. Risiko- og vesentligheter, Bodø kommunes eierskap

Det poengteres at dette er en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som er mest aktuelle og således bør prioriteres for kontroll. Av den grunn anbefales det at man fremfor å gå for selskappspesifikke kontroller, heller foretar en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens system for eierstyring.

SAK 42/23**Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i valgperioden****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Mot slutten av valgperioden vil det være hensiktsmessig med en evaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden. Hensikten med en slik evaluering er å sørge for kontinuerlig læring og forbedring, kunnskapsoverføring til påtroppende utvalg og diskutere om kontrollutvalget har de nødvendige forutsetningene for å fylle sin kontrollfunksjon.

Kontrollutvalgets samhandling med sekretariatet og revisjonen bør være en del av evalueringen. Sentrale spørsmål vil være om kontrollutvalgets forventinger blir innfridde, om saker blir tilstrekkelig forberedt, og hvordan samhandlingen kan bli enda bedre.

Basert på Kommunaldepartementets veileder Kontrollutvalgsboken, foreslås at utvalget drøfter følgende punkter:

- Blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte?
- Er antallet møter tilstrekkelig sett opp mot saksmengde?
- Er saker som fremmes for behandling tilstrekkelig forberedt?
- Klarer kontrollutvalget å fylle kontrollfunksjonen på en god måte?
- Hvordan blir utvalget oppfattet av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?
- Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom kontrollutvalget, kommunestyret og administrasjonen?
- Hvordan fungerer samhandlingen med revisor?
- Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet?

- Hvordan fungerer samspillet internt blant kontrollutvalgets medlemmer?

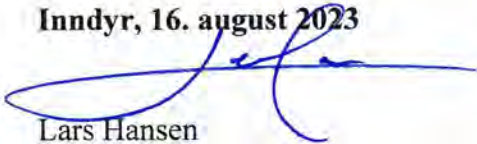
Utvalget står selvsagt fritt til å ta opp andre emner om det er ønskelig.

Saken og evalueringen legges opp som en diskusjonssak. Det foreslås at sekretariatet utformer et oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet og at notatet legges frem for påtroppende utvalg i deres første møte.

Forslag til vedtak:

1. Bodø kontrollutvalg har gjennomført egevaluering av utvalgets arbeid i perioden 2019-2023.
2. Sekretariatet utformer oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet. Notatet legges frem for påtroppende kontrollutvalg.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SAK 43/23**Budsjett for kontroll og tilsyn 2024****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2022**Vedlegg:**

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal i henhold til egen virksomhetsplan for 2023 behandle Budsjett for kontroll og tilsyn 2024 i sitt første møte høsten 2023.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Kommunaldepartementet har i veileder til forskriften følgende merknad:

Bestemmelsen viderefører den tidligere kontrollutvalgss forskriften § 18 første ledd. Den gir kontrollutvalget rett og plikt til å utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. I uttrykket kontrollarbeidet inngår da utgifter til kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen om årsbudsjett, som går fra formannskapet til kommunestyret eller fylkestinget. Som en del av sin helhetlige budsjettinnstilling, tar formannskapet selv stilling til hvordan det mener budsjettet for

kontrollarbeidet bør være. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Henvisningen til kommuneloven § 14-3 tredje ledd sikrer at kontrollutvalgets forslag følger med innstillingen både i kommuner som er styrt etter formannskapsmodellen og kommuner som er styrt etter parlamentarismemodellen.

At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag underveis i prosessen. Dette er også presisert i departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-5. Her heter det at "[d]epartementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet."

I departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-3 slås det fast at når kontrollutvalget oversender budsjettforslaget sitt, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av sitt arbeid, jf. kommuneloven § 23-5 første punktum. Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisor er Bodø kommune tilsluttet Salten kommunerevisjon IKS, der representantskapet vedtar budsjetttramme for virksomheten. Utgifter fordeles budsjettmessig ut fra revisors planlagte aktivitet for den enkelte eierkommune. Det er fra selskapets side lagt ikke lagt opp til større endringer i revisjonens drift fra 2023 til 2024. Representantskapet i selskapet har vedtatt et budsjett med en økning på 5,5 % for virksomheten samlet sett. Med dette som bakgrunn beregnes Bodø kommunes honorar til revisjon til ca kr **3 128 000** i 2024 (2023: kr 2 965 000)

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice yter sekretariatstjenester til kommunene i Salten, også Bodø. Det legges ikke opp til vesentlige endringer i driften fra 2023 til 2024. I samsvar med budsjettvedtak i representantskapet budsjetteres det med en økning på 5 % fra 2023 til 2024. Dermed budsjetteres det med kr 2 637 000 i samlede utgifter og inntekter i 2024 (2023-budsjett 2 511 000). Utgiftene fordeles kommunene imellom i samsvar med vedtatt Samarbeidsavtale.

For Bodø kommunes del var andel sekretariat beregnet til kr 721 000 i 2023, mens det beregnes til **757 000** i 2024.

Utgifter til kontrollutvalget

Ordinære driftsutgifter tilknyttet kontrollutvalget, så som godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste etc er budsjettert sammen med utgifter til øvrige politiske organer. Det kan ut over dette være behov for at kontrollutvalgets medlemmer deltar på kurs eller opplæring som vedrører utvalgets arbeidsområde, og da særlig i begynnelsen av valgperioden. For 2024 foreslås **kr 68 000** til formålet (2023: kr 65 000).

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå.

Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 3 128 000
Sekretærbistand	Kr 757 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 68 000
Sum	Kr 3 953 000

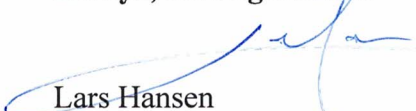
Forslag til vedtak:

Bodø kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2024 foreslås budsjettert til kr 3 983 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 3 128 000
Sekretærbistand	Kr 757 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 68 000
Sum	Kr 3 953 000

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 44/23**Orienteringer fra revisjon og sekretariat****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
25.08.2023**Vedlegg:**

- a) Salten kommunerevisjon IKS. 28.04.2023. Hovedutskrift. Styremøte 24.04.2023.
- b) Salten kommunerevisjon IKS. Protokoll fra representantskapsmøte 23.05.2023.
- c) Salten kontrollutvalgsservice KO. Protokoll fra representantskapsmøte 09.06.2023. Årsregnskap og årsberetning 2023.
- d) Iris Salten IKS, 05.05.2023. Protokoll fra møte i representantskapet.
- e) Salten Brann IKS, 23.06.2023. Protokoll fra representantskapsmøte.
- f) Bodø kommune 7.6.2023: Innkalling til generalforsamling Kraft Nord AS
- g) Bodø kommune 12.6.2023: Innkalling til generalforsamling Bopro AS
- h) Sekretariatet: Notat fra samtale 17.4.2023 etter henvendelse fra NFU Bodø lokallag v/ Alan Hutchinson
- i) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgsekretariatene. Møtebok.
- j) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgsekretariatene. Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Bakgrunn for saken:

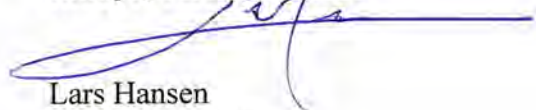
Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn, herunder fremdrift for bestilt forvaltningsrevisjon.

Protokoller fra interkommunale samarbeid og selskaper (vedlegg a – e) legges frem i samsvar anbefalinger og tidligere praksis. Det samme gjelder innkallinger til generalforsamlinger i selskaper (vedlegg f-g).

Vedlegg h) er notat utarbeidet på bakgrunn samtale etter henvendelse fra NFU Bodø lokallag v/ Alan Hutchinson.

Vedlegg i og j viser ferdig utformet veileder for kontrollutvalgsekretariat i føring av møtebok og bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Veilederne er utarbeidet i felleskap av fagmiljøene i NKRF og FKT og vil være førende for praksis fremover også i Salten.

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

HOVEDUTSKRIFT

Mandag den 24. april 2023 kl. 1100 ble det avholdt styremøte for Salten kommunerevisjon IKS i lokalene ved hovedkontoret på Fauske

Til stede:

Medlemmer:

Johan A. Bakke
Finn Arve Moen
Ragnar Jullum, vara
Gry Janne Rugås
Rune Borøy, ansattrepresentant

Forfall:

Mary Astrid Hilling

Administrasjonen:

Liv Anne Kildal, daglig leder

Det var sendt ut skriftlig innkalling med saksliste 2mars og ettersendt sakspapirer til møtet den 14. april

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.

Til behandling forelå:

SAK 1/2023 GODKJENNING AV PROTOKOLL

Innstilling:

Protokoll fra styremøte 19. september 2022 godkjennes.

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

SAK 2/2023: PERSONALSITUASJONEN

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

Redegjørelsen tas til orientering.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 3/2023: ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2022

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

1. Styret vedtar årsberetningen som styrets beretning for 2022.
2. Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette årsregnskapet slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697
3. Styret anbefaler overfor representantskapet at overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023.

Vedtak/innstilling til representantskapet:

1. Styret vedtar årsberetningen som styrets beretning for 2022.
2. Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette årsregnskapet slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697
3. Styret anbefaler overfor representantskapet at overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023.

SAK 04/2023: FASTSETTING AV BUDSJETTRAMME FOR 2022

Daglig leder redegjorde saken.

Innstilling:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12. 440 000,-.

Vedtak/innstilling til representantskapet:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12. 440 000,-.

SAK 05/2022: VALG AV REVISOR OG FASTSETTING AV REVISORS GODTGJØRELSE

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

- a. Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
- b. Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

Vedtak/Innstilling til representantskapet:

- a. Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
- b. Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

SAK 06/2023: FASTSETTING AV GODTGJØRELSE TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

Representantskapet vedtar at godtgjørelse til styret og representantskapet fastsettes slik med virkning fra dato:

Styret

Styrets leder årlig godtgjørelse	Ny sats 22 200,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	11 900,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	8 800,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 480,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	760,-

Representantskapet

Representantskapets leder årlig godtgjørelse	8 800,-
--	---------

Alle godtgjørelser til representantskapets medlemmer –
Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste –
dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig
godtgjørelse til representantskapets leder.

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 300,-
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	I sin helhet
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 020,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 170,-

Vedtak/Innstilling til representantskapet:
Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 07/2023: HVITVASKINGSREGLEMENT OG DAGLIG LEDERS RAPPORT TIL STYRET FOR 2022

Daglig leder redegjorde saken.

Innstilling:

Daglig leders hvitvaskingsrapport for 2022 med hvitvaskingsrutiner, opplæringsprogram og risikovurdering for 2023 for Salten kommunerevisjon IKS godkjennes.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 08/2023: EVENTUELT

Ingen saker under eventuelt.

Bodø, den 28. april 2023.

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Utskrift sendes:

Medlemmer og varamedlemmer i styret for Salten kommunerevisjon IKS
Fauske Revisjon
Salten kontrollutvalgsservice

Dato 12.6.2023

Inn 23/68

Arkiv nr. 411-9 10-5

Lars Hansen

Fra: Liv Anne Kildal <Lak@salten-revisjon.no>
Sendt: onsdag 7. juni 2023 15:20
Til: Espen Rokkan [espen@pbl.no]; Charlotte Marie Ringkjøb; Arild Ørjå
Mentzoni; ashild.opoyen@nfk.no; andre.kristoffersen@beiarn.kommune.no;
turid.willumstad@sbnnett.no; Siv Anita Johnsen Brekke; Gunnar Skjellvik;
emeliejoh96@hotmail.com; Britt Kristoffersen; arikje01@online.no;
paal.haagensen@gmail.com; trinesbr@yahoo.no; Thomas Danielsen; Marit
Alsaker Stemland; eirste@hotmail.com; 'Johan A Bakke'; Rune Borøy; Mary
Astrid Hilling; Gry-Janne - Finneid sveiseverksted AS; fimoen@online.no;
Bjørn Vegard Gamst; ilsundset@gmail.com; ragnar.jullum@gmail.com;
Sverre Hagen; Post Sekretariatet; jan-erik.opli@fauske-revisjon.no;
postmottak@saltdal.kommune.no; 'Postmottak Bodø Kommune';
postmottak@hamaroy.kommune.no; postmottak@steigen.kommune.no;
post@sorfold.kommune.no; postmottak@fauske.kommune.no;
post@beiarn.kommune.no; postmottak@gildeskal.kommune.no;
postmottak@meloy.kommune.no
Emne: Protokoll fra møte i representantskapet for Salten kommunerevisjon 23.mai
Vedlegg: Hovedutskrift 23.05.2023 sign.pdf

Med vennlig hilsen

Liv Anne Kildal

Daglig leder

Mob: 916 06 046

Epost: lak@salten-revisjon.no

SALTEN
KOMMUNEREVISJON
Postboks 429, 8001 BODØ
www.salten-revisjon.no

HOVEDUTSKRIFT

Tirsdag den 23. mai 2023 kl. 1200 på Fauske Hotell, Fauske ble det avholdt møte i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS.

Til stede:

Espen Rokkan, Bodø
Arild Mentzoni, Bodø
Gunnar Skjellvik, Gildeskål
Arild Kjerpeseth, Meløy
Turid Willumstad, Fauske
Andre Kristoffersen, Beiarn
Marit Stemland, Steigen

Forfall:

Charlotte Ringkjøb, Bodø
Britt Kristoffersen, Hamarøy. Vara ikke valgt
Paal Robert Haagensen, Saltdal. Vara ikke innkalt grunnet forfall meldt dagen før møtet
Thomas Danielsen, Steigen.
Eirik Stendal, vara Sørfold. Ikke fått opplysninger om valg av nytt fast medlem

Øvrige:

Liv Anne Kildal, daglig leder
Johan A. Bakke, styrets leder

Det var sendt ut skriftlig innkalling og sakliste til møtet den 29. mars 2023. Sakspapirene ettersendt 27.april

Til behandling forelå:

Sak 01/2023: Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Innkalling med sakliste ble enstemmig godkjent.

Sak 02/2023: Valg av to representanter til å underskrive protokollen

Vedtak:

Espen Rokkan og Arild Mentzoni enstemmig valgt.

Sak 03/2023: Valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse

Styrets innstilling:

1. Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
2. Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 04/2023: Årsberetning og regnskap 2022

Styrets innstilling:

1. Årsberetning for 2022 tas til orientering.
2. Årsregnskapet for 2022 fastsettes slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697.
3. Overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023..

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 5/2023: Fastsetting av godtgjørelse til styre og representantskap

Styrets innstilling:

Godtgjørelse til styret og representantskapet fastsettes slik med virkning fra dato:

Styret	Ny sats
Styrets leder årlig godtgjørelse	22 200,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	11 900,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	8 800,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 480,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	760,-
Representantskapet	
Representantskapets leder årlig godtgjørelse	8 800,-
All godtgjørelse til representantskapets medlemmer – Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste Dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig Godtgjørelse til representantskapets leder.	
Erstatning tapt arbeidsfortjeneste	
Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 300,-
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	I sin helhet
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 020,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 170,-

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 6/2023: Fastsetting av budsjettamme for 2024

Styrets innstilling:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12 440 000,-.

Omforent forslag:

Representantskapet vedtar å fastsette budsjettammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5,5 % til kr 12 500 000,-

Vedtak

Representantskapet vedtar å fastsette budsjettammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5,5 % til kr 12 500 000,-

Sak 7/2023: Eventuelt

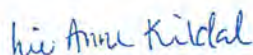
Mulighet for å avlegge representantskapsmøter digitalt for fremtiden. Ref Lov om interkommunale selskap §9 kan representantskapet treffe vedtak om at møter kan gjennomføres som fjernmøter:

'Representantskapet kan treffe vedtak om at møter kan gjennomføres som fjernmøter. Fjernmøter innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for representantskapsmøte, gjelder også for fjernmøter'

Vedtak:

Representantskapet i Salten kommunerevisjon vedtar at selskapets møter kan avholdes som fjernmøter.

Bodø, den 23. mai 2022.

Liv Anne Kildal
Daglig leder/referent

Espen Rokkan

Arild Mentzoni

Utskrift sendes:

Deltakende kommuner v/ordfører

Medlemmer og varamedlemmer i styret for Salten kommunerevisjon IKS

Representanter og vararepresentanter i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS

Fauske Revisjon AS

Salten kontrollutvalgsservice v/Lars Hansen

MØTEPROTOKOLL
REPRESENTANTSKAPET SALTEN KONTROLLUTVALGSSERVICE KO**Møtedato:** Fredag 9. juni 2022 kl. 12.00– 14.00**Møtested:** Møterom Energi, Scandic Havet, Bodø**Medlemmer, forfall og vara:**

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Øvrige:Sekretariatsleder Lars Hansen
Revisor Jan-Erik Opli**Godkjenning av innkalling og sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
1/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
3/23	Regnskap og årsmelding 2022
4/23	Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027
5/23	Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon
6/23	Lønnsfastsettelse daglig leder
7/23	Eventuelt

1/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Forslag til vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

2/23 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.
2.

Omforent forslag:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

3/23 Regnskap og årsmelding 2022

Forslag til vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt. Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

4/23 Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027

Forslag til vedtak:

1. Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Totalinntekt	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Deflator	4 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Omforent forslag

- Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

5/23 Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon

Forslag til vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

6/23 Lønnsfastsettelse daglig leder

Daglig leder forlot møtet under behandlingen av saken

Forslag til vedtak:

Saken var lagt frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

Vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

7/23 Eventuelt

Det kom ikke frem ytterligere saker til behandling.

Vi bekrefter med våre signaturer innholdet i protokoll fra representantskapets møte på Bodø, 9. juni 2023:

Idar Mohaug

Idar Mohaug | Jun 11, 2023 20:35 (GMT+2)

Idar Mohaug

Espen Rokkan

Espen Rokkan | Jun 11, 2023 11:12 (GMT+2)

Espen Rokkan

protokoll REP SKAP møte 09062022

Final Audit Report

2023-06-12

Created:	2023-06-12
By:	Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAAY9xxJ3jjEheo5XkNq9psEpznN2_u_Eft

"protokoll REP SKAP møte 09062022" History

- Document created by Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
2023-06-12 - 8:11:12 AM GMT - IP address: 185.67.42.138
- Document emailed to espen@pbl.no for signature
2023-06-12 - 8:11:53 AM GMT
- Email viewed by espen@pbl.no
2023-06-12 - 9:07:15 AM GMT - IP address: 104.47.11.254
- Signer espen@pbl.no entered name at signing as Espen Rokkan
2023-06-12 - 9:12:30 AM GMT - IP address: 46.15.31.93
- Document e-signed by Espen Rokkan (espen@pbl.no)
Signature Date: 2023-06-12 - 9:12:32 AM GMT - Time Source: server- IP address: 46.15.31.93
- Document emailed to ijmoaug@gmail.com for signature
2023-06-12 - 9:12:33 AM GMT
- Email viewed by ijmoaug@gmail.com
2023-06-12 - 6:28:25 PM GMT - IP address: 77.18.63.184
- Signer ijmoaug@gmail.com entered name at signing as Idar Mohaug
2023-06-12 - 6:35:48 PM GMT - IP address: 77.18.63.184
- Document e-signed by Idar Mohaug (ijmoaug@gmail.com)
Signature Date: 2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT - Time Source: server- IP address: 77.18.63.184
- Agreement completed.
2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT

Salten kontrollutvalgsservice

Årsregnskap 2022

Kommunalt oppgavefelleskap

Innholdsfortegnelse

Hovedoversikt.....	2
Balanseregnskap.....	4
Detaljert driftsregnskap	5
Noter til regnskapet	6
Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler	6
Note 2 Arbeidskapital.....	6
Note 3 Egenkapital	6
Note 4 Lønn til ledende personer og styre.....	6
Note 5 Revisjonshonorar.....	6
Note 6 Inntekter	6

Hovedoversikt

Driftsregnskap	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsje tt 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter:				
Salgsinntekter	-	-	-	1 412 586
Refusjoner	2 080 290	2 271 483	2 271 483	-
Overføringer	140 000	-	-	21 973
Andre driftsinntekter	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
Driftsutgifter:				
Lønn inkl. sosiale utgifter	1 618 134	1 700 422	1 700 422	1 155 401
Kjøp av varer og tjenester	333 995	391 061	391 061	257 185
Overføringer	35 483	40 000	40 000	21 973
Kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Andre driftsutgifter	-	-	-	-
Sum driftsutgifter:	1 987 612	2 131 483	2 131 483	1 434 559
Driftsresultat:	232 678	140 000	140 000	-
Finansposter:				
Renteinntekter	-	-	-	-
Renteutgifter	129	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Mottatte avdrag på lån	-	-	-	-
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Ordinært resultat (Res. før interne finansieringstransaksjoner)	232 549	140 000	140 000	-
Interne finansieringstransaksjoner:				
Avsetninger	232 549	140 000	140 000	-
Bruk av tidligere avsetninger	-	-	-	-
Brukt til finansiering av utgifter i kapitalregnskap	-	-	-	-
Regnskapsmessig resultat (Res. etter interne finansieringstransaksjoner)	-	-	-	-

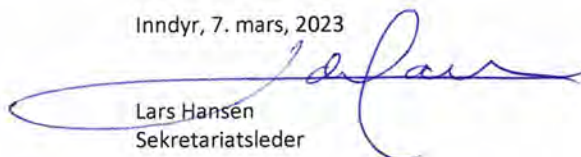
Balanseregnskap

Balanseregnskap		
EIENDELER:	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	-	-
Utstyr, maskiner og transportmidler	-	-
Utlån	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Pensjonsmidler	-	-
Sum anleggsmidler	-	-
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	504 395	256 911
Premieavvik	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro og bankinnskudd	65 603	58 089
Sum eiendeler	569 998	315 000
EGENKAPITAL OG GJELD:		
Egenkapital		
Disposisjonsfond	92 549	-
Bundne driftsfond	140 000	140 000
Ubundne kapitalfond	-	-
Bundne kapitalfond	-	-
Regnskapsmessig overskudd	-	-
Regnskapsmessig underskudd	-	-
Likviditetsreserve	-	-
Kapitalkonto	-	-
Langsiktig gjeld		
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Pensjonsforpliktelser	-	-
Sertifikater	-	-
Andre lån	-	-
Kortsiktig gjeld		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	337 449	175 000
Derivater	-	-
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	569 998	315 000

Detaljert driftsregnskap

Detaljert driftsregnskap	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice				
Funksjon: 110 Kontroll og revisjon				
10100 FAST LØNN	1 301 492	1 370 000	1 370 000	911 077
10500 ANNEN LØNN OG TR. PL. GODTGJ.	8 288	6 300	6 300	7 783
10501 HONORARER	80 000	78 800	78 800	37 800
10800 GODTGJØRELSE FOR FOLKEVALGTE	22 200	-	-	12 600
10902 ULYKKES- OG GR. LIV FORSIKRING	2 527	-	-	-
10904 PENSJONSINNSKUDD - KLP	124 708	168 484	168 484	129 780
10990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	78 919	76 838	76 838	56 361
11000 KONTORMATERIELL	17 227	20 000	20 000	18 838
BEVERTN. V/MØTER, KURS O.L.- ikke				
11151 momskomp.berettiget	6 684	7 000	7 000	4 597
Post, banktjenester, telefon,				
11300 internett/bredbånd	-	10 000	10 000	9 840
11301 GEBYRER BANK	7 937	-	-	-
11302 TELEFON/FAX	12 862	15 000	15 000	6 114
11304 PORTO	552	-	-	-
11400 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	15 000	15 000	15 000	-
11500 OPPLÆRING/KURS	5 400	60 000	60 000	-
11604 OPPG.PL - REISE/KOST	59 585	70 000	70 000	55 411
11650 ANDRE OPPG.PL.GODTGJØRELSER	895	-	-	185
11705 IKKE OPPG.PL. - UTGIFTER/UTLEGG - REISE	6 723	-	-	872
11900 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	74 031	74 061	74 061	53 328
11950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER O.L.	40 862	60 000	60 000	43 628
12000 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV DRIFTSMIDLE	37 987	-	-	11 802
Konsulenttjenester/tjenester som erstatter				
12700 tjenesteproduksjon	48 250	60 000	60 000	52 570
14290 MERVERDIAVGIFT SOM GIR RETT TIL MOMSKOM	35 483	40 000	40 000	21 973
15001 ANDRE RENTEUTGIFTER	129	-	-	-
15400 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	92 549	-	-	-
15500 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	140 000	140 000	140 000	-
Sum utgifter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
17290 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-35 483	-40 000	-40 000	-21 973
17500 REFUSJON FRA KOMMUNER	-2 184 807	-2 231 483	-2 231 483	-1 365 547
Vertskommunens andel	-	-	-	-47 039
Sum inntekter	-2 220 290	-2 271 483	-2 271 483	-1 434 559
Sum funksjon: 110 Kontroll og revisjon	-	-	-	
Sum ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice	-	-	-	

Inndyr, 7. mars, 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Virksomhetens regnskap er ført i samsvar med kommuneloven og tilhørende forskrifter og god kommunal regnskapskikk. De kommunale regnskapsprinsipper innebærer blant annet at inntekter og utgifter er ført etter bruttoprinsippet og utgifter/inntekter er ført etter anordningsprinsippet som betyr at alle kjent inntekter og utgifter medtas i drifts- eller investeringsregnskapet.

Salten kontrollutvalgsservice sitt regnskap for 2022 er fra og med 2022 ført som en egen separat enhet. Tidligere år har regnskapet vært en del av Gildeskål kommunes regnskap, og derfor har også regnskapsoppstillingene hatt noen mangler. Det er ikke tatt stilling til revisors anmerkning vedrørende spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fra tidligere vertskommune Gildeskål til oppgavefellesskapet. Dette må avklares i 2023.

Gildeskål kommunes andel av «refusjon fra eierkommuner» har tidligere år framkommet som et underskuddet til ansvar 1055 i kommuneregnskapet. I hovedoversikten framkommer det som en inntekt sammen med refusjon fra øvrige eierkommuner. Fra 2022 faktureres Gildeskål kommune på samme måte som øvrige kommuner og det fremkommer derfor korrekt på hovedoversiktene.

Note 2 Arbeidskapital

Arbeidskapital en måleenhet som sier noe om selskapets disponible likviditet etter at alle bokførte kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt.

Omløpsmidler	Kr 569 998
Kortsiktig gjeld	Kr 337.449
Endring arbeidskapital	Kr 232 549

Note 3 Egenkapital

Virksomhetens egenkapital pr 31.12.2022 består av et budnet driftsfond på kr 140 000 og et disposisjonsfond på kr 92 549. Disposisjonsfondet består i sin helhet av regnskapsmessig mindreforbruk i 2022.

Note 4 Lønn til ledende personer og styre

	Regnskap 2022
Daglig leder, lønn inkl. pensjon	Kr 1 129 140
Honorar til styret	Kr 80 000

Note 5 Revisjonshonorar

	Regnskap 2022
Fauske revisjon AS	Kr 26 250 inkl. mva

Note 6 Inntekter

Inntektene har i 2022 bestått av momskompensasjon for merverdiavgift kr 35 483 og inntekter fra deltakerkommunene kr 2 184 807.

Salten Kontrollutvalgsservice

Kommunalt oppgavefelleskap

2022

Årsberetning 2022

Innledning

Salten kontrollutvalgsservice er et kommunalt oppgavefelleskap opprettet i medhold av kommunelovens kapittel 19. Formålet er å levere sekretariats tjenester til kontrollutvalgene i kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy Saltdal, Steigen og Sørfold. Virksomheten startet opp 1. august 2005 som er vertskommunesamarbeid, men ble omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap i 2021.

Virksomheten rapporterer i samsvar med krav til gjeldende krav til årsberetning, jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Representantskap

Representantskapet består av 1 representant fra hver kommune, valgt av kommunestyret i den respektive kommune blant kontrollutvalgets medlemmer. Representantskapet har ikke opprettet eget styre, slik kommuneloven § 19-3 gir en mulighet for. Representantskapet har hatt følgende sammensetning i 2022:

Kommune	Representant	Funksjon
Beiarn	Terje Johan Solhaug	Medlem
Bodø	Espen Rokkan	Leder
Fauske	Jørn Stene	Medlem
Gildeskål	Gunnar Skjellvik	Medlem
Hamarøy	Fred.Eddy Dahlberg	Medlem
Meløy	Hans Ove H. Hagen	Medlem
Rødøy	Sindre Stordal	Medlem
Saltdal	Wenche Skarheim	Medlem
Steigen	Thomas Danielsen	Medlem
Sørfold	Jannike Moen	Nestleder (til 23.3.2023)
Sørfold	Idar Mohaug	Medlem (fra 23.3.2023)

Verv i virksomheten godtgjøres som følger fra og med 1.1.2022: Leder kr 25 000, Nestleder kr 15 000, Øvrige medlemmer kr 5 000 per år. Møtegodtgjørelse kr 2 000 per møte. I valgperioden 2019-2023 har representantskapet foretatt gjennomgang av godtgjørelser i sitt møte i 2022.

Representantskapets aktivitet

Det er gjennomført ett møte i 2022, med behandling av årsregnskap og årsmelding for 2021, budsjett for 2023 og økonomiplan for 2023-2026.

Ansatte

Lars Hansen har besatt en 100 % stilling som sekretariatsleder i 2022. Lønn for sekretariatsleder utgjør kr 900 000 per år.

Ronny Seljeseth har besatt en 100 % stilling som seniorrådgiver fra og med 20. juni 2022.

Kontorlokaler / arbeidsmiljø

Kontorsted for sekretariatet er i leide lokaler i kontorbygg på Inndyr.

Arbeidsmiljøet i virksomheten er godt, og det er et godt samarbeid mellom sekretariat og kontrollutvalg. Det foreligger ingen kjente trusler mot arbeidsmiljøet.

Sykefraværet i virksomheten var 1,3 % i 2022, hvilket er en liten økning fra 2021.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljøet.

Aktivitet

I 2022 ble det gjennomført 52 møter i kontrollutvalg i deltagerkommunene. For 2021 var tilsvarende tall 43. Fordelingen mellom kommunene var som følger i 2022:

Kommune	Antall møter
Beiarn	4
Bodø	7
Fauske	6
Gildeskål	4
Hamarøy	5
Meløy	5
Rødøy	4
Saltdal	6
Steigen	7
Sørfold	4

Tiltak for utvikling og økt kompetanse

I valgår, og de to påfølgende årene gjennomføres folkevalgtopplæring og fagsamlinger for kontrollutvalgenes medlemmer. Grunnet pandemien ble det ikke gjennomført fagsamling i 2022. Sist gjennomførte tiltak var folkevalgtopplæring november 2019.

Sekretariatet er medlem av Norges kommunerevisorforbund og i Forum for kontroll og tilsyn. De bidrar med råd og veiledning, i tillegg til arenaer for utvikling av nettverk og kompetanse.

Regnskap

Samlede utgifter utgjør kr 1 987 612 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 452 159, 2019: kr 1 510 288). Opprinnelig budsjett var kr 2 131 483.

Samlede inntekter utgjør kr 2 220 290 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 347 998, 2019: kr 1 319 802) og består av inntekter fra de deltagende kommunene.

Bundet driftsfond utgjør kr 140 000. Med avsetning etter regnskapsåret 2022 er disposisjonsfondet kr 92 549.

Oversikt over fordeling av utgifter er sendt deltagerkommunene. Utgiftsfordelingen kommunene imellom er gjennomført i henhold til vedtektenes bestemmelser om dette.

Revisors beretning datert 5.6.2023 har en konklusjon om årsregnskapet med forbehold, idet det ikke er tatt stilling til om pensjonsforpliktelsen til de ansatte i Salten kontrollutvalgsservice KO skal overføres fra Gildeskål kommune (tidligere vertskommune) til selskapet. Revisor nevner det samme forholdet i nummerert brev datert 16.5.2023

Likestilling

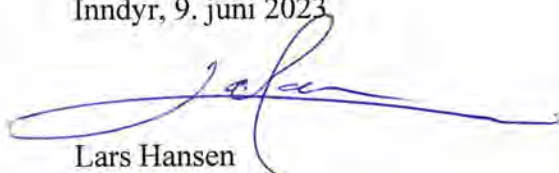
Representantskapet har i 2022 bestått av 2 kvinner og 8 menn (20 % hhv 80 %)

Representantskapets leder er mann, nestleder er kvinne (50 % hhv 50 %)

Virksomhetens to ansatte er menn (100 %)

Det er ikke iverksatt eller planlagt iverksatt tiltak for å fremme likestilling etter formålet i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Inndyr, 9. juni 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder
Saltens kontrollutvalgsservice

Protokoll fra møte 5. mai 2023.

Møtestart kl. 13.15.

Møteslutt kl. 14.45.

Møtested: Salten Brann IKS, Albertmyra.

I fravær av leder og nestleder i representantskapet ble Marlen Rendall Berg valgt som møteleder.

Sak nr: 23-01

Fortegnelse over representantskapets medlemmer:

	Representanter
BEIARN KOMMUNE	Håkon Sæther
BODØ KOMMUNE	Ola Smeplass Ole Henrik Hjartøy
FAUSKE KOMMUNE	Marlen Rendall Berg Trine Nordvik Løkås
GILDESKÅL KOMMUNE	Bjørn Magne Pedersen Ida K. Heen
HAMARØY KOMMUNE	Jan-Folke Sandnes
MELØY KOMMUNE	Ken Henry Solhaug Jim Helge Andersen
SALTDAL KOMMUNE	Sverre Breivik Jim Hansen
STEIGEN KOMMUNE	Åse Refsnes
SØRFOLD KOMMUNE	Gisle Erik Hansen Kolbjørn Mathisen

I tillegg møtte følgende:

Iris Salten IKS:

- Trud Berg styreleder
- Bjørn Ove Moum adm.dir

Gjenbruksuka:

- Carina Rist

Sak nr: 23-02
Beslutningssak

Godkjenning av innkalling til generalforsamling.

Vedtak:

Innkalling til representantskapets møte godkjennes.
Innkommen sak tas inn i egen sak 23-10.

Sak nr: 23-03
Beslutningssak

Valg av deltagere til å underskrive protokoll fra møte.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen fra møte:

Ida Heen
Gisle Hansen

Sak nr: 23-04
Beslutningssak

Årsregnskap for 2022 og styrets årsberetning for 2022.

Utsendt årsregnskap for 2022 ble behandlet

- Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter og kontantstrømanalyse.
- Årsoppgjørdisposisjon (disponering av overskudd).
- Styrets årsberetning
- Revisors beretning.

Vedtak:

Styrets årsberetning for 2022 tas til orientering.

Resultatregnskap for 2022 med balanse og noter per 31.12.2022 godkjennes.

Selskapets resultat i 2022 viser et årsresultat etter skatt på kr. 4 962 239 (overskudd) etter mottatt utbytte og overskudd av selvkostområdet.

Styret foreslår at morselskapets resultat kr. 4 962 239, disponeres slik:

Til egenkapital	kr. 1 031 674
Til Irisfondet	kr. 3 930 565

Revisor beretning for 2022 tas til orientering.

Sak nr: 23-05
Beslutningssak.

Fastsettelse av godtgjørelser for 2023-24.

Anbefaling.

Valgkomiteén anbefaler representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Fastsettelse av godtgjørelser til styre

Styrets godtgjøring 2022

Fast årlig godtgjørelse

<i>Styrets leder</i>	<i>kr. 64 000</i>
<i>Styrets nestleder</i>	<i>kr. 37 000</i>
<i>Styremedlem</i>	<i>kr. 28 000</i>
<i>Styrets varamedlemmer</i>	<i>kr. 7 500</i>

<i>Møtegodtgjøring pr. møte</i>	<i>kr. 1 500</i>
<i>Erstatning tapt arbeidsfortjeneste</i>	
<i>Selvstendig næringsdrivende ulegitimert</i>	<i>kr. 2 500</i>
<i>Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil</i>	<i>kr. 2 300</i>

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelsen foreslås endret i 2024.

Vedtak:

Godtgjørelse fra 1.mai. 2023:

Fast årlig godtgjørelse

<i>Styrets leder</i>	<i>kr. 64 000</i>
<i>Styrets nestleder</i>	<i>kr. 37 000</i>
<i>Styremedlem</i>	<i>kr. 28 000</i>
<i>Styrets varamedlemmer</i>	<i>kr. 7 500</i>

<i>Møtegodtgjøring pr. møte</i>	<i>kr. 1 500</i>
<i>Erstatning tapt arbeidsfortjeneste</i>	
<i>Selvstendig næringsdrivende ulegitimert</i>	<i>kr. 2 500</i>
<i>Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil</i>	<i>kr. 2 300</i>

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelsen endres i møte for 2024.

Sak nr: 23-06
Beslutningssak

Fastsettelse av revisors godtgjørelse for 2022.

Vedtak:

Representantskapet fastsetter revisors honorar for 2022 til kr 196 000 (ekskl. mva.).

Sak nr: 23-07
Beslutningssak

Valg av styremedlemmer og varamedlemmer.

Valgkomitéen består av Ida Pinnerød, Bjørn Magne Pedersen og Marlen Rendall Berg (valgt i 2021 for 2 år).

Styret har inneværende år hatt følgende sammensetning:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon	
Trud Berg	2022	Bodø	Styreleder	
Hilde Furuseth Johansen	2015	Gildeskål	Nestleder	På valg
Frode Schjenken Jensen	2022	Bodø	Styremedlem	
Trond Heimtun	2022	Fauske	Styremedlem	
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem	På valg
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem	
Karen Marie Braseth (ansatterrepresentant)	2021		Styremedlem	På valg
Ole Petter Nybakk	2015	Beiarn	1.vara	På valg
Greta Johanne Solfall	2015	Meløy	2. vara	På valg
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	3. vara	

Valgkomiteens innstilling til styret i Iris Salten IKS:

Trud Berg	2022	Styreleder	2022-2024
Trond Heimtun	2022	Nestleder styre	2022-2024
Lars Arve Jakobsen	2017	Styremedlem	2023-2025
Frode Schjenken Jensen	2022	Styremedlem	2022-2024
Trine Nordvik Løkås	NY 2023	Styremedlem	2023-2025
Marit Falch Holmvaag	2020	Styremedlem	2022-2024

Ole Petter Nybakk	2015	1. Vara til styre	2023-2025
Tora Wårheim Johansen	2022	2. Vara til styre	2022-2024
	2023	3. Vara til styre	NY

3. vara: Jim Helge Andersen

Vedtak:

Til styre i Iris Salten IKS velges:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon
Trud Berg	2022	Bodø	Styreleder
Trond Heimtun	2022	Fauske	Nestleder
Frode Schjenken Jensen	2022	Bodø	Styremedlem
Trine Nordvik Løkås	2023	Fauske	Styremedlem
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem
Karen Marie Braseth (ansattrepresentant)	2021		Styremedlem
Ole Petter Nybakk	2015	Beiarn	1.vara
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	2. vara
Jim Helge Andersen	2023	Meløy	3. vara

Sak nr: 23-08
Beslutningssak

Valg av styrets nestleder

Vedtak:

Styrets nestleder i Iris Salten IKS velges Trond Heimtun.

Sak nr: 23-09
Beslutningssak

Valg av representanter til interkommunalt klageorgan.

I henhold til Renovasjonsforskriften §15, kan klager på vedtak fattet av kommunene eller Iris Salten IKS som er delegert myndighet i henhold til forskriften, påklages til interkommunalt klageorgan.

Interkommunalt klageorgan består av:

Gisle Hansen (leder)
Fredric Persson
Mette Bjørnevik

Valgkomiteens innstilling er at følgende velges for 2 år:

Gisle Hansen (leder)
Kristin Schjenken Navjord medlem
Walter Pedersen medlem

Godtgjøring - Interkommunalt klageorgan for Iris Salten IKS 2023:

Timehonorar ~~pr.time~~ /minimumsats kr. 825/ kr. 2 000

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Valgkomiteens innstilling godtgjøring - Interkommunalt klageorgan for Iris Salten IKS 2023:

Timehonorar ~~pr.time~~ /minimumsats kr. 900/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Vedtak:

Til interkommunalt klageorgan velges:

Gisle Hansen (leder)

Kristin Schjenken Navjord medlem

Walter Pedersen medlem

Kandidatene velges for 2 år (følger valgåret).

Vedtak:

Godtgjørelse for interkommunalt klageorgan:

Timehonorar pr time / minimumsats kr. 900/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Sak nr: 23-10

Beslutningssak

Eventuelt.

Det foreslås fra Salten Regionråd at prosjektet Drømmer i Salten, Salten Kultursamarbeid, innvilges kr 680 000 fra Irisfondet fra ubenyttede midler i 2022.

Vedtak:

Drømmer i Salten, Salten Kultursamarbeid innvilges kr 680 000 fra Irisfondet av ubenyttede midler i 2022.

Bodø 5.5.23

Referent:

Bjørn Ove Moum

Adm.dir.

Ida Heen

Gisle Hansen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page
Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

Ida Karine Heen

364e486f-ff84-4342-b8c5-16d71967b4e4 - 2023-05-10 23:02:11 UTC +03:00
BankID - 8ede5401-e7c6-4088-83ef-d584c1f815f1 - NO

Gisle Erik Hansen

70c6b98a-6a87-4c66-b36f-6be51105d04b - 2023-05-19 12:21:40 UTC +03:00
BankID - 242c90db-3615-4131-bc81-3012721280f3 - NO

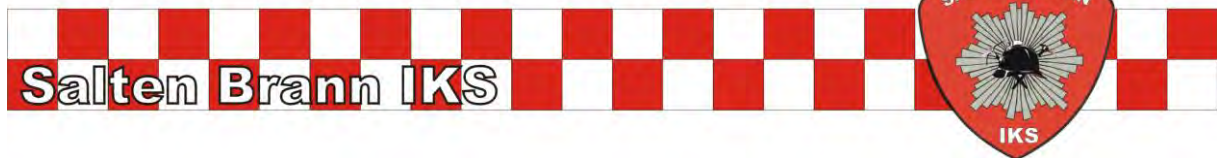
authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Bodø 23. juni 2023

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

*Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS*

PROTOKOLL FRA REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS – FREDAG 23. JUNI 2023

SAKSLISTE

Sak 10/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 11/23	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 12/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 13/23	Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026
Sak 14/23	Endring av selskapsavtalen for NKS110 IKS
Sak 15/22	Eventuelt

Møtet ble gjennomført via Teams.

Sak 10/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Kommune	Navn	Vararepresentanter
Beiarn kommune	Andre Kristoffersen	Rune Jørgensen
		Marit Moldjord
	Torbjørn Grimstad	Håkon Sæther
		Frank Vilhelmsen
Bodø kommune	Ida Marie Pinnerød	Linda T Moen
		Ola Smeplass
	Ole Henrik Hjartøy	Paro Nina Lyngmo
		Janne Ellingsen
Fauske kommune	Marlen Rendall Berg	Lars Petter Rekkedal
		Ronny Borge
	Trine Nordvik Løkås	Kassandra E B Petsa
		Nils Christian Steinbakk
Gildeskål kommune	Bjørn Magne Pedersen	Kathrine Moan Larsen
		Geir Olsen
	Ida K. Heen	Ola Kaldager
		Anne Wiik
Hamarøy kommune	Britt Kristoffersen	Elin Eidsvik
	Jan-Folke Sandnes	Heidi Kalvåg
Meløy kommune	Sigurd Stormo	Ken-Henry Solhaug
	Jim Helge Andersen	Marthe Barvik
Saltdal kommune	Sverre Breivik	Rune Berg
	Jim Hansen	Gøran Andreassen
Steigen kommune	Aase Refsnes	Øystein Laxaa
	Rita Lorentsen	Rita Lorentsen
Sørfold kommune	Gisle Erik Hansen	Sten Robert Hansen
	Kolbjørn Mathisen	Daniel Koskinen
		Unn Karin Pedersen
		Rune Edvardsen
Værøy kommune	Bente Grovassbakk	
	Susan Berg	Asbjørn Myklebust
	Rita Adolfsen	Jill Arntsen

Representantskapets behandling:

Representanter til stede i møtet er markert med uthevet skrift.

Sak 11/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Representantskapets behandling:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Sak 12/23 Valg av to til å underskrive protokollen - digitalt

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Marlen Rendall Berg*
2. *Jan-Folke Sandnes*

Representantskapets behandling:

Følgende ble valgt til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Marlen Rendall Berg*
2. *Jan-Folke Sandnes*

Sak 13/23 Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026

Styrets innstilling til vedtak for representantskapet:

1. *Driftsbudsjett og økonomiplan 2023 – 2026 inklusiv kjent lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige nye forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. **96 327 285**.*
2. *Salten brann skal iverksette effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer, og legger til grunn at nye tjenester finansieres ekstraordinært, ut over nivå for kommunal deflator.*
3. *Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden reduseres fra kr. 70 000 000 til kr. 30 000 000.*
4. *Investeringsplan for 2023 på kr 11 700 000 vedtas. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12 000 000,- med mulighet til å forsere investering for 2024 med ytterligere kr. 10 000 000 ved behov i 2023.*
5. *Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2023 – 2026 jfr. vedtatt selskapsavtale.*
6. *Tilknytningsavgift iht. ny §7 fastsettes til kr. 1 300 000 for årsbudsjett 2023.*
7. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 35 388 150,- for år 2023. Det beregnes prisvekst på prismodell med 5 % fra 1. april 2023.*
8. *Kommunal finansiering for feiing på kr. 8 804 900 danner grunnlaget for den kommunale feieavgiften som vedtas av den enkelte kommune iht. fordelingsnøkkel i denne saken. Sats er:*

- a. For bolig; kr. 255 pr. år.
 - b. For fritidsbolig; kr. 158 pr. år
9. Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht. til økonomiplanen.
- a. Kr. 690 991 (2023), kr. 8 400 084 (2024), kr. 13 519 094 (2025) og kr. 16 009 098 (2026)
 - b. Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følge av statlige vedtak og pålegg.
 - c. Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2025.
10. Bruk av fond godkjennes til drift
- a. Bruk av disposisjonsfondet til drift kr. 1 324 834.
 - b. Bundet fond feiertjenesten til drift kr. 3 219 964.
 - c. Bundet fond profilering kr. 20.000 for 2023.
11. Fremføring av tidligere års merforbruk på til sammen kr. 8 500 000 godkjennes etter følgende plan:
- a. Inndekning 2024; kr. 3 500 000.
 - b. Inndekning 2025; kr. 2 500 000.
 - c. Inndekning 2026; kr. 2 500 000.
12. Bruk av premiefondet i Bodø pensjonskasse godkjennes, for dekking av alle pensjonskostnader, oppad begrenset til kr. 22 000 000 for 2023.

Representantskapets behandling:

Behandlingen av sak 13/23 utsettes.

Sak 14/23 Endring av selskapsavtalen for NKS110 IKS

Styrets innstilling til vedtak for representantskapet:

1. Styret anbefaler representantskapet å vedta de endringer som tilligger eierne å vedta belyst i denne saken, herunder:
 - a. Kapittel 3 – Endring av ordlyd i formålet.
 - b. Kapittel 6 – Endringer i andre forpliktelser herunder økt låneramme.
 - c. Kapittel 17 - Drift av selskapet, presisering som følge av endringer i formål.

Representantskapets behandling:

1. Styret anbefaler representantskapet å vedta de endringer som tilligger eierne å vedta belyst i denne saken, herunder:
 - a. Kapittel 3 – Endring av ordlyd i formålet.
 - b. Kapittel 6 – Endringer i andre forpliktelser herunder økt låneramme.
 - c. Kapittel 17 - Drift av selskapet, presisering som følge av endringer i formål.

Sak 15/22 Eventuelt

Forslag til vedtak:

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Electronically signed / Elektronisk underskrevet / Elektronisk underskrevet / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/ebedd80a-a2a3-4277-b357-7222b24c47c0>

 visma sign

www.vismasign.com

Representantskapets behandling:

-----O-----

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 5 pages before this page
Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Saksbehandler: kontrollutvalgsservice	
Dato	12.6.2023
Jnr.	23 / 679
Arkiv nr.	412 10.5
Hjemmel u off:	
14.06.2023.pdf.pdf	
14.06.2023.pdf	

Lars Hansen

Fra: Berit Skaug <Berit.Skaug@bodo.kommune.no>
Sendt: onsdag 7. juni 2023 07:16
Til: Lars Hansen
Emne: Velkommen til generalforsamling i Kraft Nord AS
Vedlegg: Velkommen til generalforsamling i Kraft Nord AS

Med vennlig hilsen

Berit Skaug
Leder
Politisk Sekretariat

+4775555015/ 99253625
berit.skaug@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

KraftSenter for bærekraftig
samfunnsutvikling i nord**INNKALLING TIL GENERALFORSAMLING I KRAFT NORD AS 14.06. 2023**

Sted:	Kraft, Tolder Holmersvei 4
	<i>Eierne kan la seg representere ved fullmektig ved skriftlig fullmakt.</i>
Dato:	14.juni 2023
Kl:	14:30-15:30

Til behandling foreligger:

- Sak 1/23 Godkjenning av innkalling og sakliste
- Sak 2/23 Godkjenning av årsregnskap for 2022
- Sak 3/23 Godkjenning av årsberetning for 2022
- Sak 4/23 Valg av styremedlemmer
- Sak 5/23 Oppnevning av valgkomite for styre som velges på generalforsamling i 2024.

Marianne Bahr Simonsen
Daglig leder Kraft
(Elektronisk signatur)

Fra: [Berit Skaug](#)
Til: [Lars Hansen](#)
Emne: VS: Generalforsamling BOPRO AS
Dato: mandag 12. juni 2023 08:47:55
Vedlegg: [image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[Innkalling til Generalforsamling i Bopro 22.06.23.pdf](#)

Bodø kommune

Med vennlig hilsen

Berit Skaug

Leder

Politisk Sekretariat

+4775555015/ 99253625

berit.skaug@bodo.kommune.no

www.bodo.kommune.no

Bodø kommune

Fra: Frode Pedersen <frode.pedersen@boproas.no>

Sendt: 6. juni 2023 11:39

Til: Berit Skaug <Berit.Skaug@bodo.kommune.no>

Emne: SV: Generalforsamling BOPRO AS

Hei Berit. Vedlagt finner til innkalling med vedlegg til årets generalforsamling i Bopro.

Vennlig hilsen

Frode Pedersen

Adm.Direktør

Mobil: 928 49 707

Mail: Frode.pedersen@boproas.no

<http://www.boproas.no/>

Org. Nr. 960 255 518

Fra: Berit Skaug <Berit.Skaug@bodo.kommune.no>

Sendt: søndag 4. juni 2023 15:29

Til: Frode Pedersen <frode.pedersen@boproas.no>

Emne: Generalforsamling BOPRO AS

Hei,

Når regner du med å ha dokumentene til GF klar? Veldig fint om jeg kan få de senest fredag 9.6 sånn at jeg får skrevet saken til formannskapet.

Bodø kommune

Med vennlig hilsen

Berit Skaug

Leder

Politisk Sekretariat

+4775555015/ 99253625

berit.skaug@bodo.kommune.no

www.bodo.kommune.no

Bodø kommune

Medlemmer av
Bodø Formannskap

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

I forbindelse med formannskapets møte den

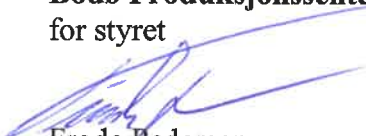
22. juni 2023

avholdes generalforsamling for Bodø Produksjonssenter AS.

Til behandling foreligger:

0. Konstituering
 - Valg av møteleder og sekretær
 - Valg av 2 personer til å underskrive protokollen
 - Godkjenning av innkalling og sakliste
1. Godkjenning av styrets årsberetning for 2022
2. Godkjenning av årsregnskap for 2022
3. Anvendelse av overskudd
4. Fastsettelse av godtgjørelse til revisor
5. Fastsettelse av godtgjørelse til styrets medlemmer
6. Orientering om budsjettet og situasjonen framover

Bodø Produksjonssenter AS
for styret

Frode Pedersen
adm. direktør

Generalforsamling den 22.06.2023

Sak 1: Godkjenning av styrets årsberetning for 2022

Det vises til vedlagte orientering fra styret.

Forslag til vedtak:

Den framlagte orienteringen for 2022 godkjennes.

Sak 2: Godkjenning av årsregnskap for 2022

Det vises til vedlagte resultatregnskap og balanse m/noter pr. 31.12.22.

Forslag til vedtak:

Det framlagte årsregnskap for 2022 godkjennes.

Sak 3: Anvendelse av overskudd

Det vises til vedlagte resultatregnskap og balanse pr. 31.12.22.

Regnskapet viser et årsoverskudd på kr. 1 834 928,- som styret foreslår overført til annen egenkapital.

Forslag til vedtak:

Årsoverskuddet på kr.1 834 928,- overføres til annen egenkapital.

Sak 4: Fastsettelse av godtgjørelse til revisor

Størrelsen på revisors godtgjøring blir normalt fastsatt i samsvar med medgått tidsbruk til revisjon og etter avlagt regning fra KPMG.

I forbindelse med revisjon av 2022-regnskapet har selskapet mottatt regning fra KPMG på kr. 174 300,- (ekskl. mva.)

Forslag til vedtak:

Generalforsamlingen fastsetter revisors godtgjøring for 2022 i samsvar med forelagt regning fra KPMG på kr. 174 300,-.

Sak 5: Fastsettelse av godtgjørelse til styrets medlemmer

Satsene for styregodtgjørelse har siden 02.06.2022 vært som følger:

Medlemmer	Årlig godtgjørelse	kr. 17.544,-
Leder	Årlig tilleggsgodtgjørelse	kr. 17.544,-
Nestleder	Årlig tilleggsgodtgjørelse	kr. 8.772,-
Møtegodtgjørelse varamedlemmer:		kr. 903,- pr. møte.

Siden det er generalforsamlingen som skal fastsette godtgjørelse til styrets medlemmer, vil styret be valgkomitéen om å legge fram forslag til nye satser på generalforsamlingen den 22.06.23

Sak 6: Orientering om budsjettet og situasjonen framover

Budsjett for 2023 følger vedlagt.

Ledelsen vil på møtet gi en orientering om bedriftens økonomiske situasjon og de planer styret har for Bopro framover.

Forslag til vedtak:

Ledelsens orientering om bedriftens økonomiske situasjon og framtidsplaner tas til orientering.

VEDLEGG

VEDTEKTER

Vedtatt av generalforsamlingen den 24. juni 2015.

- § 1. Selskapets navn er Bodø Produksjonssenter AS.
- § 2. Selskapets formål er gjennom produksjon, tjenesteyting og annen virksomhet å skape grunnlag for sysselsetting og kvalifisering av yrkeshemmede i henhold til NAVs retningslinjer og krav til selskapet som tiltaksarrangør. Innenfor rollen som viktig samfunnsaktør skal selskapet i tillegg til å skape muligheter for vekst og utvikling for enkeltindividene, også ha fokus på forretningsmessig utvikling og reell verdiskaping.
- Selskapets overskudd skal forbli i bedriften og disponeres til formål som styrker den framtidige virksomhet.
- § 3. Selskapet skal ha sitt forretningskontor i Bodø.
- § 4. Aksjekapitalen skal være kr 2.300.000,- fordelt på 46 – førtiseks - aksjer á kr.50.000,- fullt innbetalt og lydende på navn.
- § 5. Generalforsamlingen er selskapets høyeste myndighet. Generalforsamlingen skal avholdes hvert år innen 30. juni. Generalforsamlingen skal behandle følgende saker:
- styrets årsberetning og regnskap for siste kalenderår med revisors beretning
 - fastsettelse av godtgjørelse til styrets medlemmer med leder og nestleder, samt revisor
 - anvendelse av overskudd, eventuelt dekning av underskudd
 - en orientering om budsjettet for neste år
 - valg av styrets medlemmer med styreleder og nestleder
 - andre saker som i henhold til lov hører inn under generalforsamlingen
- Eierens oppnevnte valgkomité for heleide selskaper er valgkomité i forbindelse med valg.
- § 6. Selskapet skal ledes av et styre på 7 medlemmer med 7 varamedlemmer (i numerisk rekkefølge). Herav skal ett medlem oppnevnes av NFU (varamedlem fra Mental Helse). Bydelen Skjerstad skal gjennom kommunedelsutvalget oppnevne ett medlem med varamedlem til styret. De ansattes organisasjoner skal oppnevne to medlemmer til styret med varamedlemmer valgt av og blant de ansatte. Samtlige medlemmer av styret velges for en funksjonstid på 2 år. Det gjelder også styreleder og nestleder. Styret er beslutningsdyktig når minst 4 av medlemmene er til stede.
- § 7. Styret foretar ansettelser, fastsetter lønns- og arbeidsvilkår samt utarbeider instruks for stillingene. Styret kan meddele prokura.
- § 8. For øvrig vises til den til enhver tid gjeldende aksjelovgivning.

Årsregnskap 2022

Bodø Produksjonscenter AS

Resultatregnskap
Balanse
Noter til regnskapet

Org.nr.: 960 255 518

Resultatregnskap

Bodø Produksjonssenter AS

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2022	2021
Salgsinntekt		18 385 990	16 487 741
Tilskudd		20 434 140	19 786 725
Annen driftsinntekt		63 685	11 513 504
Sum driftsinntekter		<u>38 883 815</u>	<u>47 787 970</u>
Varekostnad	1	9 137 636	7 237 848
End. beh. varer u.tilv. og ferdigvarer	1	-397 354	543 489
Lønnskostnader inkl. pensjon mm.	2	19 962 214	18 746 598
Avskrivning på driftsmidler	3	1 502 868	1 468 814
Annen driftskostnad	2	6 583 138	6 526 301
Sum driftskostnader		<u>36 788 502</u>	<u>34 523 050</u>
Driftsresultat		<u>2 095 313</u>	<u>13 264 920</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		111 200	29 231
Annen finansinntekt		23 155	32 848
Annen rentekostnad		394 629	507 295
Annen finanskostnad		110	354
Resultat av finansposter		<u>-260 385</u>	<u>-445 570</u>
Resultat		<u>1 834 928</u>	<u>12 819 350</u>
Årsresultat		<u>1 834 928</u>	<u>12 819 350</u>
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		1 834 928	12 819 350
Sum overføringer	4	<u>1 834 928</u>	<u>12 819 350</u>

Balanse

Bodø Produksjonssenter AS

Eiendeler	Note	2022	2021
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3, 5	25 746 581	26 461 081
Maskiner og anlegg		312 900	0
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	2 892 364	3 499 664
Div. kunst	3	117 816	117 816
Sum varige driftsmidler	3	<u>29 069 661</u>	<u>30 078 560</u>
Finansielle driftsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		8 000	8 000
Andre langsiktige fordringer		50 651	58 651
Sum finansielle anleggsmidler		<u>58 651</u>	<u>66 651</u>
Sum anleggsmidler		<u>29 128 312</u>	<u>30 145 212</u>
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning	1	2 147 133	1 749 779
Fordringer			
Kundefordringer		1 375 279	820 705
Andre kortsiktige fordringer		1 181 961	1 301 779
Sum fordringer		<u>2 557 239</u>	<u>2 122 483</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	7 700 954	6 839 936
Sum omløpsmidler		<u>12 405 326</u>	<u>10 712 198</u>
Sum eiendeler		<u>41 533 638</u>	<u>40 857 410</u>

Balanse

Bodø Produksjonssenter AS

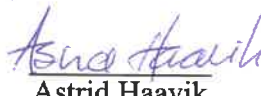
Egenkapital og gjeld	Note	2022	2021
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	7	2 300 000	2 300 000
Overkurs		446 000	446 000
Sum innskutt egenkapital		<u>2 746 000</u>	<u>2 746 000</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		23 996 648	22 161 720
Sum opptjent egenkapital		<u>23 996 648</u>	<u>22 161 720</u>
Sum egenkapital	4	<u>26 742 648</u>	<u>24 907 719</u>
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	5	10 383 072	11 538 572
Sum annen langsiktig gjeld		<u>10 383 072</u>	<u>11 538 572</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 254 927	1 263 558
Offentlig gjeld		1 117 751	1 131 260
Annen kortsiktig gjeld		2 035 240	2 016 301
Sum kortsiktig gjeld		<u>4 407 918</u>	<u>4 411 119</u>
Sum gjeld		<u>14 790 990</u>	<u>15 949 691</u>
Sum gjeld og egenkapital		<u>41 533 638</u>	<u>40 857 410</u>

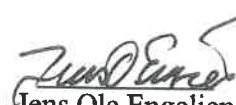
Bodø,
Styret i Bodø Produksjonssenter AS

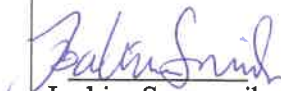
20.04.23

Anne Mari Haugen
styreleder

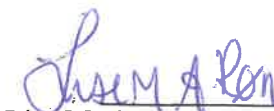

Janne Mari Ellingsen
nestleder

Astrid Haavik
styremedlem

Jens Ole Engelién
styremedlem

Joakim Sennesvik
styremedlem

Chriss-Roger Olsen
styremedlem

Lise Mari Arntzen Rønnåbakk
styremedlem

Frøde Halvor Pedersen
daglig leder

Noter 2022

Bodø Produksjonssenter AS

Regnskapsprinsipper

I årsregnskapet er alle poster verdsatt og periodisert i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, samt fordringer med forfall mer enn ett år etter balansedagen er medtatt som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som forfaller senere enn et år etter regnskapsperiodens utløp er oppført som langsiktig gjeld.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kost etter fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger som er beregnet på grunnlag av kostpris og antatt økonomisk levetid.

Varebeholdning

Varebeholdningen er vurdert til den laveste av kostpris og virkelig verdi. Virkelig verdi er netto salgsverdi på fremtidig salgstidspunkt. Kostpris for tilvirkede varer er full tilvirkningskost som også inkluderer en andel av indirekte og faste kostnader.

Fordringer

Fordringer er oppført i balansen med fordringens pålydende etter fradrag for konstaterte og forventede tap.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Selskapet har inngått avtale om kollektiv pensjonsordning for sine ansatte med Bodø Kommunale Pensjonskasse. I regnskapet er årets innbetalte premie til BKP bokført som årets kostnad. Selskapet deltar i LO/NHO-ordningen som innbefatter avtalefestet pensjon (AFP). Årets innbetalte premie er bokført som årets kostnad i regnskapet.

Leieavtaler

Leieavtaler vurderes som operasjonell- eller finansiell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte leieavtale.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd inntektsføres i perioden de tilhører.

Noter 2022

Bodø Produksjonscenter AS

Note 1 Varelager

Selskapet er en produksjonsbedrift. Varelageret den 31.12.2022 besto av:

	2022	2021	Endring varelager
Råvarer	435 685	403 969	31 716
Varer under tilvirkning	39 825	53 860	-14 035
Ferdigvarer, innkjøpte handelsvarer	1 671 623	1 291 950	379 673
Balansført verdi per 31.12	2 147 133	1 749 779	397 354

Endring varelager inngår i varekostnaden i resultatregnskapet.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	15 804 473	15 277 027
Arbeidsgiveravgift	1 452 369	1 359 933
Pensjonskostnader	2 672 030	2 046 163
Andre ytelser	33 341	63 475
Sum	19 962 214	18 746 598
Gjennomsnittlig antall årsverk:	73	73,5
Administrative og veilederstillinger	20,5	24
VTA-plasser	63	65
Kommunale plasser	7,5	10
Sum	91	99

Noter 2022

Bodø Produksjonssenter AS

Note 3 Anleggsmidler

	Bygning og tomt	Driftsløsøre, inventar ol	Kunst	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	34 864 022	13 105 725	117 816	48 087 563
+ Tilgang kjøpte driftsmidler		493 969		493 969
= Anskaffelseskost 31.12.22	34 864 022	13 599 694	117 816	48 581 532
Akkumulerte avskrivninger 31.12.22	9 117 441	10 394 430		19 511 871
= Bokført verdi 31.12.22	25 746 581	3 205 264	117 816	29 069 661
Årets ordinære avskrivninger	714 500	788 368		1 502 868
Økonomisk levetid	40-50 år	0-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær		Ingen	

Noter 2022

Bodø Produksjonssenter AS

Note 4 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01.2022	2 300 000	446 000	22 161 720	24 907 719
Årets resultat			1 834 928	1 834 928
Pr 31.12.2022	2 300 000	446 000	23 996 648	26 742 648

Note 5 Langsiktig gjeld, pantstillelser og garantier m.v.

Gjeld som er sikret ved pant o.l.

Gjeld til kredittinstitusjoner 10 383 072

Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld

Eiendom 25 746 581

Bodø kommune har gitt lånegaranti for inntil kr. 19 000 000.

Gjeld som forfaller i løpet av de neste 5 årene kr. 5. 777 500,-

Note 6 Bankinnskudd

I posten inngår bundne skattetrekksmidler på kr 566 429.

Noter 2022

Bodø Produksjonssenter AS

Note 7 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Bodø Produksjonssenter AS pr. 31.12 består av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	46	50 000,00	2 300 000
Sum	46		2 300 000

Eierstruktur

	Ordinære	Eierandel
Bodø Kommune	46	100,0
Totalt antall aksjer	46	100,0

KPMG AS
Energihuset, Jernbaneveien 85
P.O. Box 1434
N-8037 Bodø

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Bodø Produksjonssenter AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Bodø Produksjonssenter AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Offices in:

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Eiverum	Mo i Rana	Tromsø
Alta	Finnønes	Molde	Trondheim
Arendal	Hamar	Sandnessjøen	Tynset
Bergen	Haugesund	Stavanger	Utleivsvik
Bodø	Knarvik	Stord	Ålesund
Drammen	Kristiansund	Straume	

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Bodø, 21. april 2023
KPMG AS

Vegard Johansen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Driftsbudsjett 2023

Driftsinntekter	Regnskap 2022	Budsjett 2023
Salgsinntekter	-18 385 990	-16 597 000
Tilskudd NAV / Bodø Kommune	-20 434 140	-21 006 133
Annen driftsinntekt	-63 685	-105 480
Sum Driftsinntekter	-38 883 815	-37 708 611
 Driftskostnader		
Varekostnader	8 740 282	7 962 500
Lønnskostnader inkl. pensjon m.m	19 962 214	20 257 434
Avskrivninger	1 502 868	1 248 493
Andre driftskostnader	6 583 138	6 298 929
Sum driftskostnader	36 788 502	35 767 356
 Driftsresultat	 -2 095 313	 -1 941 255
 Finansinntekter/-kostnader		
Rente- og finanskostnader	260 385	641 180
 Årsresultat	 -1 834 928	 -1 300 075

Notat til Bodø kontrollutvalg

Bodø: Notat fra samtale 17.4.2023 etter henvendelse fra NFU Bodø lokallag v/ Alan Hutchinson

NFU Bodø lokallag v/ Alan Hutchinson henvendte seg til kontrollutvalget i epost datert 13.4.2023:

Vi har tidligere anmodet om at miljøtjenesten i Bodø kommune underlegges en forvaltningsrevisjon. Dette fordi enkelte av våre medlemmer opplever alvorlig svikt i tjenesten og som organisasjon mener vi at det foreligger betydelige svakheter i måten tjenestene leveres med uheldige følger for våre medlemmer og andre. Sivilombudets besøk og kritiske rapport levert i fjor adresserer problemer og utfordringer som angår flere enn de få personer som var subjekter for rapporten og anfører prinsipper som skulle gi et grunnlag til en kritisk gjennomgang av miljøtjenestens organisering og praksis utover de spesifikke tiltak som kommunen iverksetter ihht de nevnte personene. Vi gjentar derfor vår tidligere anmodning og vil gjerne utdype våre merknader om dette skule være ønskelig.

Med bakgrunn i henvendelsen har jeg hatt en telefonsamtale med Alan Hutchinson (AH) for å få konkretisert deres syn på spørsmål om forvaltningsrevisjon av Miljøtjenesten.

På bakgrunn av et eksempel viste AH til et «aber» ved miljøtjenesten: At den enkelte tjenestemottaker må forholde seg til alt for mange tjenesteytere. I tillegg nevnes fra AH at det oppleves å være for få ansatte og at brukernes liv blir innskrenket på grunn av sykdom og vakanse i stillinger, med det resultat at planlagt aktivitet med brukerne ikke blir gjennomført.

AH fremholder at NFU har forståelse for at dette vil være situasjonen fra tid til annen, men at de opplever at det er mer regel enn unntak. NFU påpeker at begge disse tendensene (at brukerne i et uvisst omfang og hyppighet må forholde seg til mange tjenesteytere og at brukerne i et uvisst omfang og hyppighet er forhindret i å delta i aktiviteter på grunn av personalmangel) var adressert i sivilombudets kritikk av miljøtjenesten i Bodø.

NFU mener det er en stor utfordring at det mangler dokumentasjon hos kommunen om antall ansatte / personer som er innom og bistår brukerne. De har bedt kommunen om tall, men fått bare til svar at de er så få som mulig. Ifølge NFU kan det for enkelte brukere være så mange som 30 personer hos bruker per uke.

NFU mener i tillegg det er en utfordring om og hvordan det føres avvik for den enkelte bruker i forhold til gjennomføring av deres tjenesteplaner. De mener at av hensyn til rettssikkerheten til den enkelte bruker bør verge og pårørende ha en løpende tilgjengelig dokumentasjon om gjennomføring

av tilbud til brukerne. Videre at en samlet oversikt over slike opplysninger burde komme frem til ledelsen og politikere.

Hovedproblemet ifølge NFU er organisering av tjenesten, med en institusjonsrettet tjeneste i stedet for en individuelt rettet tjeneste. AH fremholder at det har vært utglidninger i tjenesteyting siden HVPU-reformen i 1991.

NFU nevner i tillegg at kommunen har tilpasset seg sine økonomiske utfordringer ved forsøke å avgrense individrettede tjenester. Et eksempel som trekkes frem er at kommunen ville organisere støttekontakttjenesten i en gruppe heller enn et individuelt tilbud. NFU mener at gruppeaktiviteter er et gode, og at de selv organiserer slike, men at dette ikke kan erstatte individets rett til en støttekontakt for dennes egne aktiviteter. Ifølge AH har kommunen foreløpig lagt til side forsøket på å organisere støttekontakttjenesten slik.

Videre peker AH på at NFU ser andre uheldige utviklinger, for eksempel at brukere fratras mulighet til å handle på butikken og delta i matlaging selv, men at de i stedet får ferdiglaget mat. Ifølge NFU har kommunen begrunnet dette med vurderinger av at enkelte brukere ikke er «habiliterbar». Dette forstås som at bruker ikke kan læres opp til å foreta aktivitetene uten bistand. AH nevner at brukere som ikke regnes som habiliterbar fra kommunens side, får innskrenket «mulighetene som ligger i deres tjenesteplan». NFU poengterer at *«habilitering dreier seg om å skape omgivelser der individet kan delta i aktiviteter, f.eks være med på butikk, finne frem varer, være med å lage mat etc. Habilitering er å gjøre individet mest mulig i stand til å handle selv gitt de begrensninger individet har og avgrenses ikke etter en vurdering om individet vil kunne evt foreta handling uten bistand. Begrepet habiliterbar er oppkonstruert uten annen hensikt enn å begrense tjenestetilbudet»*

Videre nevnes at mangel på aktivitet går ut over den psykiske helsen til brukerne, noe som kan bidra til utagering og behov for ytterligere tjenester.

NFU peker på ordningen med personlig assistent som en organisering av tjenesteytingen som ivaretar individuelle behov. De nevner også at det er private aktører som tilbyr tjenester med en organisering spesifikt rettet mot å begrense antall tjenesteytere individet må forholde seg til. NFU etterlyser en gjennomgang av kommunale tjenester med hensyn på å sikre en organisering med tjenestemottakeren i sentrum.

NFU mener at en forvaltningsrevisjon bør kunne bidra til å dokumentere kommunal praksis sett i lys av statlig uttrykte målsettinger for tjenesteyting til mennesker med utviklingshemming.

Inndyr, 2. juni 2023

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Møtebok

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. 30. og 31. mai 2023

Forum for
kontroll og tilsyn

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner.....	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensninger.....	4
1.4. Sentrale bestemmelser.....	4
2. Anbefalinger	5
2.1 Protokollens innledende opplysninger.....	5
2.2 Protokollering av sakene.....	5
2.2.1 Forslag til vedtak.....	5
2.2.2 Behandling.....	5
2.2.3 Vedtak.....	6
1.3 Godkjenning av protokoll.....	7
1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll.....	7
Vedlegg 1: Protokollering av habilitet	8
Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte	9
Vedlegg 3: Eksempelprotokoll	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for føring av møtebok i kontrollutvalgssekretariatene.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT, gruppeleder), Mette Jensen Moen (Rogaland fylkeskommune), Kjell Nordengen (Viken kontrollutvalgssekretariat) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Møtebok – Dokument som er opprettet i tråd med kravene i kommuneloven § 11-4, og som blir brukt synonymt med begrepet møteprotokoll.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav.

Gradering

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som god praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet er å gi anbefalinger om hvordan kontrollutvalgssekretariatene skal føre protokoll fra kontrollutvalgsmøter.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensninger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Anbefalingene tar ikke hensyn til om maler for saksbehandlingssystem må tilpasses.

Anbefalingen omfatter ikke oppsett av sakliste og innsyn i protokoller.

Anbefalingen omfatter heller ikke bruken av hjemler knyttet til habilitets- og lukningsvurderinger.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det skal føres møtebok fra møter i folkevalgte organer. Det rettslige grunnlaget er kommuneloven § 11-4, møtebok.

2. Anbefalinger

2.1 Protokollens innledende opplysninger

1. Protokollen skal inneholde innledende opplysninger:
 - Navn «kontrollutvalget i xx kommune»
 - Tid og sted for møtet
 - Møtende medlemmer, eventuelle forfall og vara
 - Andre møtende og helst i hvilke(n) sak(er) de møtte i
 - Hvilke saker som ble behandlet i møtet:
 - Saklisten skal være en fullstendig liste over saker behandlet i møtet. Sakene skal ha nummerering.

2.2 Protokollering av sakene

2.2.1 Forslag til vedtak

2. Sekretariatets forslag til vedtak i saken bør stå i protokollen.

2.2.2 Behandling

3. Saksopplysningene under behandling bør være kortfattet.
4. I de sakene det blir gitt en orientering bør det inngå i protokollen hvem som orienterte og hva det ble orientert om.
5. Oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder har, når det foreligger saklig interesse, rett til å få uttalelsene sine til saken protokollert. Det enkelte medlem har rett til å få protokollført en kort, saklig og relevant forklaring på egen stemmegivning.

Habilitet

6. For vurdering av habilitet gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel II og kommuneloven § 11-10.
7. Vurdering og vedtak om habilitet er prosessuelt og skal protokolleres under «behandling». Hjemmelen for inhabilitet skal tas inn i møteboken.
8. For eksempel på protokollering av habilitet, se vedlegg 1 *Protokollering av habilitet*.

Fritak av personlige grunner

9. Det skal komme frem av møteboken dersom et medlem blir fritatt for behandlingen av en sak etter kommuneloven § 11-11 om personlige grunner. Hjemmelen for fritaket skal tas inn i møteboken.

Lukking av møte

10. For lukking av møtet gjelder bestemmelsene i kommuneloven § 11-5 og forvaltningslovens § 13. Hjemmelen for lukkingen skal tas inn i møteboken.
11. Vedtak om lukking av møte er prosessusult og protokolleres under «behandling».
12. For eksempel på lukking av møte, se vedlegg 2 *Protokollering av lukking av møte*.

Votering

13. Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier/hvem som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, skal personene det gjelder navngis.
- Eksempler på formuleringer når vedtaket er enstemmig:
 - «*sekretariats forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - «*forslaget fra NN ble enstemmig vedtatt*»
 - «*omforent forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - Eksempel på formulering ved delt stemmegiving:
 - *Kontrollutvalget vedtok forslaget fra NN med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V). Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt brukes navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.*

2.2.3 Vedtak

14. Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.
15. Sekretariatet bør bidra til at vedtakene kan leses selvstendig og er så presise som mulig.
16. Vedtakenes gyldighet er ikke avhengig av at protokollen er godkjent.

1.3 Godkjenning av protokoll

17. Kontrollutvalget har flere valgmuligheter når protokollen skal godkjennes:

- a) Godkjenning av protokoll som siste sak i inneværende møte. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- b) Godkjenning etter nærmere avtale. For eksempel ved at leder har fått fullmakt. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- c) Godkjenning av protokoll i påfølgende møte som egen sak.

1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll

18. Møteboken bør gjøres offentlig tilgjengelig så snart som mulig etter møtet.

19. Møteboken er et offentlig dokument og skal være offentlig tilgjengelig. Unntak gjelder bare i de tilfeller der det er konkrete opplysninger som:

- a) er underlagt taushetsplikt
- b) kan unntas fra innsyn med hjemmel i lov

20. Hvis vedtaket inneholder taushetspliktbelagt informasjon, må denne informasjonen sladdes i den offentlige versjonen av møteboken. All informasjon skal fortsatt komme frem av møteboken som ikke er offentlig.

Vedlegg 1: Protokollering av habilitet

Lovhjemmel: Forvaltningsloven §§ 6 og 8

Når et medlem har meldt fra før møtet om forhold som kan gjøre hen inhabil

Varamedlem bør innkalles til møtet for å delta i avgjørelsen i saken.

I protokoll:

NN hadde før møtet gitt beskjed om forhold som kunne gjøre hen inhabil da hen (grunnen). NN fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem NN tiltrådte og deltok i avgjørelsen om inhabilitet. / Ev. Ingen varamedlemmer hadde anledning til å delta i avgjørelsen om inhabilitet.

Spørsmålet om habilitet blir reist i møtet

I protokoll:

NN tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hen (grunnen). N fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalgets avgjørelse av habilitetsspørsmålet

I protokoll:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN ikke er inhabil etter forvaltningslovens § 6 første / andre ledd.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN er inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel).

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V) at NN er habil/inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel). (Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt bruk navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.)

Kommentar: Under kontrollutvalgets behandling av habilitetsspørsmålet må eksakt lovhjemmel inn. Det vil ofte være § 6 annet ledd. Det er sjelden et kontrollutvalgsmedlem er nærstående til en part i en sak slik at det faller inn under første ledd. Det kan være tilfellet ved at privatpersoner sender henvendelse til kontrollutvalget eller ved valg av revisor.

Hvor i protokollen føres vedtak i habilitetsspørsmål

Både behandling og avgjørelse av habilitetsspørsmålet bør føres under møtebehandling. Dette fordi avgjørelse av inhabilitet er et prosessuelt anliggende og ikke en realitetsavgjørelse av den saken som er til behandling.

Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte

Lovhjemmel: Kommuneleven § 11-5, forvaltningsloven § 13

Debatt om lukking av møte

Et folkevalgt organ eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Leder vedtok at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i åpent møte. Dette forutsetter at leder er blant de 3 som stemte for åpent møte da leder alene kan vedta at debatten skal skje i lukket møte.

Kontrollutvalgets avgjørelse om å lukke møte

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi) mot 2 stemmer (angi) å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet etter kommunelovens § 11-5 (angi konkret hjemmel, f.eks. kommunelovens § 11-5 annet ledd annet punktum)

Hvor i protokollen føres vedtak om lukking av møte

Både behandling og avgjørelse om lukking av møte føres under møtebehandling. Dette er et prosessuelt spørsmål og ikke knyttet til realitetsavgjørelsen i saken.

Vedlegg 3: Eksempelprotokoll

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i X kommune

Dato: xx.xx.xxxx kl. xx:xx

Sted: Møterom, bygning

Arkivsak: xxxxxxxx/xx

Til stede: Leder NN (parti)
Nestleder NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti)

Møtende
varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Fra administrasjonen møte:
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Fra XX revisjon møte
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Protokollfører: Tittel, navn, xx kontrollutvalgssekretariat

(Dersom noen deltar digitalt angi dette. Hvis et medlem deltar digitalt, er det et fjernmøte. Det kan da ikke behandles saker som skal gå for lukket møte.)

Møteinnkallingen og sakslisten ble godkjent. Hvis det er merknader, skriv inn dette.

- Under merknader skal sekretariatet notere avvik fra ordinær saksbehandling. Dette kan eksempelvis være:
 - Merknader til innkalling og dagsorden
 - Eksempel: «*Det var ingen merknader til innkallingen*»
 - Eksempel: «*NN ba om at sak xx ble behandlet tidlig i møtet*»
 - Rekkefølgen sakene ble behandlet i
 - Eksempel: «*Sak xx ble behandlet før sak yy, ellers i oppsatt rekkefølge.*»
 - Permisjoner
 - Eksempel: «*NN ble permittert fra møtet etter behandling av sak xx*»

(Hvis sakene ikke behandles i sakskartets rekkefølge, skriv inn dette. Er det mye endringer, kan en løsning være å skrive inn rekkefølgen for alle saker. Er det en liten endring kan en mulighet være: Sak 26/22 ble behandlet før sak 25/22, ellers i oppsatt rekkefølge. Se ellers anbefalingene om protokollens innledende opplysninger.

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
23/22	19/00233-28	XX	2
24/22	19/00235-6	XX	4
25/22	20/00130-7	XX	5
26/22	22/00062-6	XX	6
27/22	22/00078-1	XX	7
28/22	19/00238-22	XX	8
29/22	19/00236-26	XX	9
30/22	19/00172-40	XX	10

Møtet hevet kl. xx.xx

Sted, xx.xx.xxxx

NN
Leder

(Eventuelt flere navn, noen bruker hele utvalget.)

Saker til behandling

23/22 XX

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i X kommune	xx.xx.xxxx	23/22

Sekretariatets forslag til vedtak/innstilling:

(Følger av saksfremlegget hva som skal stå her)

Kontrollutvalgets møtebehandling

Her inntas:

- Behandlingen og avgjørelsen om lukking av møtet.
- Behandlingen og avgjørelsen om inhabilitet
- Fritak etter kommunelovens § 11-11 av personlige grunner
- Hvem som orienterte/presenterte saken og kort hva det ble orientert om.
- Hvilke forslag som ble fremsatt og av hvem, eventuelt at det var et omforent forslag.
- Protokolltilførsler

Votering

(Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, bør personene det gjelder navngis.)

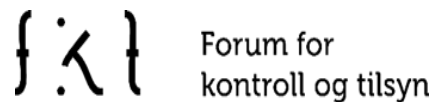
Vedtak i kontrollutvalget

(Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.)

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF 30. og 31. mai 2023

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensinger	5
1.4. Sentrale bestemmelser	5
2. Anbefalinger	5
2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....	5
2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2).....	7
2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK.....	7
2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3).....	8
2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK.....	9
2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)	10
2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK.....	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Tobias Langseth (leder av arbeidsgruppa, SE-KON), Gunhild Berg (Viken kontrollutvalgssekretariat), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Kari Louise Hovland (Kontrollutvalgssekretariat innlandet, KSI) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Forvaltningsrevisjon (FR) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-3 og som utføres i tråd med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll (EK) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-4 og som utføres i tråd med RSK 002 Standard for eierskapskontroll.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – Dokument utarbeidet og behandlet i tråd med reglene i kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

Prosjektplan – Dokument opprettet i tråd med RSK 001 punkt 8 og/eller RSK 002 punkt 8.

Nasjonal tilsynskalender – Database opprettet som ledd i gjennomføringen av Statsforvalternes samordningsoppdrag, jf. kommuneloven §§ 30-6 og 30-7.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Saksutredning – Dokument som belyser et saksforhold i forbindelse med et folkevalgt organs behandling. Typisk innhold er sakens bakgrunn, beskrivelse av faktiske og rettslige forhold av betydning, saksbehandlers vurdering samt forslag til vedtak. I den grad et slikt dokument har vedlegg, bør disse være spesifisert og opplistet.

Oppdragsansvarlig revisor – Utpekt person i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10, med rolle og oppgaver som definert i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og/eller RSK 002 Standard for eierskapskontroll punkt 1 til 3.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav (for eksempel revisjonsstandarder).

Gradering

Anbefalingene er gradert på følgende måte:

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som beste praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet med anbefalingen er å gi relevant veiledning til kontrollutvalgssekretariat om arbeidet som følger av foreliggende plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Anbefalingen kan også anvendes på andre bestillinger så langt det passer.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensinger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Revisjonsprosjekter som helt eller delvis er aktuelle å gjennomføre i samarbeid mellom flere kommuner faller utenfor formålet for denne anbefalingen.

Anbefalingene omfatter ikke sekretariatets og kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det rettslige grunnlaget for anbefalingene er kommuneloven kapittel 23, forskrift om kontrollutvalg og revisjon, lovens forarbeider, relevante tolkningsuttalelser og veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift.

Sekretariatet utfører saksforberedelse, iverksetting av vedtak og andre administrative oppgaver for kommunens kontrollutvalg i samsvar med kommuneloven § 23-7.

Det følger av kommuneloven § 23-7 femte ledd at den som utfører sekretariatsoppgaver er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatets utredningsplikt samsvarer i stor grad med kommunedirektørs plikt til å sørge for forsvarlig utredning av saker som legges frem for folkevalgte organer. Dette innebærer at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak og at relevante parter skal være hørt.

2. Anbefalinger

2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Oppgaver før møtet

1. Sekretariatet bør avklare bestillingsprosessen med kontrollutvalget og kommunens revisor så tidlig som mulig i valgperioden. I denne forbindelse setter sekretariatet seg inn i avtaler med revisor som regulerer bestillingsprosedyren.
2. Sekretariatet bør forsikre seg om at kommunens revisor deltar i møter (fysisk eller digitalt) hvor utvalget skal bestille forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

Saksutredning

3. En bestilling vil i utgangspunktet være forankret i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Dersom planen ikke har prioriterte områder, bør sekretariatet i saksutredningen legge opp til at det blir en drøfting i møtet om valg av tema.
5. Kontrollutvalget kan be kommunens revisor utarbeide et notat til bruk i forbindelse med kontrollutvalgets diskusjon og prioritering av aktuelle bestillinger. Dette kan eksempelvis være prosjektutviklingsnotat eller foranalyse.
6. Saksutredningen bør oppgi tilgjengelige ressurser for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
7. Gjennomføringen av et prosjekt innen en gitt frist kan kreve mer enn tilgjengelige budsjettmidler. I slike tilfeller må sekretariatet utrede om det er rom for andre løsninger enn at kontrollutvalget fremmer sak for kommunestyret om ekstrabevilgninger.
8. Utredningsplikten innebærer at sekretariatet gjør egne vurderinger for å skaffe et best mulig beslutningsunderlag i forbindelse med bestillingen. Dette gjelder uavhengig av om det er innhentet dokumentasjon, innspill og vurderinger fra andre.

Forslag til vedtak

9. Forslag til bestillingsvedtak skal inneholde definerte fagområder og kan også angi ett eller flere tema.
10. Forslag til bestillingsvedtak bør inneholde leveringstidspunkt for prosjektplanen til sekretariatet.

Vedlegg

11. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll bør følge saken.

Kontrollutvalgets møte

12. Viktige innspill og føringer fra kontrollutvalget bør gå fram av møteboken.
13. Vedtaket må, sammen med saksbehandlingen i kontrollutvalgets møte, gi nok informasjon til at revisor kan gjennomføre prosjektet og utarbeide prosjektplan.

2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2)

14. Sekretariatet skal sende bestillingen til revisor etter at kontrollutvalget har fattet vedtak.
15. Når sekretariatet har mottatt prosjektplan fra revisor bør sekretariatet vurdere om prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets føringer. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
 - a) Er problemstillingene hensiktsmessige for å undersøke formålet med bestillingen?
 - b) Passer leveringstidspunkt og ressursramme til kontrollutvalgets møter og ressurser?
 - c) Beskriver revisor metodevalg?
 - d) Har prosjektplanen en egnet avgrensing, eller legger den opp til å svare ut mer/ mindre enn problemstillingene?
16. Dersom det uansett grunn oppstår tvil om kontrollutvalget og revisor har lik forståelse av oppdraget, skal sekretariatet så langt som mulig sørge for at spørsmålet blir avklart med oppdragsansvarlig revisor i forkant av møtet hvor prosjektplanen behandles av kontrollutvalget.
17. Sekretariatet bør avklare om revisor deltar i møtet når prosjektplanen er til behandling.

2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK

Saksutredning

18. Revisors prosjektplan bør behandles som egen sak i utvalget.
19. Saksutredningen skal, basert på prosjektplanen, beskrive formulerte problemstillinger, forventet ressursbruk og annen informasjon av betydning for kontrollutvalgets behandling av prosjektplanen.
20. Saksutredningen skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side. Dersom prosjektet går ut over tilgjengelige budsjettmidler, skal saksutredningen si noe om mulige løsninger.

Forslag til vedtak

21. Forslag til vedtak bør formuleres slik at prosjektplanen kan ligge til grunn for revisors arbeid.

22. Dersom prosjektet går utover tilgjengelige budsjettmidler, skal forslag til vedtak avklare hvordan dette kan løses.

Vedlegg

23. Revisors prosjektplan skal vedlegges saken.

Kontrollutvalgets møte

24. I møtet må det avklares hvordan innspill og signaler som kommer fra kontrollutvalget skal presiseres. Dette kan for eksempel tas med i vedtak eller under behandling i møteboken.

2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3)

25. Dersom revisor ser behov for justering av problemstillinger under gjennomføringen av et bestilt prosjekt, skal sekretariatet sørge for at dette avklares med kontrollutvalget på en egnet måte. Slike avklaringer bør skje skriftlig.
26. Sekretariatet bør holde seg orientert om fremdriften i bestilte prosjekter, og skal informere kontrollutvalget dersom det oppstår vesentlige avvik i avtalt leveringstidspunkt. Rapporteringsrutiner kan avtales med revisor.
27. Sekretariatet må vurdere om rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og hvilken innstilling utvalget kan komme med på bakgrunn av rapporten. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
 - a) Er (alle) problemstillingen(e) fra prosjektplanen svart ut i rapporten?
 - b) Går det tydelig frem hvilke avvik revisjonen avdekker, og hvordan disse blir vurdert opp mot revisjonskriteriene?
 - c) Er høringsuttalelse fra kommunedirektøren / selskapet / eierrepresentanten med?
28. Dersom sekretariatet vurderer at rapporten ikke er i tråd med kontrollutvalgets bestilling, skal dette tas opp og avklares med oppdragsansvarlig revisor på en egnet måte før saken legges frem for kontrollutvalget.
29. Sekretariatet skal registrere rapport i nasjonal tilsynskalender så snart som mulig.
30. Sekretariatet skal gi kommunedirektøren anledning til å avgi uttalelse til kontrollutvalgets sak før kontrollutvalget behandler den. I praksis kan dette løses ved at kommunedirektøren får tilsendt sakspapirer samtidig som utsendelse til utvalget.

Kommunedirektøren kan eventuelt komme med skriftlige merknader og bli innkalt til møtet.

31. Når rapporten gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper kommunen har eierinteresser i, kan representant(er) fra selskapsledelsen inviteres til møtet for å svare på spørsmål.
32. Når rapporten gjelder eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant inviteres til møtet for å svare på spørsmål.

2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK

Saksutredning

33. Sekretariatets saksutredning skal redegjøre for undersøkte problemstillinger, revisors konklusjoner og anbefalinger.
34. Saksutredningen skal inneholde sekretariatets vurderinger.

Forslag til vedtak

35. Det bør framkomme av forslag til vedtak at rapporten oversendes kommunestyret for behandling som egen sak.
36. Forslag til vedtak bør være basert på rapportens funn og revisors anbefalinger, og identifisere hvilken oppfølging som er forutsatt.
37. Forslag til vedtak bør inneholde en tidsfrist for skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om oppfølgingen av resultatet av det gjennomførte prosjektet, og kommunestyrets vedtak.

Vedlegg

38. Rapporten samt eventuell uttalelse fra kommunedirektøren til saken skal følge med.

Kontrollutvalgets møte

39. Revisor bør få anledning til å orientere om rapporten i kontrollutvalgets møte.
40. Sekretariatet bør oppfordre til at kontrollutvalgets leder benytter seg av sin møte- og talerett når kommunestyret behandler saker fra kontrollutvalget.

2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)

41. Sekretariatet skal uten ugrunnet opphold oversende kontrollutvalgets vedtak og rapport til kommunens administrasjon for videre behandling i kommunestyret.
42. Sekretariatet bør, så langt det er adgang til, bidra til at rapporten og kontrollutvalgets vedtak behandles i kommunestyret uten ugrunnet opphold.
43. Sekretariatet bør innen tidsfristen som kommunestyret har vedtatt, be kommunedirektøren om en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om hvordan revisjonsrapporten er fulgt opp av kommuneadministrasjonen. Dersom det ikke er fastsatt en tidsfrist, må sekretariatet selv vurdere tidspunkt for innhenting av informasjon om kommunens oppfølging.
44. Dersom saken gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper bør det avklares med styreleder eller daglig leder hvordan tilsvarende tilbakemelding fra selskapet skal innhentes, jf. punktet over.
45. Kommunedirektøren kan innkalles til å redegjøre for den skriftlige tilbakemeldingen om oppfølging av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon. Det samme gjelder ved oppfølging av resultater fra gjennomført eierskapskontroll.
46. Dersom saken gjelder oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper, kan representant(er) fra selskapsledelsen i tillegg inviteres til å delta.
47. Dersom saken gjelder oppfølgingen av gjennomført eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant(er) i tillegg inviteres til å delta dersom dette vurderes som hensiktsmessig.

2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK

Saksutredning

48. Kontrollutvalgets oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller skal behandles som egne saker.
49. Utgangspunktet for kontrollutvalgets oppfølging er kommunestyrets vedtak.
50. Saksutredningen må gjengi kommunestyrets vedtak, og redegjøre for andre opplysninger som er relevante for kontrollutvalget.

51. Saksutredningen skal bygge på tilbakemelding fra kommunedirektøren eller selskapet, og den skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side.
52. Saksutredningen bør inneholde vurderinger av om kontrollutvalget må fremme sak for kommunestyret eller velge å rapportere på annen måte, for eksempel i kontrollutvalgets årsmelding. Hovedregelen bør være å anbefale at oppfølging av rapporten behandles som egen sak i kommunestyret.

Forslag til vedtak

53. Forslaget til vedtak bør beskrive hvordan kontrollutvalget har gjennomført oppfølgingen, hva som har vært grunnlaget for denne og videre behandling.

Vedlegg

54. Skriftlige tilbakemeldinger om oppfølgingen av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fra revidert/kontrollert enhet skal følge med saken.
55. Rapport fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan følge med saken.
56. Saksutredningen fra kontrollutvalgets behandling av rapporten kan følge med saken.

Kontrollutvalgets møte

57. Eventuelle merknader til status for oppfølgingen i kommune eller selskap utarbeides med bakgrunn i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget.
58. Det bør avklares hvordan rapportering til kommunestyret skal skje.

SAK 45/23

Eventuelt

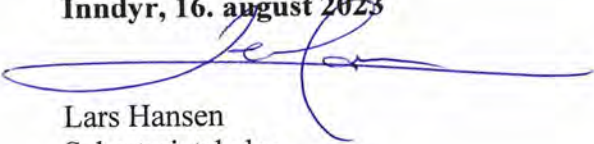
Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
25.08.2023

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr, 16. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder